

**RAPORT SEMESTRIAL
PRIVIND ÎNDEPLINIREA CONDIȚIILOR DE PLATĂ
DIN AGENDA DE REFORME AFERENTE PLANULUI DE
CREȘTERE AL REPUBLICII MOLDOVA PENTRU ANII
2025-2027**

Iunie 2026

Structura Raportului:

1. Introducere	3
2. Măsurile de reformă finalizate în perioada de raportare, pentru care se solicită plata	5
<i>Această parte conține descrierea detaliată a fiecărei măsuri de reformă implementate și finalizate în semestrul de raportare, în conformitate cu Anexa 2 la Anexa A la Acordul de Facilitate, pentru care se solicită debursarea fondurilor din partea Uniunii Europene.</i>	
3. Reformele anterior aprobate și pentru care s-au efectuat deja plăți.	84
<i>Această secțiune include o sinteză a măsurilor de reformă implementate anterior și aprobate de Comisia Europeană ca fiind realizate, pentru care tranșele aferente au fost deja debursate.</i>	
4. Proiectele implementate prin intermediul Platformei de investiții pentru politica de vecinătate.	104
<i>Această secțiune a raportului oferă o prezentare sintetică a proiectelor aprobate și/sau propuse spre aprobare în cadrul Platformei de investiții pentru politica de vecinătate, indicând contribuția financiară a Republicii Moldova, valorile și datele deblocărilor efectuate, precum și entitățile responsabile de implementare.</i>	
5. Perspective privind implementarea măsurilor de reformă necesare pentru următoarea tranșă de plată și privind dezvoltarea proiectelor investiționale prin intermediul Platformei de investiții pentru politica de vecinătate	112
<i>Această secțiune oferă o evaluare a probabilității de îndeplinire a condițiilor necesare pentru următoarea tranșă de plată, în baza stadiului actual al implementării, precum și perspectivele privind consolidarea unui portofoliu realist de proiecte investiționale pregătite pentru anul 2026. Secțiunea este însoțită de anexa cu privire la situația privind progresul în implementarea reformelor planificate pentru decembrie 2026.</i>	
6. Rezumatul auditurilor interne efectuate la nivel național pentru furnizarea de asigurări privind îndeplinirea etapelor calitative și cantitative relevante pentru măsurile din Agenda de Reforme, implementate în semestrul I al anului 2026	115
<i>Această secțiune prezintă sinteza semestrială a auditurilor interne aferentă semestrului I al anului 2026.</i>	
7. Mecanisme de coordonare, implementare și comunicare aplicabile Agendei de reforme..	116
<i>Această secțiune descrie modul în care sunt coordonate politic și administrativ măsurile de reformă, procesele de monitorizare a implementării, precum și mecanismele de comunicare și vizibilitate către public, cetățeni și parteneri externi.</i>	
8. Concluzii	120
9. Anexe.....	121

1. Introducere

Republica Moldova a semnat cu Uniunea Europeană Acordul de Facilitate dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind modalitățile specifice de punere în aplicare a sprijinului acordat de Uniunea Europeană în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, ratificat prin Legea nr. 98/2025 (denumit în continuare – Acordul de Facilitate), care reprezintă baza juridică a cooperării financiare între Comisia Europeană și Republica Moldova, în temeiul Regulamentului (UE) 2025/535. Acordul reglementează, printre altele, dispozițiile detaliate privind gestionarea, controlul, supravegherea, monitorizarea, evaluarea, raportarea și auditarea fondurilor aferente Mecanismului de Reformă și Creștere, precum și măsurile necesare pentru prevenirea, detectarea, corectarea și raportarea eficientă a neregulilor, fraudei, corupției și altor activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, inclusiv conflictele de interese, precum și asigurarea integrării și urmăririi eficiente a acestora de către autoritățile competente ale Uniunii și/sau naționale.

Acordul de Facilitate stabilește angajamentele dintre părți, precum și principiile și cerințele de bază pentru debursarea fondurilor puse la dispoziție de Comisia Europeană prin Mecanismul de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, în urma unei evaluări pozitive privind îndeplinirea satisfăcătoare, de către Republica Moldova, a condițiilor de plată prevăzute în Agenda de reforme, în conformitate cu regulile acestui Acord și cu Acordul de împrumut dintre Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor în calitate de împrumutat, și Banca Națională a Moldovei în calitate de agent al împrumutatului, și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană în calitate de creditor, ratificat prin Legea nr. 118/2025.

Mecanismul național de implementare și monitorizare a Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 și de raportare către Comisia Europeană a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 200/2026 și prevede instituirea unui mecanism național clar, eficient și participativ pentru implementarea și monitorizarea Agendei de reforme și raportarea către Comisia Europeană. Mecanismul urmărește respectarea angajamentelor asumate prin Acordul de facilitare și Acordul de împrumut, precum și asigurarea implementării Agendei de reforme și a proiectelor prevăzute în Lista indicativă a proiectelor investiționale. Totodată, este prevăzută delimitarea clară a rolurilor și responsabilităților instituțiilor implicate la nivelul interacțiunii Republica Moldova – Uniunea Europeană (RM–UE), la nivel politic și la nivel tehnic. Prin Decizia Prim-ministrului nr. 112/2026, în calitate de coordonator național al Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, a fost desemnat secretarul general al Guvernului, dl Alexei Buzu.

În vederea consolidării conformității cu etapele și indicatorii necesari pentru următoarele tranșe de debursare, coordonatorul național a înaintat Comisiei Europene, la data de 9 aprilie 2026, un demers privind ajustările tehnice propuse la Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027. În urma analizei acestor propuneri, împreună cu Republica Moldova, Comisia Europeană a adoptat, la data de 23 iunie 2026, Decizia C(2026) 4357 de modificare a Deciziei de punere în aplicare C(2025) 2918 de aprobare a Mecanismului de reformă și creștere pentru Republica Moldova.

Conform articolului 14 din Acordul de Facilitate, cu excepția prefinanțării, Republica Moldova va transmite Comisiei Europene, de două ori pe an, o solicitare justificată privind eliberarea fondurilor, utilizând modelul prevăzut în Anexa A la Acord. Fiecare solicitare de plată va include raportarea privind condițiile de plată aferente măsurilor cantitative și calitative prevăzute în Agenda de reforme, planificate spre implementare până la sfârșitul perioadei semestriale precedente, în conformitate cu calendarul indicativ inclus în Agenda de reforme. Aceste perioade semestriale se încheie la 30 iunie și 31 decembrie ale fiecărui an, începând cu 30 iunie 2025 și până la 31 decembrie 2027. Fiecare solicitare de plată transmisă Comisiei Europene va fi însoțită de dovezile necesare care atestă îndeplinirea satisfăcătoare a măsurilor cantitative și calitative stabilite în anexa relevantă la Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene C(2025) 2918 din 7 mai 2025, cu modificările ulterioare.

Prezentul Raport însoțește cererea de plată și oferă o evaluare detaliată a nivelului de implementare a măsurilor de reformă cu termen de realizare până la 30 iunie 2026, precum și perspectivele de progres în ceea ce privește implementarea măsurilor cu termen decembrie 2026. Raportul oferă o imagine clară asupra stadiului de implementare a reformelor, în baza indicatorilor aferenți, a reperelor stabilite și a măsurilor calitative și cantitative convenite.

2. Măsurile de reformă finalizate în perioada de raportare, pentru care se solicită plată

Conform situației la data de 30 iunie 2026, din totalul de 20 de măsuri de reformă planificate a fi realizate în cadrul perioadei de raportare, 18 măsuri sunt aferente termenului scadent iunie 2026, iar 2 măsuri reprezintă măsuri restante cu termen de implementare în decembrie 2025. Din totalul celor 20 de măsuri, **au fost realizate integral 18 măsuri:**

Măsură de reformă realizată, cu termen scadent în decembrie 2025:

- **113.** Marii consumatori industriali de gaze naturale achiziționează gaze naturale de pe piața liberă a gazelor, prevederi adoptate prin Legea nr. 152/2025 pentru modificarea unor acte normative (securitatea aprovizionării cu gaze naturale și alte aspecte ce țin de sectorul gazelor naturale).

Măsuri de reformă realizate, cu termen scadent în iunie 2026:

- **19.** Au fost lansate și sunt operaționale încă 9 proceduri de decizii vamale, ajungându-se astfel la un total de 17 tipuri de decizii vamale.
- **22.** A fost operaționalizat sistemul de gestionare electronică a cazurilor și au fost introduse instrumente informatice criminalistice utilizate pentru inspecții, fiind astfel consolidate capacitățile Consiliului Concurenței de a desfășura proceduri de investigare relevante privind încălcările legislației în domeniul concurenței.
- **32.** În conformitate cu Programul Național de Specializare Inteligentă „Smart Moldova 2024–2027”, Moldova a lansat: 4 activități de cercetare colaborativă și inovare, 10 vouchere inovatoare, 11 programe de infrastructură de cercetare și inovare (vizând consolidarea laboratoarelor, centrelor și unităților/departamentelor existente din organizațiile publice de cercetare, inclusiv din instituțiile de învățământ superior), precum și 8 programe de transfer tehnologic.
- **40.** Au fost adoptate Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, prin care a fost transpus Codul european al comunicațiilor electronice și Legea nr. 81/25 privind reglementarea serviciilor de roaming dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene, asigurând cadrul juridic pentru integrarea progresivă a pieței roaming cu UE. A fost adoptată Legea nr. 106/2026 privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii, care transpune Regulamentul privind infrastructura Gigabit. Operatorul istoric și-a partajat rețeaua, prețurile de implementare au fost reduse, iar sistemul de cartografiere în bandă largă este implementat pentru monitorizarea acoperirii internetului, calității serviciilor și disponibilității infrastructurii.
- **46.** Prin Legea nr. 327/2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice), a fost modificată Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, fiind instituționalizat procesul de revizuire a cheltuielilor bugetare prin instituirea obligației de revizuire a cheltuielilor cel puțin o dată la 7 ani, în fiecare sector. În completare, a fost aprobată Metodologia de reglementare a procesului de raționalizare a cheltuielilor bugetare, care include mecanismele pentru integrarea recomandărilor în analizele de raționalizare.
- **50.** A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 753/2025 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului, care stabilește plafonul minim de 200 mil. lei pentru proiectele de investiții capitale finanțate din fondurile de dezvoltare supuse procedurilor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 684/2022. A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 304/2026 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului privind gestionarea fondurilor de dezvoltare, precum și aprobat Ordinul viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 105/2026, prin care s-a extins aplicarea procedurii din Hotărârea Guvernului nr. 684/2022 pentru proiectele din Fondul Național pentru Mediu, Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, respectiv Fondul rutier, ce depășesc pragul de 10 mil. EUR.

- **57 (SM).** A fost adoptată Legea nr. 90/2026 pentru modificarea art. 4 din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, precum și adoptată Hotărârea Parlamentului nr. 118/2026 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 315 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului.
- **64 (SM).** Au fost adoptate Legea nr. 111/2026 privind modificarea unor acte normative (fortificarea mecanismelor de combatere a corupției, a criminalității financiare și criminalității organizate), Hotărârea Parlamentului nr. 124/2026 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 34/2016 privind structura și efectivul-limită ale CNA, precum și Hotărârea Parlamentului nr. 124/2026 ce aprobă Programul național pentru modernizarea sistemului de investigare și urmărire penală în domeniul corupției, criminalității organizate, fraudei financiare, spălării banilor și altor activități ilicite pentru anii 2026-2027.
- **65.** Au fost elaborate profilurile investiționale pentru 5 întreprinderi de stat și au fost lansate procedurile de privatizare pentru aceste întreprinderi.
- **80.** Integritatea academică în învățământul superior a fost consolidată prin instituirea unui cadru normativ și instituțional eficient, prin implementarea unui sistem unificat de detectare a plagiatului în toate instituțiile de învățământ superior, prin instruirea studenților în domeniul eticii, integrității, transparenței și prevenirii corupției, precum și prin desfășurarea campaniilor de informare și conștientizare.
- **93.** Prin aprobarea Legii 53/2026 pentru modificarea unor acte normative, au fost consolidate capacitățile instituționale ale Ministerului Mediului, Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Agenției de Mediu; a fost actualizat cadrul metodologic privind controlul și monitorizarea de mediu; a fost operaționalizată platforma „EcoAlert”; a fost consolidată transparența activității Inspectoratului pentru Protecția Mediului prin publicarea și îmbunătățirea rapoartelor de activitate; au fost extinse competențele Agenției de Mediu în domeniul emisiilor de gaze cu efect de seră și al substanțelor chimice și a fost asigurată funcționalitatea de căutare a actelor permise pe pagina web a Agenției de Mediu.
- **95.** A fost instituit cadrul legal și operațional privind răspunderea de mediu prin: adoptarea Legii nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului; aprobate Hotărârea Guvernului nr. 302/2026 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului și Hotărârea Guvernului nr. 303/2026 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea și aplicarea formelor de garanție financiară în cazul daunelor de mediu. A fost aprobat Ordinul ministrului mediului pentru aprobarea Ghidului de aplicare a criteriilor de evaluare și remediere a daunelor și desfășurate primele două instruirii pentru inspectorii de mediu.
- **104.** A fost instituit cadrul normativ pentru sistemul MRV-A al emisiilor de GES prin Legea nr. 243/2025 pentru modificarea unor acte normative, Hotărârea Guvernului nr. 257/2026 privind aprobarea Regulamentului privind acreditarea și cerințele aplicabile verifcătorilor emisiilor de gaze cu efect de seră, Ordinul ministrului mediului nr. 123/2025 cu privire la aprobarea Listei operatorilor de instalații staționare ale căror activități sunt specificate în anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice; Ordinul ministrului mediului nr. 111/2026 privind aprobarea Ghidului metodologic pentru elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru instalații și activități de aviație și Ordinul ministrului mediului nr. 113/2026 privind aprobarea Ghidului metodologic privind raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră pentru instalații și activități de aviație.
- **118.** A fost adoptată Legea nr. 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, care transpune Directiva 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere.
- **126.** Mecanismul de sprijin destinat sectorului rezidențial și întreprinderilor pentru achiziționarea sistemelor de stocare a bateriilor a fost lansat prin aprobarea a două instrumente financiare

distincte: produsul de finanțare „Casa Verde” pentru sectorul rezidențial și Instrumentul „CREȘTEM IMM” pentru sectorul întreprinderilor.

- **132.** A fost asigurată evaluarea ex-ante a riscurilor de corupție pentru 694 proiecte de acte normative de către Centrul Național Anticorupție în anul 2025 și 302 în primul semestru al anului 2026, au fost formulate 702 recomandări privind excluderea factorilor de risc ce pot determina riscuri de corupție la etapa implementării normelor în anul 2025 și 257 în primul semestru al anului 2026.
- **133.** Toate cele 339 de recomandări ale Centrului Național Anticorupție au fost integrate 100% în 15 Planuri de integritate ale administrației publice locale a municipiului Chișinău, iar 4 entități publice evaluate (Autoritatea Aeronautică Civilă, Consiliul Concurenței, Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii) au aprobat Planurile de integritate cu integrarea a 99–100% din recomandări. Gradul de implementare integrală a măsurilor variază între 86% și 98%.

Pentru 2 măsuri de reformă **nu a fost finalizată realizarea în perioada de raportare**, acestea urmând a fi raportate în semestrul II 2026:

- **117.** Implementarea proiectului LEA 400 kV Vulcănești–Chișinău înregistrează un progres avansat. Modernizarea stației electrice Chișinău este realizată în proporție de circa 83%, iar extinderea stației electrice Vulcănești a intrat în etapa finală de testare și punere în funcțiune. Punerea în exploatare comercială a proiectului este estimată pentru data de 31 august 2026.
- **135.** Au fost numiți 9 din 9 membri ai Colegiului de selecție și evaluare a judecătorilor și 5 din 7 membri sunt numiți în cadrul Colegiului disciplinar al judecătorilor.

Reforma 6.2. Piața gazelor naturale deschisă și competitivă

Pentru realizarea reformei **6.2. - Piață a gazelor naturale deschisă și competitivă**, în vederea atingerii obiectivului privind *consolidarea unei piețe competitive a gazelor naturale, în conformitate cu principiile UE, prin sporirea liberalizării pieței și a concurenței în sectorul gazelor naturale, eliminarea denaturărilor cauzate de regimurile preferențiale pentru anumite categorii de clienți și asigurarea unui cadru de reglementare echilibrat care să protejeze atât furnizorii, cât și consumatorii, menținerii stabilității pieței și facilitarea accesului întreprinderilor la o gamă mai largă de furnizori, organizarea unei proceduri concurențiale pentru selectarea furnizorului de serviciu universal și a furnizorului de ultimă instanță, precum și crearea unui cadru previzibil și transparent pentru noii furnizori care doresc să intre pe piața de aprovizionare cu gaze naturale din Republica Moldova*, Parlamentul a adoptat Legea nr. 152/2025 pentru modificarea unor acte normative (securitatea aprovizionării cu gaze naturale și alte aspecte ce țin de sectorul gazelor naturale), care instituie cadrul normativ pentru eliminarea treptată a obligației de serviciu public (OSP) pentru consumatorii noncasnici mari, prin introducerea obligației ANRE de a stabili un calendar de liberalizare în baza analizei pieței și a consultărilor.

Totodată, ANRE a aprobat Hotărârea nr. 564/2025, care prevede eliminarea OSP pentru consumatorii noncasnici mari începând cu **1 aprilie 2026** și pentru cei mijlocii începând cu **1 aprilie 2027**. Au fost stabilite categoriile de consumatori în funcție de pragurile de consum (Hotărârea ANRE nr. 425/2025) (**măsura 113**).

Fișa de raportare pentru măsura 113

Măsura analizată	Pilonul: Securitate și eficiență energetică Subdomeniu: Energie Reforma: Piață a gazelor naturale deschisă și competitivă Condiția de plată: Marii consumatori industriali de gaze naturale achiziționează gaze naturale de pe piața liberă a gazelor. Descrierea măsurii: Guvernul Republicii Moldova elimină treptat obligația de serviciu public (PSO) existentă pentru marii consumatori industriali.
-------------------------	--

	Piața gazelor naturale din Republica Moldova este deschisă, începând cu 1 octombrie 2025, tuturor marilor consumatori industriali de gaze naturale. Există 452 de mari consumatori, dintre care 87 și-au schimbat până în prezent furnizorul (19%), ceea ce indică existența unui potențial suplimentar de deschidere a pieței. Sursa de verificare: Modificările la legislație sunt adoptate de Parlament. Nivelul de ambiție: Categoria 1; Valoarea debursării: 15.479.289,94 EUR
Linia de referință	Cadrul juridic existent: Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale
Termen de punere în aplicare	31/12/2025
Rezultate obținute	Prin adoptarea Legii nr. 152/2025 pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (securitatea aprovizionării cu gaze naturale și alte aspecte ce țin de sectorul gazelor naturale) a fost stabilit cadrul legal pentru restricționarea graduală a accesului anumitor categorii de consumatori la furnizarea gazelor naturale în regim de obligație de serviciu public. În acest sens, Legea a prevăzut că, în urma analizei pieței cu amănuntul a gazelor naturale și după organizarea consultărilor publice cu participanții la piața gazelor naturale, ANRE stabilește, prin hotărâre, un calendar privind restricționarea graduală a accesului consumatorilor finali mari la furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public, precum și faptul că, începând cel târziu cu data de 1 aprilie 2026, obligația de serviciu public nu se mai aplică în raport cu consumatorii noncasnici mari. În executarea acestor prevederi legale, ANRE a aprobat Hotărârea nr. 564 din 30.09.2025, prin care a fost stabilit calendarul privind restricționarea graduală a accesului consumatorilor noncasnici mari și mijlocii la furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public prevăzute la art. 89 alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale. Conform acestui calendar, începând cu data de 1 aprilie 2026, consumatorii noncasnici mari nu vor mai beneficia de protecția tarifelor reglementate, urmând să procure gaze naturale la prețuri negociate pe piața concurențială. Totodată, o bună parte a consumatorilor noncasnici mari de gaze naturale se află deja pe piața concurențială, având încheiate contracte la prețuri negociate. În conformitate cu pct. 1 din Hotărârea ANRE nr. 425/2025 privind stabilirea pragurilor de consum al gazelor naturale pentru identificarea și atribuirea categoriilor de consumatori noncasnici, consumatorii noncasnici mari sunt acei consumatori care înregistrează un consum anual de gaze naturale de peste 100 000 m³ anual. La data de 31.03.2026, majoritatea companiilor din Republica Moldova cu un consum mai mare de 100.000 m³ gaze naturale, anume 193 din 203, au trecut deja la piața liberă a gazelor naturale. Respectiv, cele 193 de companii sau 95% din total sunt responsabile de circa 99% din volumul gazelor naturale aferente pieței liberalizate. În timp ce 5% dintre consumatori au un consum sezonier de gaze naturale și vor reveni ulterior pentru contractarea gazelor naturale pe piața liberă. În acest sens, toți consumatorii non-casnici mari au finalizat formalitățile administrative pentru trecerea pe piața liberă a gazelor naturale. Lista

	consumatorilor respectivi este publicată pe pagina web oficială a ANRE și poate fi accesată la următorul link: https://anre.md/schimbarea-furnizorului-3-319. Liberalizarea pieței gazelor constituie „o schimbare pozitivă majoră”, care aduce beneficii tuturor consumatorilor și apropie țara de integrarea în piața energetică europeană, stimulează concurența între furnizori, în contextul în care pe piață activează în prezent 10 companii licențiate. La fel, tranzacțiile pot fi realizate și prin intermediul Bursei Române de Mărfuri. Conform calendarului aprobat de ANRE, următoarea etapă este planificată pentru 1 aprilie 2027 și vizează cele câteva sute de mii de consumatori non-casnici mijlocii, cu un consum între 10.000 și 100.000 de metri cubi anual.
Dovezi și confirmare	1. Legea nr. 152/2025 pentru modificarea unor acte normative (securitatea aprovizionării cu gaze naturale și alte aspecte ce țin de sectorul gazelor naturale), publicată la data de 4 iulie 2025 în Monitorul Oficial nr. 346-349, art. 437: https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3116/part/1#page=1 2. Hotărârea ANRE nr. 564/2025 cu privire la stabilirea calendarului privind restricționarea graduală a accesului consumatorilor noncasnici mari și mijlocii la furnizarea gazelor naturale, în contextul obligației de serviciu public prevăzută la art. 89 alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, publicată la data de 3 octombrie 2025 în Monitorul Oficial nr. 519-522, art. 903: https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3164/part/3#page=10 3. Hotărârea ANRE nr. 425/2025 privind stabilirea pragurilor de consum al gazelor naturale pentru identificarea și atribuirea categoriilor de consumatori noncasnici. În vigoare la data de 21.07.2025, publicată la data de 21 iulie 2025 în Monitorul Oficial Nr. 385, art. 583: https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3128/part/3#page=1 4. Link de comunicare: https://radiomoldova.md/p/73180/liberalizarea-pietei-gazelor-95-dintre-marii-consumatori-au-facut-deja-tranzitia?fbclid=IwY2xjawQ7TYRleHRuA2FlbQlXMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzIxNzg4MjAwODkyAAEehnEqPdeKXYNaTAiF8-aj013_2kU-FMe5UwGH2VCkOHxDqd9kl0Iuj3d2K6k_aem_3i6qxDITCxlazblbTdymyA https://www.energy-community.org/news/Energy-Community-News/2026/4/1.html „Moment istoric pentru sectorul energetic” https://www.youtube.com/watch?v=_rTHUE1_1Js
Verificări efectuate și constatările aferente	Potrivit Ordinului Ministerului Energiei nr. 33/2026, a fost efectuată misiunea de audit ad-hoc cu titlul „Evaluarea progresului implementării măsurii de reformă a pieței gazelor naturale deschise și competitive din Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027”. Constatările și recomandările aferente măsurii au fost aprobate în baza Notei – raport de audit nr. 01/6 - 4 din 22.04.2026. S-a constatat că prin adoptarea Legii nr. 152/2025 pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, a fost instituit cadrul legal necesar pentru restricționarea graduală a accesului anumitor categorii de consumatori la furnizarea gazelor naturale în regim de obligație de serviciu public.

	În acest context, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică prin Hotărârile Consiliului de Administrație nr. 425/2025 și nr. 564/2025, a stabilit pragul de consum al gazelor naturale pentru identificarea și atribuirea categoriilor de consumatori noncasnici, precum și calendarul privind restricționarea graduală a accesului consumatorilor noncasnici mari și mijlocii la furnizarea gazelor naturale, în conformitate cu prevederile art. 89 alin. (1) din Legea nr. 108/2016. Potrivit calendarului, începând cu 1 aprilie 2026, consumatorii noncasnici mari și din 1 ianuarie 2027 consumatorii noncasnici mijlocii, nu mai beneficiază de tarife reglementate, urmând să procure gaze naturale la prețuri negociate pe piața concurențială. Astfel, 193 din 203 consumatori, ceea ce constituie 95%, au trecut pe piața liberă, reprezentând aproximativ 99% din volumul gazelor naturale aferent pieței liberalizate. Ceilalți 10 consumatori, echivalentul a 5%, au optat pentru deconectarea temporară a locurilor de consum, din cauza caracterului sezonier al activității, urmând să revină ulterior la contractarea gazelor naturale pe piața liberă. În aceste condiții, se constată că toți consumatorii noncasnici mari au finalizat formalitățile administrative necesare pentru trecerea pe piața liberă a gazelor naturale. Se recomandă asigurarea continuității și promovării procesului de liberalizare a pieței gazelor naturale, prin consolidarea eforturilor de informare a partenerilor de dezvoltare și atragerea de noi furnizori pe piață, în vederea creșterii concurenței și valorificării beneficiilor unei piețe funcționale pentru consumatori.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH*).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri. Pentru modificările aduse Legii nr. 108/2016 privind gazele naturale, procesul de elaborare a analizelor de impact a fost derulat cu suportul Programului MESA (Moldova Energy Security Activity), implementat de USAID prin compania Tetra Tech, în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 1.6. Creșterea competitivității la export a Moldovei Comerțul cu mărfuri

Pentru realizarea reformei **1.6. Creșterea competitivității la export a Moldovei Comerțul cu mărfuri**, în vederea atingerii obiectivului *privind sporirea competitivității exporturilor moldovenești prin modernizarea și digitalizarea procedurilor vamale, integrând deplin țara în ecosistemul vamal european și îmbunătățirea semnificativă a facilității comerțului*, au fost lansate și sunt operaționale încă 9 proceduri de decizii vamale, ajungându-se astfel la un total de 17 tipuri de decizii vamale **(măsura 19)**.

Măsura analizată	Pilonul: Dezvoltarea sectorului privat Subdomeniu: Promovarea comerțului și a investițiilor Reforma: Creșterea competitivității la export a comerțului cu bunuri în Republica Moldova Condiția de plată: Punerea în aplicare integrală a Sistemului de decizii vamale (SDV), cu 17 din cele 17 cereri/autorizații operaționale. Descrierea măsurii: Ca urmare a punerii în aplicare integrale a Sistemului de decizii vamale, vămile vor putea oferi acces la toate simplificările vamale, cum ar fi expeditorul/destinatarul autorizat, sigiliile speciale, înscrierea în cazierul declarantului, vămuire centralizată, garanția globală, declarația simplificată. Sursa de verificare: Sistemul de decizii vamale, rapoartele Serviciului Vamal. Nivelul de ambiție: Categoria 2 Valoarea debursării: 11.609.467,46 EUR
Linia de referință	În decembrie 2024, Sistemul de decizii vamale este parțial operațional, existând 4 din cele 17 tipuri de cereri/autorizații. Un număr redus de operatori economici utilizează simplificările.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	Aprobată Hotărârea Guvernului nr. 222/2026 cu privire la Sistemul informațional „Decizii vamale”, care reglementează funcționarea sistemului și oferă baza legală pentru procesarea digitală a deciziilor vamale. Aprobat Ordinul Serviciului Vamal nr. 259-O/2026 privind aprobarea cerințelor în materie de date, a formatelor și codurilor aferente cerințelor de date pentru cererile și deciziile vamale procesate prin Sistemul informațional „Decizii vamale” și Ordinul Serviciului Vamal nr. 272-O/2026 privind aprobarea Regulamentului de utilizare a Sistemului informațional „Decizii vamale”. Sistemul Decizii vamale național s-a actualizat în corespundere cu cerințele de date prevăzute în Anexa A a <i>Regulamentului delegat al Comisiei (UE) 2015/2446 din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului vamal al Uniunii</i>, și în corespundere cu formatele și codurile cerințelor comune în materie de date pentru cereri și decizii vamale din <i>Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii</i>. Aprobat Ordinul Serviciului Vamal nr. 566-O din 26.12.2025 „Privind aprobarea Ghidului general privind deciziile vamale”, care servește drept instrument de auto-instruire și referință operațională. Sistemul de Decizii vamale a devenit pe deplin operațional și permite depunerea, procesarea și gestionarea electronică a tuturor celor 17 tipuri de cereri și autorizații vamale. 1. Cererea și autorizația pentru statutul de expeditor agreeat – 5 cereri/5 autorizații valide; 2. Cererea și autorizația pentru statutul de destinatar agreeat - 21 cereri/21 autorizații valide;

	3. Cererea și autorizația pentru statutul de destinatar agreat în sensul TIR - 1 cereri/1 autorizații valide; 4. Cererea și autorizația de a utiliza sigilii speciale - 4 cereri/4 autorizații valide; 5. Cererea și autorizația pentru utilizarea regimului de admitere temporară - 1128/ cereri/1045 autorizații valide; 6. Cererea și autorizația pentru furnizarea unei garanții globale, inclusiv o posibilă reducere sau exonerare - 37 cereri/ 19 autorizații valide; 7. Cererea și autorizația de a utiliza o declarație de tranzit cu un set de date redus – 0 cereri; 8. Cererea și autorizația de utilizare a unui document electronic de transport ca declarație vamală – 0 cereri; 9. Cerere și autorizație pentru simplificarea determinării sumelor care fac parte din valoarea în vamă a mărfurilor - 0 cereri; 10. Cerere și autorizație pentru amânarea plăților - 0 cereri; 11. Cerere și autorizație pentru funcționarea spațiilor de depozitare a mărfurilor într-un depozit temporar - 0 cereri; 12. Cerere și autorizație de utilizare a declarației simplificate - 0 cereri; 13. Cerere și autorizație pentru depunerea declarației simplificate sub forma unei înscrieri în evidențele declarantului - 0 cereri; 14. Cerere și autorizație pentru utilizarea regimului vamal de perfecționare activă - 0 cereri; 15. Cerere și autorizație pentru utilizarea regimului vamal de perfecționare pasivă - 0 cereri; 16. Cerere și autorizație pentru utilizarea regimului vamal de destinație finală - 0 cereri; 17. Cerere și autorizație pentru funcționarea spațiilor de depozitare a mărfurilor într-un antrepozit vamal privat - 0 cereri.
Dovezi și confirmare	1. Hotărârea de Guvern nr. 222/2026 cu privire la Sistemul informațional „Decizii vamale”, publicată la data de 1 mai 2026 în Monitorul Oficial Nr. 190-193 art. 225. https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3266/part/2#page=30 2. Ordinul Serviciului Vamal nr. 259-O/2026 „ Cu privire la aprobarea cerințelor în materie de date, formatelor și codurilor cerințelor de date pentru cereri și decizii vamale în Sistemul Informațional „ Decizii vamale”, publicat la data de 23 iunie 2026 în Monitorul Oficial Nr. 269-272 art. 473a. https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3289/part/3#page=1 3. Ordinul Serviciului Vamal nr. 272-O/2026 „Referitor la aprobarea Regulamentului privind utilizarea Sistemului Informațional ”Decizii vamale”, publicat la data de 25 iunie 2026 în Monitorul Oficial Nr. 277-279 art. 488a. https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3291/part/3#page=29 4. Ghidul general privind deciziile vamale, aprobat prin Ordinul Serviciului Vamal nr. 566-O din 26.12.2025. https://trade.gov.md/api/media/05/01/2026/Anexa_nr_1_Ghidul_general_privind_Deciziile_vamale_S7MsR4E.pdf 5. Portalul de Informații Comerciale al Republicii Moldova https://trade.gov.md/ro/articles/ncts 6. Sistemul de Decizii vamale https://api.customs.gov.md/#/home 7. Planul de acțiuni al Serviciului Vamal

	https://customs.gov.md/api/media/03/02/2026/PASV_2026.semnat.pdf 8. Raportul de activitate al Serviciului Vamal pentru trimestrul II al anului 2026 https://customs.gov.md/api/media/29/06/2026/Raport_PASV_proiect_2026_trim_II_1.pdf
Verificări efectuate și constatările aferente	Misiunea de audit intern <i>ad hoc</i> cu titlul „Evaluarea procesului de punere în aplicare integrală a Sistemului de Decizii vamale (procedura PO2)” a fost instituită prin ordinul directorului SV nr. 239-O din 26.05.2026 în cadrul Aparatului central al Serviciului Vamal. Rezultatele auditului intern, care a evaluat implementarea completă, au confirmat următoarele: - măsură a fost inclusă în Planul de activitate al Serviciului Vamal pentru anul 2026, în pct. 1.1.5 publicat pe pagina oficială a SV; https://customs.gov.md/api/media/03/02/2026/PASV_2026.semnat.pdf - a fost elaborat Conceptul și Regulamentul SI „Decizii vamale”, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.222/2026; https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3266/part/2#page=30 - au fost elaborate cerințele în materie de date pentru cereri și decizii vamale și formatele și codurile cerințelor comune în materie de date pentru cereri și decizii vamale, aprobate prin Ordinul directorului Serviciului Vamal nr.259-O/2026; https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3289/part/3#page=1 - a fost elaborat Regulamentul privind utilizarea SI ”Decizii vamale”, aprobat prin Ordinul directorului Serviciului Vamal nr.272-O/2026; https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3291/part/3#page=29 - au fost elaborate rolurile participanților la procedurile de gestionare a deciziilor vamale realizate prin intermediul Sistemului Informațional ”Decizii vamale”, aprobate prin Ordinul directorului Serviciului Vamal 281-O/2026; - SI ”Decizii vamale” este operațional pentru dezvoltarea proceselor de emitere, gestionare și monitorizare a celor opt tipuri de cereri/autorizații implementate până la sfârșitul anului 2025, precum și pentru celelalte nouă tipuri de cereri/autorizații testate conform și puse în producție, care vor deveni disponibile și benefice pentru operatorii economici începând cu 1 iulie 2026. https://customs.gov.md/ro/articles/3818-ro
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri. Nu a fost efectuată finanțare dublă.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 1.7. Concurența/ajutorul de stat

Pentru realizarea reformei **1.7. Concurența/ajutorul de stat**, în vederea atingerii obiectivului de modernizare a cadrului privind concurența și ajutorul de stat prin implementarea soluțiilor digitale care sporesc eficiența operațională, transparența și conformitatea cu reglementările UE, a fost operaționalizat sistemul de gestionare electronică a cazurilor și au fost introduse instrumente informatice criminalistice utilizate pentru inspecții, fiind astfel consolidate capacitățile Consiliului Concurenței de a desfășura proceduri de investigare relevante privind încălcările legislației în domeniul concurenței (**măsura 22**).

Fișa de raportare pentru măsura 22

Măsura analizată	Pilonul: Dezvoltarea sectorului privat Subdomeniu: Concurență/ajutor de stat Reforma: Concurență/ajutor de stat Condiția de plată: Sistemul de gestionare electronică a cazurilor este operațional, iar instrumentele informatice criminalistice sunt utilizate pentru inspecții, în vederea îmbunătățirii capacităților Autorității naționale de concurență de a desfășura proceduri de investigare relevante privind încălcările legislației în domeniul concurenței. Descrierea măsurii: Sistemul electronic de gestionare a cazurilor include și posibilitatea de a gestiona toate documentele interne ale Autorității de concurență, inclusiv gestionarea cazurilor inițiate de Consiliul Concurenței. Instrumentele informatice criminalistice sunt integrate în procesele interne ale Consiliului Concurenței și utilizate pentru inspecții. Instrumentele criminalistice ar trebui să corespundă instrumentelor utilizate de Autoritățile de concurență din statele membre ale UE. Sursa de verificare: Rapoartele Consiliului Concurenței Nivelul de ambiție: Categoria 5 Valoarea debursării: 1.934.911,24 EUR
Linia de referință	În 2024, nu există niciun sistem de gestionare a cazurilor în vigoare și nu sunt utilizate instrumente IT criminalistice.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	Consiliul Concurenței a asigurat instituirea și punerea în funcțiune a Sistemului informațional de management al documentelor și de gestionare electronică a dosarelor de investigație (SMDDA), destinat gestionării electronice a documentelor și dosarelor administrative și de investigație, precum și a creat infrastructura tehnică și capacitățile instituționale necesare utilizării instrumentelor informatice criminalistice în cadrul activităților de inspecție și investigare. 1. Dezvoltarea și operaționalizarea Sistemului informațional de management al documentelor și de gestionare electronică a dosarelor de investigație (SMDDA) Funcționalitățile dezvoltate au fost demonstrate și validate prin scenarii operaționale, capturi de ecran și înregistrări video, inclusiv prin gestionarea documentelor de intrare, interne și de ieșire, constituirea și administrarea dosarelor electronice, asocierea documentelor relevante, gestionarea activităților procedurale și utilizarea fluxurilor aferente examinărilor preliminare, notificărilor de concentrări economice, notificărilor de ajutor de stat, studiilor de piață și investigațiilor.

	2. Integrarea instrumentelor informatice criminalistice în procesele interne ale Consiliului Concurenței A fost constituită infrastructura tehnică necesară colectării, conservării, procesării și analizei probelor digitale utilizate în cadrul inspecțiilor și investigațiilor. Au fost achiziționate, soluțiile informatice criminalistice OpenText EnCase Forensic și Cellebrite, precum și echipamentele hardware necesare funcționării laboratorului de criminalistică digitală. Utilizarea operațională a instrumentelor informatice criminalistice a fost demonstrată și validată prin desfășurarea unor exerciții practice de extragere, procesare și analiză a datelor digitale, 3. Conformitatea instrumentelor informatice criminalistice cu practicile autorităților de concurență din statele membre ale Uniunii Europene Definirea necesităților funcționale și a specificațiilor tehnice aferente infrastructurii și instrumentelor informatice criminalistice a fost realizată în baza recomandărilor formulate în cadrul activităților de asistență tehnică europeană, Dezvoltarea capacităților de criminalistică digitală a fost susținută prin activitățile desfășurate în cadrul proiectului Twinning, inclusiv prin schimbul de experiență și transferul de cunoștințe privind utilizarea instrumentelor informatice criminalistice.
Dovezi și confirmare	I. Dezvoltarea și operaționalizarea Sistemului informațional de management al documentelor și de gestionare electronică a dosarelor de investigație (SMDDA) (anexate la prezenta fișă): 1. Contractul nr. 11 din 30.03.2026 privind dezvoltarea și implementarea Sistemului informațional de management al documentelor și de gestionare electronică a dosarelor de investigație (SMDDA); 2. Raport privind validarea funcționalităților Sistemului informațional de management al documentelor și de gestionare electronică a dosarelor de investigație (SMDDA); 3. Confirmarea integrării SMDDA cu serviciile guvernamentale MPass și MSign pe mediul de test, transmisă de Agenția de Guvernare Electronică la 10.06.2026. 4. Capturi de ecran și înregistrări video privind funcționalitățile implementate și utilizarea Sistemului informațional de management al documentelor și de gestionare electronică a dosarelor de investigație (SMDDA). II. Integrarea instrumentelor informatice criminalistice în procesele interne ale Consiliului Concurenței (anexate la prezenta fișă): 1. Contractul nr. 13 din 23.03.2026 privind achiziționarea soluțiilor informatice criminalistice OpenText EnCase Forensic și Cellebrite; 2. Contractele de achiziție aferente echipamentelor laboratorului de criminalistică digitală: 2.1 Contract nr. 12 privind achiziționarea Notebook Workstation; 2.2. Contract nr. 16 privind achiziționarea Calculator de tip Workstation; 2.3. Contract nr. 17 privind achiziționarea echipamentelor și accesoriilor IT. 3. Raport privind testarea funcțională și validarea operațională a instrumentelor informatice criminalistice instalate în cadrul Consiliului Concurenței; 4. Certificatele de participare la programul CEPOL „Cyber Lab Training: Mobile Forensics”, desfășurat în perioada 08–12.06.2026;

	5. Raportul misiunii Twinning privind dezvoltarea capacităților Consiliului Concurenței în domeniul criminalisticii digitale și utilizarea instrumentelor informatice criminalistice în cadrul investigațiilor; 6. Listele participanților aferente sesiunilor practice de instruire privind colectarea datelor digitale și efectuarea inspecțiilor utilizând instrumente informatice criminalistice, organizate în cadrul misiunii Twinning Forensic IT. III. Conformitatea instrumentelor informatice criminalistice cu practicile autorităților de concurență din statele membre ale Uniunii Europene (anexate la prezenta fișă): 1. Specificațiile tehnice propuse de ofertanți și documentele de evaluare aferente procedurii de atribuire; 2. Materialele și rapoartele elaborate în cadrul proiectului Twinning privind dezvoltarea capacităților de criminalistică digitală.
Verificări efectuate și constatările aferente	Consiliul Concurenței a desfășurat o misiune de audit intern de conformitate, care a evaluat cadrul de guvernare, mecanismele de monitorizare și control, documentația aferentă achizițiilor și implementării SMDDA și a instrumentelor informatice criminalistice. Auditul a confirmat concordanța dintre rezultatele raportate și situația constatată, existența și trasabilitatea documentelor justificative, funcționarea mecanismelor de control intern și inexistența cazurilor de dublă finanțare, conflict de interese, fraudă sau alte iregularități semnificative, formulând totodată recomandări pentru finalizarea activităților necesare punerii în exploatare a soluțiilor implementate.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitate. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților au fost raportate în sprijinul realizării măsurii: asistență tehnică și expertiză în cadrul Proiectului Twinning, al inițiativei „Moldova este Europa” și al programelor CEPOL. Aceste contribuții au vizat exclusiv expertiză și instruire. Nu au fost identificate situații de suprapunere a finanțării și nu au fost constatate cazuri de finanțare dublă aferente implementării măsurii de reformă.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 1.12. Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Strategiei de Specializare Inteligentă

Pentru realizarea reformei **1.12. Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Strategiei de Specializare Inteligentă**, în vederea atingerii obiectivului privind consolidarea semnificativă a capacităților de cercetare și inovare ale Republicii Moldova prin implementarea Programului Național de Specializare Inteligentă („Smart Moldova 2024-2027”), au fost lansate: 4 activități de cercetare colaborativă și inovare, 10 vouchere inovaționale, 11 programe de infrastructură de cercetare și inovare (vizând consolidarea laboratoarelor, centrelor și unităților/departamentelor existente din organizațiile publice de cercetare, inclusiv din instituțiile de învățământ superior), precum și 8 programe de transfer tehnologic. **(măsura 32).**

Măsura analizată	Pilonul: Dezvoltarea sectorului privat Subdomeniu: Cercetare și inovare Reforma: Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale strategiei de specializare inteligentă Condiția de plată: Capacitățile de cercetare și inovare sunt consolidate prin punerea în aplicare a strategiei naționale de specializare inteligentă, cu acordarea de programe de infrastructură de C&I, parteneriate de colaborare între sectorul public și cel privat pentru activități de cercetare și inovare și vouchere de inovare, precum și programe de transfer tehnologic. Descrierea măsurii: În conformitate cu Strategia Națională de Specializare Inteligentă „Smart Moldova 2024-27”, Moldova urmează să lanseze: (i) cel puțin patru activități de cercetare colaborativă și inovare și patru vouchere de inovare și (ii) cel puțin patru programe de infrastructură de cercetare și inovare (consolidarea laboratoarelor, centrelor sau unităților/departamentelor existente de cercetare și inovare în cadrul organizațiilor publice de cercetare, inclusiv în instituțiile de învățământ superior) și (iii) cel puțin patru programe de transfer tehnologic. Sursa de verificare: Rapoarte ale Ministerului Educației și Cercetării și rapoarte ale Echipei Naționale S3 din Moldova Nivelul de ambiție: Categoria 2 Valoarea debursării: 11.609.467,46 EUR
Linia de referință	În 2024, Programul „Smart Moldova” a fost aprobat dar implementarea nu a început. Aceasta vizează alinierea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării la sectoarele economice, sporirea eficienței resurselor și prioritizarea investițiilor în acele sectoare în care Moldova are un potențial avantaj competitiv. Sunt identificate patru domenii prioritare: 1. Agricultură și procesarea alimentelor; 2. Tehnologia informației și comunicațiilor; 3. Energia durabilă; 4. Biomedicina și produsele biofarmaceutice..
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	În conformitate cu Programul național de specializare inteligentă al Republicii Moldova pentru anii 2024-2027 „Smart Moldova”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 588/2024, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD) a lansat următoarele cereri de propuneri: 1. Vouchere Inovaționale - achiziționarea de către agenții economici a unor servicii de consultanță și expertiză științifică de la organizații din domeniile cercetării și inovării, în vederea introducerii de inovații în activitatea lor economică. Toate dovezile relevante sunt prezentate în secțiunea următoare. - Durata proiectului: 6-12 luni. - Bugetul total alocat pentru cererea de propuneri: 1 milion MDL. - Valoarea maximă a finanțării nerambursabile per proiect: 100.000 MDL. - Cofinanțarea va constitui 20% din suma solicitată din bugetul de stat și trebuie confirmată de beneficiar. - Concursul s-a desfășurat în conformitate cu reglementările naționale aplicabile, toate linkurile sunt furnizate în secțiunea următoare: Acțiuni realizate în 2025: ● Prelungirea termenului concursului (anunțat pe bază continuă): 04.07.2025; ● Primirea propunerilor de proiecte: 03.08.2025; ● Evaluarea eligibilității: 06.08.25;

	● Evaluarea propunerilor de proiecte de către comisia de experți: 21.08.25; ● Aprobarea finanțării de către Consiliul ANCD: 05.09.2025; ● Începerea implementării. Septembrie 2025. Acțiuni realizate în 2026: ● Publicarea pachetului informativ pentru consultare publică: 25.02.2026; ● Publicarea anunțului privind cererea de propuneri: 12.03.2026; ● Primirea propunerilor de proiecte (ultima vineri a fiecărei luni): termene limită: 27.03.2026; 24.04.2026; 29.05.2026; 26.06.2026; ● Evaluarea propunerilor de proiecte de către comisia de experți (prima vineri a fiecărei luni): termenele limită sunt 03.04.2026; 01.05.2026; 05.06.2026; 03.07.2026; ● Aprobarea finanțării de către Consiliul ANCD: lunar; ● Contractare: lunar. Rezultate: - în 2025 – 5 (cinci) proiecte au fost finanțate în cadrul celei de-a doua runde de selecție din 2025, Ordinul ANCD nr. 25-PC din 05.09.2025; - în 2026 au fost aprobate pentru finanțare 5 cinci proiecte, prin Ordinul ANCD 04-PC din 28.05.2026 și Ordinul ANCD 11-PC din 18.06.2026. 2. Elaborarea și implementarea de soluții de specializare inteligentă în domeniile inițiativei „Smart Moldova”. Apelul 1: Proiecte demonstrative. Obiectivul programului este stimularea competitivității economice prin consolidarea parteneriatelor dintre mediul de cercetare și cel de afaceri, în vederea sporirii capacității beneficiarilor de finanțare din rândul IMM-urilor de a dezvolta produse și servicii inovatoare, de a îmbunătăți procesele existente și de a transforma rezultatele științifice în produse și servicii inovatoare, validate din punct de vedere funcțional și pregătite pentru succes pe piețele naționale și internaționale. - Durata proiectului: 18 luni - Bugetul total alocat pentru concurs: 5 milioane MDL. - Valoarea maximă a finanțării nerambursabile per proiect: 1,25 milioane MDL; - Cofinanțarea va fi asigurată de toți beneficiarii proiectului. Partenerii din sectorul privat vor asigura o rată de cofinanțare de 30% - 40% din suma solicitată din bugetul de stat; ● Publicarea pachetului informativ pentru consultare publică: 17.02.2026 ● Publicarea anunțului privind cererea de propuneri: 04.03.2026 ● Primirea propunerilor de proiecte: 30.04.2026 ● Evaluarea eligibilității: mai 2026 ● Evaluarea de către experți: mai 2026 ● Evaluarea propunerilor de proiecte de către comisia de experți: mai - iunie 2026. ● Aprobarea finanțării de către Consiliul ANCD : iunie 2026. ● Începerea implementării: de la 1.07.2026. Rezultate: au fost depuse 9 (nouă) propuneri de proiect, iar în prima etapă au fost evaluate opt propuneri eligibile. Prin Ordinul Nr. 09-PC au fost aprobate pentru finanțare 4 (patru) proiecte. 3. Cerere de propuneri pentru subproiecte privind infrastructura de cercetare Obiectiv: crearea unei infrastructuri de cercetare de ultimă generație în domenii prioritare de importanță națională. Această cerere de propuneri este organizată în
--	--

	cadrul Proiectului privind învățământul superior din Moldova, o inițiativă strategică susținută de Banca Mondială și implementată de Ministerul Educației și Cercetării. Proiectul-cadru vizează reformarea și modernizarea sistemului de învățământ superior din Republica Moldova. - Durata proiectului: maximum 30 de luni. - Buget total: 9,5 milioane de euro (9 milioane de euro pentru Traseul 1 și 0,5 milioane de euro pentru Traseul 2). - Concursul s-a desfășurat în conformitate cu Manualul operațional al proiectului, toate linkurile fiind furnizate în secțiunea următoare: - Publicarea anunțului privind cererea de propuneri: 30.01.2026 - Primirea propunerilor de proiecte: 31.05.2026 - Evaluarea eligibilității: iunie 2026 - Evaluarea propunerilor de proiecte de către experți individuali și, ulterior, de către comisia de experți: iunie 2026 - Aprobarea finanțării: sfârșitul lunii iunie 2026. - Rezultate: Au fost depuse 15 (cincisprezece) propuneri de proiecte înainte de termenul limită, dintre care unsprezece au fost considerate eligibile. Prin Ordinul MEC nr. 1210 din 26.06.2026, 11 (unsprezece) proiecte au fost aprobate pentru finanțare. 4. Proiecte de Transfer Tehnologic Obiectiv: reducerea decalajului dintre cercetare și piață prin transformarea inovației în succes comercial. Proiectele trebuie să îmbunătățească nivelul de maturitate tehnologică (TRL) al produselor sau serviciilor, asigurându-se că acestea sunt rentabile, durabile și competitive în contextul economic actual. - Durata proiectului: 24 de luni. - Bugetul total alocat pentru concurs: 35 milioane MDL. - Valoarea maximă a finanțării nerambursabile per proiect: 5 milioane MDL. - Rata de cofinanțare necesară este cuprinsă între 20% și 50% din finanțarea totală solicitată din bugetul de stat. - Concursul s-a desfășurat în conformitate cu reglementările naționale aplicabile, toate linkurile fiind furnizate în secțiunea următoare. Concursul se desfășoară în 2 etape, conform următoarelor proceduri: <i>Etapa I:</i> ● Publicarea pachetului informativ pentru consultare publică: 17.09.2025; ● Publicarea anunțului privind cererea de propuneri: prima cerere publicată la 02.10.2025, termen prelungit până la 20.01.2026; ● Primirea propunerilor preliminare de proiect: primul termen limită 15.12.2025, termen prelungit 09.02.2026; ● Evaluarea eligibilității propunerilor preliminare de proiect: 12.02.2026; ● Evaluarea propunerilor de proiect de către comisia de experți și aprobarea propunerilor preliminare care vor fi invitate la Etapa II: 02.03.2026 <i>Etapa II:</i> ● Perioada de primire a propunerilor complete de proiect: 02.03.2026-01.04.2026; ● Evaluarea eligibilității propunerilor de proiect: 08.04.2026; ● Evaluarea propunerilor de proiect de către experți individuali: 04.05.2026; ● Evaluarea propunerilor de proiect de către comisia de experți: 18.05.2026; ● Aprobarea finanțării de către Consiliul ANCD: 28.05.2026; ● Implementarea proiectului: începând cu 1.07.2026.
--	--

	Rezultate: au fost aprobate pentru finanțare 8 (opt) proiecte, Ordinul 05-PC din 28 mai 2026.
Dovezi și confirmare	1. Vouchere Inovaționale Lansarea apelului (a doua anunțare în 2025) În 2025: https://ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordin%20nr.%2016-PC%20din%2004.07.2025.pdf Anunțarea rezultatelor privind eligibilitatea: https://old.ancd.gov.md/ro/content/rezultatele-examin%C4%83rii-eligibilit%C4%83%C8%9Bii-propunerilor-de-proiecte-la-concursul-%E2%80%9Evouchere Rezultatele evaluării comisiei: https://old.ancd.gov.md/ro/content/rezultatele-evalu%C4%83rii-propunerilor-de-proiecte-%C3%AE-n-cadrul-concursului-%E2%80%9Dvouchere-0 Lista ierarhizată a propunerilor de proiecte din cadrul concursului „Vouchere inovaționale” pentru anii 2025-2026: Anexa 1 _Lista ierarhizată a proiectelor concurs Vouchere inovaționale (1).pdf Decizie financiară: https://ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordinul%2025%20PC%20-%20VI.PDF În 2026: Lansarea publicațiilor publice: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/agentia-nationala-pentru-cercetare-si-dezvoltare-anunta-lansarea-dezbatere-publica Ordinul 03-PC din 12.03.2026 , cu privire la organizarea concursului Ordinul nr. 03-PC.pdf Lansarea apelului: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/agentia-nationala-pentru-cercetare-si-dezvoltare-anunta-lansarea-concursului Anunțarea rezultatelor privind eligibilitatea: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/eligibilitatea-pentru-concursul-de-proiecte-vouchere-inovationale-pentru-anul-2026 Ordinul nr. 04-PC din 28 mai 2026 prin care a fost aprobată finanțarea a 2 (două) proiecte: https://old.ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordin%2004PC.pdf Ordinul nr. 11-PC prin care a fost aprobată finanțarea a 3 proiecte: https://old.ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordinul%20Nr.11-PC%2018.06.2026%20.pdf 2. Elaborarea și implementarea de soluții de specializare inteligentă în domeniile inițiativei „Smart Moldova”. Apelul 1: Proiecte demonstrative. Link către pagina de lansare a consultării publice: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/dezbaterea-publica-asupra-pachetului-de-informatii-privind-concursul-proiecte-de Ordinul 02-PC of 04.03.2026 pentru organizarea concursului:

	https://old.ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordinul%20nr.%2002-PC.pdf Lansarea apelului: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/concursul-proiecte-de-dezvoltare-si-implementare-solutiilor-de-specializare Anunțarea rezultatelor privind eligibilitatea: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/eligibilitatea-proiectelor-depuse-la-concursul-proiecte-de-dezvoltare-si Anunț privind prelungirea termenului de depunere: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/prelungirea-perioadei-de-depunere-proiectelor-la-concursul-smart-moldova-apelul-1 Rezultatele evaluării propunerilor de proiecte depuse: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/rezultatele-expertizei-individuale-propunerilor-de-proiecte-aplicate-concursul-0 Ordinul nr. 08-PC prin care a fost aprobată finanțarea a 4 proiecte: https://old.ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordinul%20Nr.%2008-PC%20din%2018.06.2026.pdf 3. Cerere de propuneri pentru subproiecte privind infrastructura de cercetare Lansarea apelului: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/apel-pentru-propuneri-de-subproiecte-privind-infrastructura-de-cercetare Ordinul 01-PC din 30.01.2026 pentru organizarea concursului Ordinul nr. 01-PC.pdf Anunțarea rezultatelor privind eligibilitatea: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/rezultatele-evaluarii-conformitatii-administrative-pentru-competitia-subproiecte Ordinul MEC nr. 1210 din 26.06.2026 cu privire la aprobarea rezultatelor concursului propunerilor de subproiecte privind infrastructura de cercetare, realizat în cadrul Proiectului Învățământul Superior din Moldova, și a listei subproiectelor selectate pentru finanțare: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/rezultatele-concursului-subproiecte-privind-infrastructura-de-cercetare 4. Proiecte de Transfer Tehnologic Prima etapă: Deschiderea consultării publice: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/dezbatere-publica-privind-pachetul-de-informatii-pentru-concursul-de-proiecte-0 Ordinul 31-PC din 15.09.2025 pentru organizarea concursului Ordinul nr. 31-PC din 15 septembrie 2025.pdf Lansarea cererii: lansarea inițială a cererii https://ancd.gov.md/ro/press-releases/concursul-de-proiecte-transfer-tehnologic-pentru-anii-2026-2027 Prelungirea termenului limită pentru cererea de propuneri https://ancd.gov.md/ro/press-releases/prelungirea-etapei-i-proiectelor-de-transfer-tehnologic-2026-2028-cadrul
--	---

	Eligibilitatea propunerilor de proiect depuse inițial https://old.ancd.gov.md/ro/content/rezultatele-examin%C4%83rii-eligibilit%C4%83%C8%9Bii-propunerilor-de-proiecte-la-concursul-%E2%80%9Dproiecte-de Anunț privind eligibilitatea pentru prelungirea termenului (nu au fost depuse propuneri noi): https://ancd.gov.md/ro/press-releases/comunicare-privind-etapa-prelungita-concursului-proiecte-de-transfer-tehologic Rezultatele evaluării efectuate de comisia de experți cu privire la propunerile preliminare depuse: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/rezultatele-evaluarii-propunerilor-preliminare-de-proiecte-cadrul-concursului Etapa a doua: Anunț de lansare a proiectului, prin care se solicită depunerea propunerilor complete https://ancd.gov.md/ro/press-releases/concursul-transfer-tehologic-2026-2027-etapa-ii Verificarea eligibilității propunerilor de proiecte https://ancd.gov.md/ro/press-releases/ancd-prezinta-lista-propunerilor-de-proiecte-detaliat-depuse-cadrul-concursului Rezultatele evaluării individuale: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/rezultatele-expertizei-individuale-propunerilor-de-proiecte-aplicate-concursul Rezultatele evaluării efectuate de comisia de experți pentru etapa a doua: https://ancd.gov.md/ro/press-releases/rezultatele-finale-ale-concursului-transfer-tehologic-pentru-anii-2026-2027 Consiliul ANCD a validat rezultatele concursului, iar 8 proiecte au fost aprobate pentru finanțare: Ordinul 05-PC din 28 mai 2026: https://old.ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordin%2005PC.pdf
Verificări efectuate și constatările aferente	În conformitate cu Ordinele MEC nr. 684 din 27.03.2026 cu privire la efectuarea misiunii de audit intern cu titlul „Audit de asigurare privind implementarea reformei de îmbunătățire a capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Strategiei de Specializare Inteligentă” și nr. 986 din 22.05.2026 cu privire la modificarea Ordinului nr. 684 din 27.03.2026, s-a desfășurat misiunea de audit intern privind implementarea activităților aferente reformei de îmbunătățire a capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Strategiei de Specializare Inteligentă. În baza probelor de audit colectate și a procedurilor de audit aplicate, auditul concluzionează că sistemul de control intern managerial aferent implementării reformei „Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Strategiei de Specializare Inteligentă”, prevăzută în Agenda de Reforme aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, este proiectat și funcționează, în ansamblu, într-o manieră adecvată și oferă un nivel rezonabil de asigurare privind atingerea obiectivelor asumate. Evaluarea celor cinci componente ale sistemului de control intern managerial a evidențiat existența unui cadru de guvernare funcțional, a unor mecanisme instituționalizate de planificare și monitorizare, a unui sistem operațional de

	management al riscurilor, a unor activități de control adecvate și proporționale cu riscurile identificate, a unor fluxuri informaționale eficiente, precum și a unui proces de monitorizare și evaluare care susține implementarea reformei și facilitează procesul decizional. Prin urmare, auditul apreciază că Ministerul Educației și Cercetării dispune de un sistem de control intern managerial funcțional și eficace aferent implementării reformei evaluate, capabil să asigure, într-o măsură rezonabilă, realizarea măsurilor prevăzute, gestionarea corespunzătoare a riscurilor asociate și atingerea rezultatelor asumate în Agenda de Reforme.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitate. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuțiile părților terțe în sprijinul realizării acestei etape au fost raportate după cum urmează: Sub-proiectele privind infrastructura de cercetare sunt finanțate în temeiul Acordului de împrumut (Proiectul de finanțare suplimentară pentru învățământul superior) încheiat între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (acționând în nume propriu și în calitate de agenție de sprijin pentru implementare a Facilității globale de finanțare concesională, împrumutul nr. 9824-MD, TF GCFF nr. TF0C8548), în valoare de 9,5 milioane EUR.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 2.3. Îmbunătățirea conectivității prin intermediul comunicațiilor electronice și al infrastructurii digitale

Pentru realizarea reformei **2.3 Îmbunătățirea conectivității prin intermediul comunicațiilor electronice și al infrastructurii digitale**, în vederea realizării obiectivului privind îmbunătățirea conectivității digitale, a securității cibernetice și a serviciilor publice digitale din Moldova prin alinierea la standardele și cadrele UE, îmbunătățirea partajării infrastructurii și a rezilienței rețelelor, implementarea rețelelor 5G sigure, implementarea unui sistem național de identitate digitală de încredere și consolidarea capacităților naționale de securitate cibernetică, au fost adoptate Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, prin care a fost transpus Codul european al comunicațiilor electronice și Legea nr. 81/25 privind reglementarea serviciilor de roaming dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene, asigurând cadrul juridic pentru integrarea progresivă a pieței roaming cu UE. A fost adoptată Legea nr. 106/2026 privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii, care transpune Regulamentul privind infrastructura Gigabit. Operatorul istoric și-a partajat rețeaua, prețurile de implementare au fost reduse, iar sistemul de cartografiere în bandă largă este implementat pentru monitorizarea acoperirii internetului, calității serviciilor și disponibilității infrastructurii (măsura 40).

Măsura analizată	Pilonul: Conectivitate și infrastructură digitală Subdomeniu: Digital Reforma: Consolidarea conectivității prin telecomunicații și infrastructură digitală Condiția de plată: Viteza și partajarea infrastructurii de conectivitate digitală sunt îmbunătățite prin punerea în aplicare a Codului comunicațiilor electronice al UE. Descrierea măsurii: (i) Se instituie un cadru de reglementare modern care facilitează introducerea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice de mare viteză și la prețuri accesibile, în conformitate cu Codul comunicațiilor electronice al UE și cu Regulamentul UE privind roamingul; (ii) Se aprobă legislația pentru a asigura aplicarea consecventă a Codului comunicațiilor electronice al UE și a restului acquis-ului UE privind roamingul, inclusiv Regulamentul UE privind roamingul, Regulamentul de punere în aplicare a roamingului, actul delegat privind tarifele de terminare a apelurilor, Regulamentul OAREC; (iii) Operatorul istoric își partajează rețeaua, prețurile pentru implementare sunt reduse în conformitate cu Actul UE privind infrastructura Gigabit; (iv) Se implementează sistemul de cartografiere în bandă largă pentru a permite monitorizarea precisă a acoperirii internetului, a calității serviciilor și a disponibilității infrastructurii și pentru a sprijini strategiile de investiții specifice. Sursa de verificare: Rapoartele Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării & Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații. Nivelul de ambiție: Categoria 1 Valoarea debursării: 15.479.289,94 EUR
Linia de referință	Cadrul de reglementare este parțial aliniat la Codul european al comunicațiilor electronice (L 28/2016, L 241/2007).
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	I. A fost instituit un cadru de reglementare modern care facilitează introducerea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice de mare viteză și la prețuri accesibile, în conformitate cu Codul comunicațiilor electronice al UE și cu Regulamentul UE privind roamingul. 1. Adoptată Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, în vigoare din data de 1 ianuarie 2026, care a transpus Codul European al comunicațiilor electronice, precum și alte acte UE în vigoare în domeniul comunicațiilor electronice, creând un cadru legal modern și competitiv pentru dezvoltarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice în Republica Moldova. 2. Adoptată Legea nr. 81/2025 privind reglementarea serviciilor de roaming dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene, în vigoare din data de 1 ianuarie 2026, punând bazele regimului „Roaming ca acasă” (Roam Like at Home) pentru călătoriile dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene. 3. Legea nr. 144/2025 pentru modificarea unor acte normative (susținerea economiei digitale și a serviciilor electronice), prin care Republica Moldova introduce un mecanism legislativ pentru atragerea nomazilor digitali, elimină barierele birocratice, reduce costurile și digitalizează procedurile pentru mediul de afaceri.

	4. Decretul Președintelui Republicii Moldova privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Deciziei Consiliului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană privind deschiderea continuă a pieței în ceea ce privește sectorul roaming-ului în rețelele publice de comunicații mobile și de modificare a anexei XXVIII-B (Norme aplicabile serviciilor de telecomunicații) la Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014, care a permis ca începând cu 1 ianuarie 2026, cetățenii Republicii Moldova să beneficieze de tarife naționale pentru apeluri, SMS-uri și date mobile în călătoriile în Uniunea Europeană. II. A fost aprobată legislația pentru aplicarea consecventă a Codului comunicațiilor electronice al UE și a acquis-ului UE privind roamingul, inclusiv Regulamentul UE privind roamingul, Regulamentul de punere în aplicare a roamingului, actul delegat privind tarifele de terminare a apelurilor, Regulamentul OAREC 1. Hotărârea Guvernului nr. 693/2025 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (ajustarea cadrului normativ cu Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025); 2. Hotărârea Guvernului nr. 316/2025 pentru aprobarea Regulamentului privind specificarea caracteristicilor punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă, publicată la data de 3 iunie 2025; 3. Ordinul MDED nr. 185 din 30.12.2025 „Cu privire la aprobarea Listei standardelor moldovenești prin care se adoptă standarde europene armonizate și specificații pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, precum și pentru infrastructura și serviciile asociate”; 4. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 16 din 02.06.2025 pentru stabilirea Normelor detaliate de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 81/2025 privind reglementarea serviciilor de roaming dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene; 5. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 17 din 02.06.2025 de stabilire a unor norme detaliate de aplicare a politicii de utilizare rezonabilă și cu privire la metodologia de evaluare a sustenabilității furnizării serviciilor de roaming cu amănuntul la prețuri naționale cu amănuntul, precum și cu privire la cererea care urmează să fie transmisă de furnizorul de servicii de roaming în scopul evaluării respective; 6. Decizia Consiliului de Administrație nr. 19 din 02.06.2025 privind punerea în aplicare a Aranjamentelor de lucru dintre Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice; 7. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 44 din 17.11.2025 privind aprobarea Planul Național de Numerotație al Republicii Moldova; 8. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 46 din 17.11.2025 privind aprobarea Condițiilor generale de licență pentru utilizarea resurselor de numerotație din Planul național de numerotație al Republicii Moldova; 9. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 47 din 17.11.2025 privind modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 126/2009 cu privire la stabilirea categoriilor de frecvențe radio și echipamente radio a căror utilizare este permisă fără obținerea unei licențe sau a permisului tehnic;
--	---

10. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 50 din 09.12.2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații;
11. Hotărârea Consiliului de Administrație nr.3 din 29.01.2026 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de autorizare generală, stabilirea și modificarea condițiilor de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice în cadrul regimului de autorizare generală;
12. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 17 din 10.04.2026 privind stabilirea Condițiilor și procedurilor de acordare, modificare, cesionare, revocare și suspendare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio;
13. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 4 din 29.01.2026 privind aprobarea Procedurilor și a condițiilor de acordare, rezervare, cesionare, suspendare și de revocare a drepturilor de utilizare a resurselor de numerotație;
14. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 10 din 09.02.2026 privind aprobarea Foi de parcurs pentru gestionarea spectrului de frecvențe radio în vederea dezvoltării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice terestre de bandă largă pentru perioada 2026–2030;
15. Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 25 din 22.06.2026 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la reglementarea gestionării domeniului național de nivel superior.

III. Operatorul istoric își partajează rețeaua, prețurile pentru implementare sunt reduse în conformitate cu Actul UE privind infrastructura Gigabit

1. Legea nr. 106/2026 privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii, care transpune Regulamentul privind infrastructura Gigabit.

Noile tarife se aplică începând cu 1 martie 2026. Oferta de referință cu tarifele actualizate este disponibilă pe pagina web a furnizorului.

În continuare, este prezentată o comparație între tarifele aplicate înainte și după 1 martie 2026 (tarifele nu includ TVA), extrase din oferta de referință corespunzătoare.

Tarifele aplicate începând cu 1 martie 2026

Nr.	External diameter of the cable, monthly:	Tarif (MDL) for 1 duct-km
1.	up to and including 10,0 mm	747,0
2.	more than 10 mm up to and including 13,0 mm,	963,0
3.	more than 13 mm up to and including 16,0 mm	1113,0
4.	more than 16 mm up to and including 19,0 mm	1386,0
5.	more than 19 mm up to and including 22,0 mm	1577,0
6.	more than 22 mm up to and including 25,0 mm	1874,0
7.	more than 25 mm up to and including 28,0 mm	1989,0
8.	more than 28 mm up to and including 31,0 mm	2169,0
9.	more than 31 mm up to and including 34,0 mm	2150,0

10.	more than 34 mm up to and including 37,0 mm	2248,0
11.	more than 37,0 mm	2268

Tariffs applied from 1 January 2025 to 28 February 2026

Nr.	External diameter of the cable, monthly:	Tarif (MDL) for 1 duct-km
1.	up to and including 10,0 mm	950,0
2.	more than 10 mm up to and including 13,0 mm	1350,0
3.	more than 13 mm up to and including 16,0 mm	1790,0
4.	more than 16 mm	2700,0

IV. Se implementează sistemul de cartografiere în bandă largă pentru a permite monitorizarea precisă a acoperirii internetului, a calității serviciilor și a disponibilității infrastructurii și pentru a sprijini strategiile de investiții specifice.

A fost încheiat *Acordul trilateral de partajare a seturilor de date spațiale și serviciilor de rețea*, și Protocolul tehnic privind folosirea seturilor de date spațiale, încheiate între ARCOM, Agenția Geodezie, Cartografiere și Cadastru, și I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile”, înregistrat cu nr. 10 din 18 martie 2026.

ARCOM va asigura dezvoltarea continuă a hărților publice naționale privind gradul de acoperire cu servicii de acces la internet în bandă largă fixă și acoperirea radio mobilă pentru diverse tehnologii de comunicații în Republica Moldova.

Datele cartografiate de ARCOM pot fi consultate prin intermediul a două sisteme de vizualizare:

Sistemele de Cartografiere a acoperirii cu internet în bandă largă sunt disponibile la adresele:

- <https://harta.arcom.md/#/home>
- **Harta VHCN (Very High Capacity Networks)** – este disponibilă în prezent exclusiv pentru colaboratorii ARCOM. Harta VHCN oferă informații spațiale extrem de granulare privind disponibilitatea benzii largi la nivel de localitate, clădire și grid/rețea geometrică.

Harta de acoperire a serviciilor de bandă largă fixă asigură prezentarea datelor privind:

- Numărul de abonamente active la servicii de bandă largă fixă în localitate, în funcție de tipul de tehnologie (FTTx, xDSL, cablu, altele), precum și numărul total de abonamente, inclusiv evoluția conectivității pe ani la nivel de localitate.
- Furnizorii de rețea care oferă acces în localitate.
- Statistici generale – pe regiuni, ani, tehnologii, mediu (rural sau urban), viteze.

Harta de acoperire a serviciilor de bandă largă mobilă asigură prezentarea datelor privind:

- Calitatea acoperirii principalelor drumuri și localități (situate de-a lungul acestora) cu servicii de comunicații mobile, în funcție de tehnologie (2G/3G/4G) / tip de servicii (voce sau date), pe furnizori de servicii și anul în

	care au fost efectuate măsurătorile. Pentru serviciile de date sunt disponibile atât indicatorii privind calitatea descărcării, cât și cei privind încărcarea. - Reprezentare grafică a evaluării semnalului. - Informații detaliate privind nivelurile de referință ale semnalelor radio. Harta de acoperire a serviciilor de bandă largă (Very High Capacity Networks VHCN) a fost dezvoltată conform recomandărilor ghidului „<i>BEREC Guidelines to assist NRAs on the consistent application of Geographical surveys of network deployments</i>”. (<i>Handbook of BEREC Guidelines on Geographical surveys of network deployments</i>) și conține date privind nivelul de acoperire cu servicii de internet de bandă largă cu un grad sporit de detaliere, la nivel de localitate, clădire și grilă. Harta asigură prezentarea datelor privind: - Nivelul de acoperire cu semnal radio (3G, 4G, 5G) pe întreg teritoriul Republicii Moldova, la nivel de grilă 100x100m; - Nivelul de acoperire (disponibilitate a conectivității) cu rețele de comunicații fixe (FTTx, DSL etc.) la nivel de localitate și adresă/clădire; - Date privind măsurători ale parametrilor de calitate colectate din seturi de date deschise; - Date statistice privind ratele de acoperire.
Dovezi și confirmare	I. Instituirea unui cadru de reglementare modern, conform Codului comunicațiilor electronice al UE și Regulamentului UE privind roamingul, au fost adoptate următoarele acte naționale: 1. Legea comunicațiilor electronice nr. 72 din 10 aprilie 2025, publicată la data de 13 mai 2025 în Monitorul Oficial nr. 226-228 art. 266 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3080/part/1#page=1 2. Legea nr. 81 din 17 aprilie 2025 privind reglementarea serviciilor de roaming dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene, publicată la data de 8 mai 2025, în Monitorul Oficial nr. 215-222 art.259 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3077/part/1#page=1 3. Legea nr. 144 din 19 iunie 2025 pentru modificarea unor acte normative (susținerea economiei digitale și a serviciilor electronice), publicată la data de 20 iunie 2025, în Monitorul Oficial nr. 328 art. 374 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3110/part/1#page=10 4. Decretul Președintelui Republicii Moldova privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Deciziei Consiliului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană privind deschiderea continuă a pieței în ceea ce privește sectorul roaming-ului în rețelele publice de comunicații mobile și de modificare a anexei XXVIII-B (Norme aplicabile serviciilor de telecomunicații) la Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014, publicat la data de 03 iulie 2025, în Monitorul Oficial nr. 343-345 art. 433 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3115/part/1#page=18 II. Aprobarea legislației pentru aplicarea consecvență a Codului comunicațiilor electronice al UE și a acquis-ului UE privind roamingul, inclusiv Regulamentul UE privind roamingul, Regulamentul de punere în

	aplicare a roamingului, actul delegat privind tarifele de terminare a apelurilor, Regulamentul OAREC 1. Hotărârea Guvernului nr. 693/2025 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (ajustarea cadrului normativ cu Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025), publicată la data de 21 octombrie 2025 în Monitorul Oficial nr. 536-539 art. 701 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3169/part/2#page=69 2. Hotărârea Guvernului nr. 316/2025 pentru aprobarea Regulamentului privind specificarea caracteristicilor punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă, publicată la data de 03 iunie 2025 în Monitorul Oficial nr. 289-292 art. 323 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3098/part/2#page=2 3. Ordinul MDDE nr. 185 din 30.12.2025 „Cu privire la aprobarea Listei standardelor moldovenești prin care se adoptă standarde europene armonizate, public la data de 15 ianuarie 2026 în Monitorul Oficial nr. 45-47, art. 34 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3219/part/3#page=1 4. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 16 din 02.06.2025, publicată la 05 iunie 2025 în Monitorul Oficial nr. 297-300, art. 420 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3100/part/3#page=71 5. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 17 din 02.06.2025, publicată la 05 iunie 2025 în Monitorul Oficial nr. 297-300, art. 420 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3100/part/3#page=71 6. Decizie a Consiliului de Administrație nr. 19 din 02.06. 2025 https://www.anrceti.md/files/filefield/DCA%2019%20din%2002.06.2025_ro%20.pdf 7. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 44 din 17.11.2025, publicată la 20 noiembrie 2025 în Monitorul Oficial nr. 573-575, art. 1012 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3179/part/3#page=42 8. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 46 din 17.11.2025, publicată la 20 noiembrie 2025 în Monitorul Oficial nr. 573-575 , art. 1014 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3179/part/3#page=43 9. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 47 din 17.11.2025, publicată la 20 noiembrie 2025 în Monitorul Oficial nr. 573-575 , art. 1015 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3179/part/3#page=44 10. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 50 din 09.12.2025, publicată la 11 decembrie 2025 în Monitorul Oficial nr. 611-613, art. 1088 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3190#page=104 11. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 3 din 29.01.2026, publicată la 12 februarie 2026 în Monitorul Oficial nr. 76-79, art. 95 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3229/part/3#page=2 12. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 17 din 10.04.2026, publicată la 17 aprilie 2026 în Monitorul Oficial nr. 173-175, art. 310 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3261/part/3#page=43 13. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 4 din 29.01.2026, publicată la 12 februarie 2026 în Monitorul Oficial nr. 76-79, art. 96
--	--

	https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3229/part/3#page=16 14. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 10 din 09.02.2026, publicată la 13 februarie 2026 în Monitorul Oficial nr. 80-83, art. 113 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3230/part/3#page=13 15. Hotărâre a Consiliului de Administrație nr. 25 din 22.06.2026 publicată la 25 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 277-279, art. 486 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3291/part/3#page=14 III. Operatorul istoric își partajează rețeaua, prețurile pentru implementare sunt reduse în conformitate cu Actul UE privind infrastructura Gigabit. 1. Legea nr. 106 din 11 iunie 2026 privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii, publicată la data de 16 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 246-249 art. 254 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3283/part/1#page=12 Evaluările periodice ale SA Moldtelecom privind verificarea numărului de stâlpi utilizați. Noile tarife se aplică începând cu 1 martie 2026. Oferta de referință cu tarifele actualizate este disponibilă pe pagina web a furnizorului (Anexa 6): https://backend.moldtelecom.md/files/OFERTA%20DE%20REFERINTA%20PE%20NTRU%20Acces_la_CANALIZATIE_2026.pdf 2. Ordinul nr. 123 din 2 martie 2026 cu privire la tarifele pentru accesul la infrastructura fizică de canalizație S.A. Moldtelecom (în anexă). IV. Se implementează sistemul de cartografiere în bandă largă pentru a permite monitorizarea precisă a acoperirii internetului, a calității serviciilor și a disponibilității infrastructurii și pentru a sprijini strategiile de investiții specifice 1. Sistemul de Cartografiere a acoperirii cu internet în bandă largă, disponibil pe pagina web: https://harta.arcom.md/#/home Harta VHCN - în anexă. 2. Acord trilateral de partajare a seturilor de date spațiale și serviciilor de rețea, și a Protocolului tehnic privind folosirea seturilor de date spațiale, încheiate între ARCOM, Agenția Geodezie, Cartografiere și Cadastru, și I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile”, înregistrat cu nr. 10 din 18.03.2026 (anexă).
Verificări efectuate și constatările aferente	Verificările au vizat evaluarea cadrului normativ și instituțional, a procesului de elaborare și aprobare a legislației secundare, a mecanismelor privind partajarea infrastructurii și reducerea costurilor de implementare a rețelelor, precum și a funcționalității sistemului de cartografiere în bandă largă. Sistemul de control intern instituit pentru implementarea măsurii este funcțional și oferă un nivel rezonabil de asigurare privind realizarea obiectivelor și livrabilelor asumate prin Agenda de reforme. Nu au fost identificate indicii de fraudă, conflict de interese, dublă finanțare sau alte iregularități semnificative. Raportul misiunii de audit intern aferent măsurii de reformă a fost aprobat pe data de 18 iunie 2026.
Respectarea principiilor generale și	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare.

a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților au fost identificate în sprijinul realizării acestei măsuri, și anume: Prin programul TAIEX (91648) au fost realizate instruirii ale mai multor departamente din cadrul MDED, ARCOM privind implementarea actului privind infrastructura Gigabit (iunie 2025), cu sprijinul experților din cadrul Direcției Generale pentru Rețele de Comunicații, Conținut și Tehnologie, Comisia Europeană. Cu suportul EU4Digital aproximarea legislației Republicii Moldova în domeniul comunicațiilor electronice au fost realizată analiza bunelor practici privind accesul universal la banda largă și recomandări pentru asigurarea serviciilor de voce și internet în caz de dezastre sau forță majoră, precum și analize privind propuneri de amendare a cadrului normativ
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 3.1. Consolidarea procesului bugetar, a controlului și execuției cheltuielilor pentru o mai bună planificare bugetară și implementare a politicilor

Pentru realizarea reformei **3.1. Consolidarea procesului bugetar, a controlului și execuției cheltuielilor pentru o mai bună planificare bugetară și implementare a politicilor**, pentru realizarea obiectivului *de asigurare a măsurilor de economisire bine direcționate și durabile, precum și cheltuieli de calitate superioară*, prin Legea nr. 327/2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice), a fost modificată Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, fiind instituționalizat procesul de revizuire a cheltuielilor bugetare prin instituirea obligației de revizuire a cheltuielilor cel puțin o dată la 7 ani, în fiecare sector. În completare, a fost aprobată Metodologia de reglementare a procesului de raționalizare a cheltuielilor bugetare, care include mecanismele pentru integrarea recomandărilor în analizele de raționalizare (**măsura 46**).

Fișa de raportare pentru măsura 46

Măsura analizată	Pilonul: Guvernarea economică Subdomeniu: Gestionarea finanțelor publice Reforma: Consolidarea elaborării bugetului, a controlului cheltuielilor și a execuției pentru o mai bună planificare bugetară și punere în aplicare a politicilor. Condiția de plată: Este introdusă obligația legală de revizuire periodică a tuturor cheltuielilor bugetare pe o perioadă de cel mult 7 ani și este aprobată metodologia. Descrierea măsurii: Legea este adoptată pentru a se asigura că toate cheltuielile bugetare fac obiectul unei revizuirii periodice, pe o perioadă de cel mult 7 ani. Legea include prevederi privind: (i) avizarea și publicarea analizelor cheltuielilor; (ii) includerea recomandărilor în analizele cheltuielilor; și (iii) identificarea unui calendar și a autorităților responsabile pentru implementare. Metodologia pentru revizuirea cheltuielilor este aprobată Sursa de verificare: Monitorul Oficial Nivelul de ambiție: Categoria 3 Valoarea debursării: 7.739.644,97 EUR
-------------------------	---

Linia de referință	Nu există nicio dispoziție legală care să impună revizuirea periodică a cheltuielilor.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	Prin Legea nr. 327/2025 din 29 decembrie 2025, pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice) au fost operate modificări la Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, a fost completată cu art. 21¹, care prevede că revizuirea cheltuielilor se planifică astfel încât să se asigure realizarea acesteia în fiecare sector cel puțin odată la 7 ani, asigurând astfel respectarea cerinței privind revizuirea periodică a tuturor cheltuielilor bugetare. Prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 76 din 4 iunie 2026 a fost aprobată <i>Metodologia privind procesul de revizuire a cheltuielilor bugetare</i>, care reglementează cadrul organizațional și analitic al procesului de revizuire a cheltuielilor, etapele de desfășurare, termenele și responsabilitățile instituțiilor implicate. Aprobarea și publicarea analizelor cheltuielilor este asigurată prin art. 21¹ alin. (1) lit. b), care prevede aprobarea și publicarea de către Guvern a rezultatelor revizuirii cheltuielilor.
Dovezi și confirmare	1. Legea nr. 327/2025 din 29 decembrie 2025, pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice), publicată la data de 31 decembrie 2025 Monitorul Oficial nr. 665 din, art. 814 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3208/part/1#page=9 2. Ordinul ministrului finanțelor nr. 76 din 04 iunie 2026 cu privire la aprobarea Metodologiei privind procesul de revizuire a cheltuielilor bugetare, publicat: - la data de 11 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 238-241, art. 429: https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3280/part/3#page=2 - pe site-ul oficial al Ministerului Finanțelor: https://www.mf.gov.md/ro/content/proiectul-omf-%E2%80%99Ecu-privire-la-aprobarea-metodologiei-privind-procesul-de-revizuire
Verificări efectuate și constatările aferente	Ministerul Finanțelor a dispus efectuarea misiunii de audit intern cu titlul „<i>Evaluarea măsurilor întreprinse pentru consolidarea procesului bugetar prin introducerea obligației fiscale de revizuire periodică a cheltuielilor publice și aprobarea metodologiei aferente, în vederea îmbunătățirii planificării bugetare și a implementării eficiente a politicilor publice</i>”, iar în cadrul Raportului de audit intern nr. 01/9-08-02 au fost formulate următoarele constatări: - au fost create condițiile organizaționale și procedurale necesare implementării procesului de revizuire periodică a cheltuielilor bugetare, prin integrarea măsurii în Planul de acțiuni pentru anul 2026, desemnarea subdiviziunilor și persoanelor responsabile, stabilirea termenelor și indicatorilor de monitorizare, documentarea procesului de analiză /raționalizare a cheltuielilor și identificarea riscurilor care pot afecta implementarea reformei; - a fost instituit cadrul legal necesar revizuirii periodice a cheltuielilor bugetare prin modificarea Legii nr. 181/2014, fiind transpuse integral cerințele măsurii de reforme privind revizuirea cheltuielilor odată la 7 ani, aprobarea și publicarea rezultatelor, integrarea măsurilor de eficientizare în procesul bugetar și stabilirea responsabilităților de implementare;

	- nu au fost identificate indicii privind existența unor situații de dublă finanțare, conflict de interese, fraudă sau corupție aferente implementării măsurii. Totodată, cadrul normativ, metodologic și organizațional instituit include responsabilități clar definite, mecanisme de monitorizare și elemente de control intern care contribuie la asigurarea transparenței și integrității procesului de revizuire periodică a cheltuielilor bugetare.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate /utilizate în sprijinul realizării acestei măsuri
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 3.3. Sistemul de management al investițiilor publice este transparent și bine-reglementat, cu procese de evaluare, bugetare și de execuție aliniate la bunele practici internaționale, cu o execuție îmbunătățită a investițiilor capitale

Pentru realizarea reformei *3.3. Sistemul de management al investițiilor publice este transparent și bine-reglementat, cu procese de evaluare, bugetare și de execuție aliniate la bunele practici internaționale, cu o execuție îmbunătățită a investițiilor capitale*, în vederea realizării obiectivului privind sistemul de gestionare a cheltuielilor bugetare pentru investițiile capitale publice, conceput pentru a asigura transparența și respectarea reglementărilor stabilite, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 753/2025 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului, care stabilește plafonul minim de 200 mil. lei pentru proiectele de investiții capitale finanțate din fondurile de dezvoltare supuse procedurilor din HG nr. 684/2022. A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 304/2026 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului privind gestionarea fondurilor de dezvoltare, precum și aprobat Ordinul MIDR nr. 105/2026, prin care s-a extins aplicarea procedurii din HG nr. 684/2022 pentru proiectele din Fondul Național pentru Mediu, Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, respectiv Fondul rutier, ce depășesc pragul de 10 mil. EUR – termen: iunie 2026. **(măsura 50).**

Fișa de raportare pentru măsura 50

Măsura analizată	Pilonul: Guvernarea economică Subdomeniu: Gestionarea finanțelor publice Reforma: Sistemul de gestionare a investițiilor publice este transparent și bazat pe norme, cu procese de evaluare, bugetare și execuție aliniate la cele mai bune practici internaționale, cu o execuție îmbunătățită a investițiilor de capital. Condiția de plată: Portofoliul național de proiecte unice este pus în aplicare pentru toate fondurile, cu cerințe coerente și aliniate la nivel intern: (i) Numai propunerile de proiecte evaluate în conformitate cu normele generale privind GIP stabilite în Hotărârea de Guvern nr. 684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice, și care sunt considerate eligibile sunt incluse în CBTM și luate în considerare pentru finanțare prin bugetul anual.
-------------------------	---

	(ii) Pentru fondurile speciale, toate propunerile de proiecte publice de investiții capitale peste pragul minim stabilit în Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin HG nr. 684/2022, sunt depuse prin intermediul sistemului IT de evaluare a proiectelor și evaluate în conformitate cu normele generale privind pregătirea și evaluarea proiectelor de investiții de capital. Descrierea măsurii: Legislația fondurilor speciale este modificată pentru a se asigura că proiectele de investiții capitale peste pragul minim stabilit în Hotărârea Guvernului nr. 684 urmează Regulamentul 684 și sunt depuse prin intermediul Portofoliul național de proiecte unice. Toate proiectele de investiții de capital ale Fondului Drumuri, Fondului de Dezvoltare Regională și Fondului de Mediu care depășesc pragul minim stabilit în Regulamentul 684 sunt integrate în Portofoliul național de proiecte unice. Sursa de verificare: Rapoartele Ministerului Finanțelor, Raportul Cancelariei de Stat. Nivelul de ambiție: Categoria 1 Valoarea debursării: 15.479.289,94 EUR
Linia de referință	Bugetul 2025 include 10 proiecte noi: 2 proiecte eligibile din Portofoliul național de proiecte unice și 8 proiecte în curs de evaluare. În decembrie 2024, fondurile speciale au propriile norme de evaluare a GIP și nu erau integrate în abordarea Portofoliului național de proiecte unice.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	(i) În bugetul de stat pentru anul 2026 sunt incluse 91 de proiecte de investiții capitale publice, dintre care: - 49 de proiecte (53,8%) sunt proiecte eligibile examinate și evaluate conform modului stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 684/2022; - 42 de proiecte (46,2%) sunt în curs de execuție, demarate în anii precedenți, până la intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 684/2022. (ii) Actele normative privind gestionarea Fondului național pentru dezvoltare regională și locală, Fondului Național pentru Mediu și Fondului Rutier au fost modificate, astfel încât proiectele mari de investiții capitale finanțate din contul fondurilor nominalizate, care depășesc pragul minim de 200 mil. lei, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 684/2022, vor fi examinate conform prevederilor Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice. În acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr. 304/2026 <i>pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind gestionarea fondurilor de dezvoltare)</i> au fost completate: - Hotărârea Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală; - Hotărârea Guvernului nr. 711/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu. Pentru asigurarea aplicării noilor reguli pentru proiectele finanțate din contul Fondul rutier, prin Ordinul nr.105/2026 MIDR au fost operate completări în Ordinul ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 170/2024 cu privire la aprobarea criteriilor de prioritizare a lucrărilor de întreținere, reparație și

	reabilitare a drumurilor publice și a Metodologiei de prioritizare multicriterială a lucrărilor de întreținere, reparație și reabilitare a drumurilor publice naționale. Prin urmare, mecanismul instituit se află într-o etapă incipientă de aplicare și pe măsura înaintării spre examinare a proiectelor noi de investiții capitale mari (cu un cost de peste 200 mil. lei sau 10 mil. euro), care urmează a fi finanțate din contul surselor Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, Fondului Național pentru Mediu și Fondului Rutier și stabilirii eligibilității, acestea vor fi incluse în Portofoliul național de proiecte unice.
Dovezi și confirmare	Hotărârea Guvernului nr. 304 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind gestionarea fondurilor de dezvoltare), publicată la data de 10 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 242-245, art. 307 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3281/part/2#page=1 Ordinul Viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 105/2026 cu privire la modificarea Ordinului Viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 170/2024 „Cu privire la aprobarea criteriilor de prioritizare a lucrărilor de întreținere, reparație și reabilitare a drumurilor publice și Metodologiei de prioritizare multicriterială a lucrărilor de întreținere, reparație și reabilitare a drumurilor publice naționale”, publicat la data de 5 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 235-237, art. 425 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3279/part/3#page=9
Verificări efectuate și constatările aferente	În baza Ordinului Ministrului finanțelor nr. 32 din 25 februarie 2026, a fost inițiată misiunea de audit intern în perioada 25.02.2026 - 30.06.2026. La data de 24 iunie 2026, prin Ordinul MF nr. 88/2026 au fost aprobate rezultatele misiunii de audit cu titlul: „<i>Evaluarea progresului în consolidarea sistemului de gestionare a investițiilor publice prin aplicarea unitară și transparentă a cadrului normativ privind evaluarea, bugetarea și execuția proiectelor de investiții capitale, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și HG nr. 684/2022</i>”, în Raportul nr. 01/9-08-03 fiind formulate următoarele constatări: - prin Hotărârea Guvernului nr. 304/2026, cadrul normativ aplicabil Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală și Fondului Național pentru Mediu a fost armonizat cu mecanismul general de management al investițiilor capitale publice prevăzut de HG nr. 684/2022. Totodată, a fost instituită obligația alinierii regulilor de finanțare din Fondul rutier la aceleași cerințe; - modificările aprobate extind aplicarea unui mecanism unic de examinare, evaluare și selectare a proiectelor mari de investiții capitale publice, condiționează includerea proiectelor în procesul bugetar de determinarea eligibilității conform HG nr. 684/2022 și consolidează trasabilitatea și fundamentarea deciziilor investiționale; - a fost creat cadrul organizațional și procedural necesar implementării reformei de consolidare a managementului investițiilor publice, prin stabilirea responsabilităților instituționale, documentarea proceselor operaționale relevante, integrarea activităților în instrumentele de planificare instituțională și instituirea mecanismelor de monitorizare a progresului reformei.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).

Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 3.6. Consolidarea sistemului de audit extern și control financiar public intern

Pentru realizarea reformei **3.6. Consolidarea sistemului de audit extern și control financiar public intern**, în vederea realizării obiectivului *de a spori independența bugetară a Curții de Conturi*, a fost adoptată Legea nr. 90/2026 pentru modificarea art. 4 din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, precum și adoptată Hotărârea Parlamentului nr. 118/2026 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 315 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului (**măsura 57**).

Fișa de raportare pentru măsura 57

Măsura analizată	Pilonul: Guvernarea economică Subdomeniu: Gestionarea finanțelor publice Reforma: Consolidarea sistemului de audit extern și a controlului financiar și intern public Condiția de plată: Sunt adoptate modificări legislative care sporesc independența bugetară a Curții de Conturi. Descrierea măsurii: Sunt adoptate modificări legislative la Legea privind funcționarea și organizarea Curții de Conturi a Republicii Moldova și, după caz, la alte legi, pentru a alinia legislația CC la cele mai bune practici internaționale și pentru a reduce dispozițiile contradictorii din alte legi. Dispozițiile juridice permit ca bugetul Curții de Conturi să fie aprobat de Parlament fără ca puterea executivă să modifice proiectul de lege. Procedurile Parlamentului sunt ajustate în consecință. Sursa de verificare: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nivelul de ambiție: Categoria 2 Valoarea debursării: 11.609.467,46 EUR
Linia de referință	În 2024, Instituția Supremă de Audit din Moldova (Curtea de Conturi) dispune de un nivel limitat de independență bugetară. Independența financiară a ISA este limitată de Legea 260/2017 care stipulează că bugetul Curții de Conturi este aprobat în conformitate cu Legea 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale pentru autoritățile bugetare independente/autonome. Bugetul Curții de Conturi este elaborat și aprobat ca bugetul fiecărei instituții bugetare, trimis și negociat cu Ministerul Finanțelor înainte de a fi inclus în proiectul legii bugetare anuale. Conform raportului SIGMA privind RAP 2023, unele dispoziții legale intră în conflict cu legislația CC.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	A fost adoptată Legea nr. 90 pentru modificarea articolului 4 din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova. Actul normativ prevede evitarea oricăror potențiale intervenții din partea puterii executive în procesul de aprobare a bugetului Curții de Conturi, asigurarea unui

	proces participativ, transparent și democratic de examinare a bugetului Curții de Conturi în comisia parlamentară de profil responsabilă de examinarea proiectului bugetului de stat și garantarea dreptului Ministerului Finanțelor de a prezenta, în cadrul examinării proiectului anual al bugetului de stat de către plenul Parlamentului, a avizului său motivat în raport cu bugetul Curții de Conturi, decizia finală aparținând exclusiv Parlamentului. Pentru asigurarea coerenței noilor prevederi ale Legii nr. 260/2017 (în redacția Legii nr.90/2026) cu cadrul normativ existent și aplicarea efectivă a acestora, a fost adoptată Hotărârea Parlamentului nr. 118/2026 pentru modificarea art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.315/2025 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului, care stabilește expres competența Comisiei pentru economie, buget și finanțe a Parlamentului de a examina proiectul bugetului Curții de Conturi cu emiterea unui aviz obligatoriu.
Dovezi și confirmare	1. Legea pentru modificarea articolului 4 din Legea nr.260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr. 90/2026, publicată la data de 16 iunie 2026 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 246-249, art.250 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3283/part/1#page=1 2. Hotărârea Parlamentului nr. 118/2026 pentru modificarea art.2 din Hotărârea Parlamentului nr. 315/2025 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului, publicată la data de 26 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 280-283, art. 287 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3292/part/1#page=6
Verificări efectuate și constatările aferente	Prin Ordinul MF nr. 33 din 25.02.2026 a fost inițiată misiunea de audit intern cu obiectivul general „Evaluarea măsurilor legislative adoptate pentru consolidarea independenței bugetare a Curții de Conturi, în vederea întăririi rolului instituției supreme de audit și alinierea la standardele internaționale privind independența auditului extern”. La data de 18 iunie 2026, prin Ordinul MF nr. 83/2026 au fost aprobate rezultatele misiunii de audit, în Raportul nr. 01/9-08-04 fiind formulate următoarele constatări: - reforma a fost inițiată pentru a elimina implicarea executivului în procesul de aprobare a bugetului instituției și pentru a alinia cadrul normativ la standardele europene și principiile internaționale privind independența instituțiilor supreme de audit. A fost instituit un mecanism distinct de elaborare, examinare și aprobare a bugetului Curții de Conturi, care exclude intervenția executivului și consolidează rolul Parlamentului, contribuind la întărirea independenței financiare și operaționale a instituției. - procesul a fost desfășurat într-un cadru formalizat, bazat pe atribuții clar definite, proceduri operaționale aprobate, consultări interinstituționale și mecanisme de transparență decizională. Reforma a fost inclusă și în documentele de planificare strategică ale Ministerului Finanțelor și susținută printr-un sistem de management al riscurilor care a identificat și monitorizat factorii ce puteau afecta implementarea acesteia. Ca rezultat, au fost create condițiile instituționale necesare pentru promovarea consecventă a modificărilor legislative și pentru alinierea procesului de consolidare a independenței financiare a Curții de Conturi la standardele europene și bunele practici de guvernare. - principalele obiective ale reformei au fost realizate prin modificarea art. 4 din Legea nr. 260/2017, care stabilește un mecanism distinct de elaborare, examinare și aprobare a bugetului Curții de Conturi, limitează rolul executivului la unul consultativ și consolidează competența decizională a Parlamentului.

Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitate. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost utilizate în sprijinul realizării acestei măsuri.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 3.7. Măsuri antifraudă și protecția intereselor financiare ale UE

Pentru realizarea reformei **3.7. Măsuri antifraudă și protecția intereselor financiare ale UE**, întru asigurarea obiectivului privind *elaborarea și adoptarea unui cadru strategic național pe termen mediu pentru protecția intereselor financiare ale UE, asigurând o abordare structurată și coordonată pentru prevenirea, detectarea și investigarea fraudelor*, au fost adoptate Legea nr. 111/2026 privind modificarea unor acte normative (fortificarea mecanismelor de combatere a corupției, a criminalității financiare și criminalității organizate), Hotărârea Parlamentului nr. 124/2026 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 34/2016 privind structura și efectivul-limită ale CNA, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 124/2016 privind aprobarea Programului național pentru modernizarea sistemului de investigare și urmărire penală în domeniul corupției, criminalității organizate, fraudei financiare, spălării banilor și altor activități ilicite pentru anii 2026-2027 (**măsura 64**).

Fișa de raportare pentru măsura 64

Măsura analizată	Pilonul: Guvernarea economică Subdomeniu: Gestionarea finanțelor publice Reforma: Măsuri antifraudă și protecția intereselor financiare ale UE Condiția de plată: În consultare cu serviciile Comisiei Europene, consolidarea sistemului de investigare a criminalității financiare, prin revizuirea competențelor juridice și creșterea capacităților autorităților naționale specializate de investigare de a detecta și investiga în mod proactiv criminalitatea financiară și actele ilegale conexe care afectează interesele financiare MD și ale UE. Descrierea măsurii: Modificări normative adoptate. Autoritatea (autoritățile) competentă(e) a (au) fost abilitată(e). Sursa de verificare: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Legea bugetului pentru anii 2025 și 2026, rapoarte ale instituțiilor relevante. Nivelul de ambiție: Categoria 2 Valoarea debursării: 11.609.467,46 EUR
Linia de referință	În pofida cadrului de reglementare corespunzător, investigațiile/urmăririle penale privind criminalitatea financiară sunt limitate.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026

Rezultate obținute	Principalele cauze care împiedică în prezent combaterea corupției și a fraudelor financiare sunt: repartizarea necorespunzătoare a competențelor de urmărire penală, conflictele de competență, pozitive și negative, între organele de urmărire penală și procuraturi, riscul retragerii arbitrare a cauzelor penale și caracterul fragmentat al cadrului legislativ. Inițiativa legislativă elaborată de Ministerul Justiției, în consultare cu actorii naționali relevanți și în coordonare cu Comisia Europeană, a propus revizuirea legislației procesual-penale de bază, cu scopul de a institui un sistem solid și eficient de investigare a fraudelor financiare, corupției și criminalității organizate. 1) Adoptată Legea nr. 111/2026 privind modificarea unor acte normative (fortificarea mecanismelor de combatere a corupției, a criminalității financiare și criminalității organizate), care clarifică competențele de investigare a faptelor financiare, inclusiv a celor care afectează interesele financiare ale statului, fondurile externe și resursele bugetare ale Uniunii Europene. 2) Prin Hotărârea Parlamentului nr. 123/2026 a fost modificată Hotărârea Parlamentului nr. 34/2016 privind aprobarea structurii și a efectivului-limită ale Centrului Național Anticorupție, cu majorarea efectivului-limită al Centrului Național Anticorupție cu 150 de unități de personal, de la 359 la 509. Modificărilor au vizat: - consolidarea managementul strategic al CNA, prin instituirea unei funcții suplimentare de director adjunct; - create structurilor noi: <i>Direcția generală combaterea infracțiunilor economico-financiare</i>, prin care se urmărește consolidarea capacităților instituționale ale CNA în prevenirea, investigarea și combaterea infracțiunilor cu caracter financiar; <i>Direcția investigații și analiză active virtuale</i>, care va contribui la dezvoltarea expertizei instituționale necesare investigării fluxurilor financiare complexe, creșterii eficienței procesului de recuperare a bunurilor infracționale și adaptării capacităților CNA la noile forme de metode de manifestare a criminalității; <i>Serviciul protecția datelor cu caracter personal</i>, în contextul necesității respectării legislației naționale și a standardelor internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, inclusiv alinieră la cerințele acquis-ului Uniunii Europene; <i>Serviciul sănătate și securitate în muncă</i>, subdiviziune care va contribui la realizarea corespunzătoare a obligațiilor legale privind examinarea medicală, monitorizarea stării de sănătate a persoanelor aflate în custodia statului și documentarea eventualelor leziuni corporale constatate pe durata detenției; - consolidarea capacităților structurale ale <i>Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale</i>, în contextul extinderii semnificative a atribuțiilor, a competențelor și responsabilităților acesteia, în ceea ce privește inițierea și desfășurarea investigațiilor financiare paralele. 3) Prin Hotărârea Parlamentului nr. 124/2026 a fost aprobat Programul național pentru modernizarea sistemului de investigare și urmărire penală în domeniile combaterii corupției, criminalității organizate, fraudei financiare, spălării banilor și altor activități ilicite pentru anii 2026-2027, precum și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia. Programul vizează modernizarea sistemului de investigare și urmărire penală prin alinieră la standardele Uniunii Europene, delimitarea competențelor între autoritățile implicate, consolidarea capacităților instituționale, îmbunătățirea calității investigațiilor și asigurarea sustenabilității reformei, cu scopul asigurării funcționării eficiente a noii arhitecturi instituționale
---------------------------	--

	institute prin Legea nr. 111/2026 privind modificarea unor acte normative (fortificarea mecanismelor de combatere a corupției, a criminalității financiare și criminalității organizate). 4) Potrivit Legii nr. 322/2025 bugetului de stat pentru anul 2026, conform <i>anexei 5 „Volumul cheltuielilor de personal pe autorități bugetare”</i> pentru CNA au fost aprobate alocații în sumă de 141351,8 mii lei. Potrivit demersului nr. 14/01-8001 din 04 mai 2026, adresat Ministerului Finanțelor, CNA urmează să angajeze, până la finele anului 2026, 50 de unități suplimentare, cu un necesar bugetar suplimentar de 12.000,0 mii lei. Acesta va fi asigurat prin redistribuirea mijloacelor financiare, procedură care se va realiza în cadrul rectificării bugetului de stat pentru anul 2026, în conformitate cu Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.
Dovezi și confirmare	1) Legea nr. 111/2026 pentru modificarea unor acte normative (fortificarea mecanismelor de combatere a corupției, a criminalității financiare și criminalității organizate), publicată la data de 24 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 273-276, art. 265 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3290/part/1#page=1 2) Hotărârea Parlamentului nr. 123/2026 privind modificarea HP 34/2016 privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale CNA (majorarea efectivului CNA și modificarea structurii, publicată la data de 30 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 288-290, art. 293. https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3294/part/1#page=22 3) Hotărârea Parlamentului nr. 124/2026 cu privire la aprobarea Programului național pentru modernizarea sistemului de investigare și urmărire penală în domeniul corupției, criminalității organizate, fraudei financiare, spălării banilor și altor activități ilicite pentru anii 2026-2027, publicată la data de 30 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 288-290, art. 294 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3294/part/1#page=24 4) Legea nr. 322/2025 bugetului de stat pentru anul 2026 (anexa 5) https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3204/part/1#page=21 5) Demersul CNA nr. 14/01-8001 din 04.05.2026 privind solicitarea alocării mijloacelor financiare suplimentare.
Verificări efectuate și constatările aferente	Urmare a procedurilor de audit aplicate, echipa de audit constată că a fost asigurată realizarea activităților necesare pentru implementarea măsurii, inclusiv prin coordonarea procesului de consultare interinstituțională, elaborarea și promovarea cadrului normativ aferent reformei și instituirea mecanismelor necesare monitorizării și raportării progresului; intervențiile normative sunt orientate spre consolidarea sistemului de investigare a criminalității financiare, clarificarea competențelor instituționale, dezvoltarea mecanismelor de cooperare între autoritățile competente și crearea unor instrumente suplimentare pentru investigarea infracțiunilor economico-financiare complexe. Auditul a confirmat existența unui cadru de control intern managerial care a susținut procesul de implementare a măsurii prin planificarea activităților, definirea responsabilităților, gestionarea riscurilor, documentarea proceselor și monitorizarea continuă a progresului realizării reformei.

Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 3.8. Asigurarea sustenabilității și viabilității financiare a sectorului întreprinderilor de stat

Pentru realizarea reformei **3.8. Asigurarea sustenabilității și viabilității financiare a sectorului întreprinderilor de stat**, pentru realizarea obiectivului *de privatizare a întreprinderilor de stat prin proceduri transparente și competitive, asigurându-se că aceste întreprinderi sunt achiziționate și dezvoltate pentru a le spori eficiența, competitivitatea și contribuția la economia națională*, au fost elaborate profilurile investiționale pentru 5 întreprinderi de stat și au fost lansate procedurile de privatizare pentru aceste întreprinderi (**măsura 65**).

Fișa de raportare pentru măsura 65

Măsura analizată	Pilonul: Guvernarea economică Subdomeniu: Reforma întreprinderilor de stat Reforma: Asigurarea sustenabilității și viabilității financiare a sectorului întreprinderilor de stat Condiția de plată: Sunt elaborate profiluri de investiții pentru 5 întreprinderi de stat și sunt lansate proceduri de privatizare. Descrierea măsurii: Profilurile de investiții pentru 5 întreprinderi de stat (din cele 10 clasificate pentru privatizare imediată) sunt elaborate și procedurile de privatizare pentru acestea sunt lansate. Hotărârea de Guvern privind mecanismul de triaj al întreprinderilor de stat cuprindea: Categoria 1 - întreprinderi care nu sunt eligibile pentru privatizare - 66 întreprinderi de stat; Categoria 2 - întreprinderi recomandate pentru reorganizare într-o altă formă juridică de organizare - 55 întreprinderi de stat; Categoria 3 - întreprinderi considerate eligibile pentru privatizare după reorganizare/restructurare - 10 întreprinderi de stat; Categoria 4 - întreprinderi recomandate pentru privatizare imediată - 10 întreprinderi de stat; Categoria 5 - întreprinderi recomandate pentru lichidare - 97 întreprinderi de stat. Sursa de verificare: Rapoartele Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării privind implementarea mecanismului de triaj. Rapoartele Agenției Proprietății Publice. Nivelul de ambiție: Categoria 1 Valoarea debursării: 15.479.289,94 EUR
Linia de referință	Triajul întreprinderilor de stat a fost finalizat în 2024, dar punerea sa în aplicare nu a început.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026

Rezultate obținute	Au fost elaborate și publicate 5 profiluri de investiții pentru 5 întreprinderi de stat (ÎS) expuse la privatizare. A fost inițiată procedura de privatizare pentru 5 ÎS, iar buletinele informaționale au fost publicate
Dovezi și confirmare	În anexă: 1. Profilul investițional Î.S. „Fabrica de sticlă din Chișinău” 2. Profilul investițional Î.S. „Hotelul „Zarea” 3. Profilul investițional Î.S. Editorial - Poligrafică „Știința” 4. Profilul investițional Î.S. Editura Didactică de Stat „Lumina” 5. Profilul investițional Î.S. Întreprinderea experimentală chimică „Izomer” 6. Lansat concursul investițional pentru privatizarea Î.S. „Fabrica de sticlă din Chișinău”, 12.06.2026, : https://app.gov.md/statul-lanseaza-concursul-investitional-pentru-privatizarea-i-s-fabrica-de-sticla-din-chisinau/ ; https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3281/part/4#page=16 7. Lansată desfășurarea licitației cu strigare pentru privatizarea bunurilor proprietate publică de stat, licitație cu strigare, pentru privatizarea Î.S. „Hotelul „Zarea”, Î.S. Editorial-Poligrafică „Știința” și Î.S. Editura Didactică de Stat „Lumina”, 19.06.2026: https://app.gov.md/statul-anunta-desfasurarea-licitatiei-cu-strigare-pentru-privatizarea-bunurilor-proprietate-publica-de-stat/; https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3287/part/4#page=18 8. Lansată desfășurarea licitației cu strigare a Î.S. Întreprinderea experimentală chimică „Izomer”, 26.06.2026: https://app.gov.md/statul-anunta-desfasurarea-licitatiei-cu-strigare-a-i-s-intreprinderea-experimental-chimica-izomer/; https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3292/part/4#page=13
Verificări efectuate și constatările aferente	Misiunea de audit intern cu privire la evaluarea implementării măsurii a fost desfășurată în baza ordinului nr.162 din 12.05.2026 al Directorului general al Agenției Proprietății Publice. Raportul de audit intern a fost elaborat bazându-se pe tematica misiunii de audit, iar constatările sunt sprijinite de probe sigure, suficiente și relevante. Obiectivele stabilite de Agenda de reforme la capitolul expunerii la privatizare a profilurilor pentru 5 ÎS au fost atinse. Totodată rezultatele misiunii de audit relevă anumite deficiențe și vulnerabilități de sistem, care pot afecta procesul de elaborare a profilurilor investiționale și cel de expunere la privatizare în termenii stabiliți, cu respectarea cerințelor legale. Faptele și circumstanțele identificate implică aplicarea măsurilor necesare de remediere și asigurare, că privatizarea se desfășoară într-un mod corect și deschis, prin proceduri transparente și competitive asigurându-se că aceste întreprinderi sunt achiziționate și dezvoltate pentru a le spori eficiența, competitivitatea și contribuția la economia națională.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).

Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 4.3. Consolidarea rezultatelor procesului educațional, calității și integrității învățământului universitar

Pentru realizarea reformei **4.3. Consolidarea rezultatelor procesului educațional, calității și integrității învățământului universitar**, întru asigurarea obiectivului de consolidare a integrității în universitățile din Republica Moldova prin implementarea unor măsuri anticorupție și antifraudă ferme, stabilirea unei platforme naționale antiplagiat cu proceduri interne stricte de asigurare a calității, promovarea pe scară largă a acreditării programelor de doctorat și alinierea într-o mai mare măsură a țării la Procesul de la Bologna și la standardele Spațiului European al Învățământului Superior, a fost consolidată integritatea academică în învățământul superior prin instituirea unui cadru normativ și instituțional eficient, prin implementarea unui sistem unificat de detectare a plagiatului în toate instituțiile de învățământ superior, prin instruirea studenților în domeniul eticii, integrității, transparenței și prevenirii corupției, precum și prin desfășurarea campaniilor de informare și conștientizare. **(măsura 80).**

Fișa de raportare pentru măsura 80

Măsura analizată	Pilon: Capital social Subdomeniu: Educație Reformă: Consolidarea rezultatelor educaționale, a calității și integrității învățământului superior Condiție de plată: În universități sunt implementate măsuri anticorupție și antifraudă solide, cu adoptarea unui software național unic de detectare a plagiatului și cu participarea a cel puțin 50% din studenții de la ciclurile de licență din instituțiile de învățământ superior la instruirii și campanii de sensibilizare on-line sau off-line privind etica și măsurile anti-plagiat, cu implicarea Centrului Național Anticorupție. Descrierea etapei: (i) Ministerul Educației utilizează o soluție software unică pentru anti-plagiat pentru teze și disertații la toate nivelurile de învățământ superior, de la licență la doctorat. (ii) Moldova elaborează cadrul normativ și de politici pentru integritate/anticorupție în învățământul superior, în colaborare cu Centrul Național Anticorupție. (iii) Moldova instalează un singur software IT avansat pentru detectarea plagiatului în toate instituțiile de ÎS din țară și în agențiile naționale de asigurare a calității, asigurând, de asemenea, interoperabilitatea cu modulele SIMIS (Sistemul informațional de management în învățământului superior). (iv) Moldova elaborează și implementează, în parteneriat cu Centrul Național Anticorupție, module de instruire (online și cu prezență fizică) pentru studenții universitari privind etica, transparența, integritatea și lansează campanii de comunicare/conștientizare privind integritatea academică și efectele corupției în învățământul superior. Sursa de verificare: Rapoartele Ministerului Educației, inclusiv Planul anticorupție aprobat anual, dovezi documentare privind achiziționarea și instalarea software-ului anti-plagiat în toate instituțiile de învățământ superior și
-------------------------	---

	dovezi documentare privind participarea la cursuri de instruire și campaniile de comunicare implementate. Nivel de ambiție: Categoria 3 Valoarea debursării: 7.739.644,97 EUR
Linia de referință	În decembrie 2024, în universitățile din MD nu se utilizează niciun instrument IT anti-plagiat avansat și nu se desfășoară în mod regulat campanii de instruire și sensibilizare privind integritatea academică. Diferitele universități utilizează ocazional softuri anti-plagiat de diferite tipuri, de obicei cu performanțe de calitate scăzută și fără întreținerea continuă necesară. De asemenea, nu există un cadru normativ și politic cuprinzător privind integritatea academică.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	1. Ministerul Educației și Cercetării utilizează o soluție software unică pentru detectarea plagiatului în teze și disertații la toate nivelurile învățământului superior, de la licență la doctorat. În conformitate cu Contractul nr. 21571808/16.04.2026 privind achiziția publică de valoare mare, Ministerul Educației și Cercetării a achiziționat de la <i>S.C. Plagiat-Sistem Antiplagiat prin Internet S.R.L.</i> servicii pentru furnizarea accesului la o platformă digitală de analiză a similarității textuale și prevenire a plagiatului pentru instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, pentru o perioadă de 12 luni. Toate instituțiile de învățământ superior, publice și private, au implementat sistemul. Personalul a fost instruit pentru verificarea respectării Standardelor anti-plagiat în instituțiile de învățământ superior, stabilite prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 914 din 12.05.2026. Toate lucrările de licență și masterat ale absolvenților din 2026 din toate instituțiile publice și private au fost verificate pentru similaritate textuală și plagiat prin platforma unică și conform unor standarde unice. 2. Republica Moldova MD elaborează cadrul normativ și de politici pentru integritate/anticorupție în învățământul superior, în conlucrare cu Centrul Național Anticorupție. Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a consolidat cadrul normativ și de politici privind integritatea și anticorupția în învățământul superior: 1. Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2024 a fost modificat prin Legea nr. 21/2026 incluzând un articol distinct dedicat asigurării integrității academice și combaterii corupției în mediul universitar. 2. Regulamentul-cadru privind organizarea studiilor superioare de licență și integrate în baza Sistemului european de credite transferabile ECTS, a aprobat prin Ordinul MEC nr. 994 din 25.05.2026. 3. Hotărârea Guvernului nr. 80/2022 privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de studii superioare de master (Ciclul II) a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr.149/2026, introducând prevederi privind promovarea și respectarea principiilor de integritate academică în procesele de învățare, predare și evaluare. Acestea includ cerințe privind asigurarea unor evaluări corecte și transparente, prevenirea fraudei academice și informarea sistematică a studenților și cadrelor didactice cu privire la standardele de etică academică. A fost introdusă o prevedere specifică ce interzice reînmatricularea

	persoanelor care au comis încălcări grave ale codului de etică universitară (precum fraudă, plagiat, violență, hărțuire, corupție etc.). 4. Hotărârea Guvernului nr. 616/2016 privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă a calității în învățământul superior, învățământul profesional tehnic și formarea profesională a adulților a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2026, în scopul includerii integrității academice în standardele de acreditare, asigurând implementarea de către instituții a unor politici și mecanisme clare de prevenire și abordare a abaterilor de conduită. 5. Hotărârea Guvernului nr. 337/2026 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind integritatea academică în instituțiile de învățământ superior stabilește cadrul general și standardele minime obligatorii referitoare la: principiile integrității academice și responsabilitățile instituțiilor de învățământ superior și ale membrilor comunității academice; activitățile de prevenire a încălcărilor integrității academice; mecanismele instituționale de asigurare a integrității; procedurile de raportare, verificare, examinare și soluționare a cazurilor de abatere academică; sancțiunile aplicabile și obligațiile privind originalitatea lucrărilor academice; cerințele de raportare și monitorizare; precum și procedurile de retragere, revocare și anulare a diplomelor și titlurilor obținute prin încălcarea normelor de integritate academică etc. 6. Prin Ordinul ministrului Educației și Cercetării nr. 914 din 12.05.2026 au fost aprobate Standardele anti-plagiat în instituțiile de învățământ superior, incluzând: - Modelul raportului de similaritate și al deciziei privind raportul de similaritate pentru teze de licență/ master, proiecte și lucrări de finalizare a studiilor integrate. - Modelul de verificare a tezelor de licență/ master, proiectelor și lucrărilor de finalizare a studiilor integrate pentru admiterea la susținerea tezei. - Modelul actului motivat de neadmitere la susținerea tezei. - Modelul raportului privind incidentul tehnic și imposibilitatea obiectivă de verificare. - Modelul procesului-verbal al verificării orale suplimentare a autorului. - Modelul cererii de contestație, al măsurilor academice sau procedurale și al deciziei asupra contestației; - Modelul declarației privind contribuția personală și, după caz, utilizarea instrumentelor de inteligență artificială. 3. Republica Moldova instalează un singur software IT avansat pentru detectarea plagiatului în toate instituțiile de învățământ superior din țară și în agențiile naționale de asigurare a calității, asigurând, de asemenea, interoperabilitatea cu modulele SIMIS. Toate instituțiile de învățământ superior, publice și private, au utilizat platforma digitală de analiză a similarității textuale și prevenire a plagiatului, achiziționată de Ministerul Educației și Cercetării, în baza Contractului nr. 21571808/16.04.2026. Toate lucrările de licență și master ale absolvenților din 2026 din toate instituțiile publice și private au fost verificate pentru similaritate textuală și plagiat prin platforma unică și conform unor standarde unice. Pentru a asigura vizibilitatea, Ministerul Educației și Cercetării va publica anual pe pagina sa web rapoartele absolvenților instituțiilor de învățământ superior, iar obligația de contractare a serviciilor antiplagiat a fost instituită prin Ordinul nr. 914 din 12.05.2026 privind Standardele anti-plagiat în instituțiile de învățământ superior. A fost inițiat procesul de testare a tezelor de doctorat, iar ANACEC utilizează și software-ul antiplagiat antiplagiat.ro.
--	---

	4. Republica Moldova elaborează și implementează, în parteneriat cu Centrul Național Anticorupție, module de instruire (online și fizic) pentru studenții universitari privind etica, transparența, integritatea și campanii de comunicare/conștientizare privind efectele corupției în învățământul superior. Studiu realizat și publicat în noiembrie 2025 de către S.C. MAGENTA CONSULTING S.R.L. privind integritatea academică, în baza căruia, Ministerul Educației și Cercetării a organizat sesiuni de instruire pentru studenții ciclului I din toate instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova. Conform Conceptului de promovare a integrității academice în mediul universitar, aprobat prin Ordinul MEC nr. 1979 din 18.11.2025, cursul de „etică și integritate academică”, cu durata de 8 ore, structurat în 4 module, a fost elaborat și implementat în parteneriat cu Centrul Național Anticorupție. Cursul a inclus aspecte teoretice, studii de caz academice, exerciții practice privind citarea și detectarea plagiatului, activități de tip role-play și simulări privind raportarea practicilor corupte. În anul universitar 2025–2026, instruirea a fost realizată în două etape: aproximativ 13.500 de studenți au fost instruiți între noiembrie și decembrie 2025, iar un număr complementar similar în perioada martie–aprilie 2026. Numărul total de studenți instruiți a reprezentat 58% din totalul de 46.700 de studenți. Cel mai mare număr de participanți a fost înregistrat la Universitatea de Stat din Moldova (aprox. 7.000 studenți), Universitatea Tehnică a Moldovei (aprox. 6.800 studenți) și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (aprox. 5.300 studenți). Pentru studenții cu frecvență redusă de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, cursul a fost livrat online prin platforme de învățare. La finalizarea cursului, studenții au susținut patru teste, câte unul pentru fiecare modul, pentru evaluarea înțelegerii și aplicării principiilor de integritate academică. Conform Conceptului aprobat prin Ordinul MEC nr. 1979 din 18.11.2025, cursul va fi disponibil online în anul universitar următor, facilitând finalizarea în format hibrid. Cursul va fi obligatoriu pentru toți studenții din anul I și va constitui o condiție prealabilă pentru admiterea la sesiunea de examene. Materialele didactice vor fi integrate în platforma Moodle a „Clasa Viitorului”. Pentru flexibilitate, materialele pot fi integrate și în Moodle sau platforme echivalente ale fiecărei instituții. În cadrul Campaniei de promovare a integrității academice în mediul universitar, au fost organizate cu succes două conferințe naționale (Conferința Națională „Integritatea este alegerea ta!”, Conferința Națională „Universități pentru viitor”), axate pe integritatea academică și utilizarea etică a Inteligenței Artificiale. Campania „Toleranță zero față de corupția în universități”, lansată de Ministerul Educației și Cercetării (MEC) împreună cu administrațiile instituțiilor de învățământ superior, a avut drept obiectiv prevenirea corupției în mediul universitar.
Dovezi și confirmare	1. Contractul nr. 21571808/16.04.2026 privind achiziția de valoare mare. 2. Legea nr. 21/2026 pentru modificarea Codului educației nr. 152/2014, include reglementări privind integritatea academică (art. 107¹), publicată la data de 6 martie 2026 în Monitorul Oficial nr. 108-111, art. 85 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3238/part/1#page=1 3. Hotărârea Guvernului nr.149/2026 privind modificare HG nr.80/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II, obligă Instituțiile de învățământ superior să asigure

	promovarea și respectarea principiilor de integritate, publicată la data de 2 aprilie 2026 în Monitorul Oficial nr. 146-147, art. 156 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3253/part/2#page=22 4. Hotărârea Guvernului nr. 133/2026 pentru modificarea HG nr. 616/2016 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă a calității în învățământul superior, profesional tehnic și formarea profesională a adulților și a Regulamentului de calcul al taxelor la serviciile prestate în cadrul evaluării externe a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare profesională a adulților, publicată la data de 26 martie 2026 în Monitorul Oficial nr. 139-141, art. 142 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3249/part/2#page=28 5. Hotărârea Guvernului nr. 337/2026 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind integritatea academică în instituțiile de învățământ superior, publicată la data de 25 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 277-279, art. 340 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3291/part/2#page=2 6. Ordinul MEC nr. 994 din 25.05.2026 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea studiilor superioare de licență și integrate în baza Sistemului european de credite transferabile ECTS, publicat la data de 30 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 284-287, art. 508a https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3293/part/3#page=4 7. Ordinul MEC nr. 914/2026 cu privire la aprobarea Standardelor anti plagiat în instituțiile de învățământ superior, publicat la data de 15 mai 2026 în Monitorul Oficial nr. 210-212, art. 378a https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3271/part/3#page=24 8. Ordinul nr. 1979 din 18.11.2025 al Ministerului Educației și Cercetării privind organizarea și desfășurarea evenimentelor de promovare a integrității academice în mediul universitar https://mec.gov.md/sites/default/files/ordin_mec_nr._1979_din_18.11.2025_organizare_si_desfasurare_eveniment_de_promovare_a_integritatii_academice.pdf 9. Planul sectorial anticorupție în domeniul educației pentru anii 2025–2026, aprobat prin Ordinul MER nr. 658 din 07.05.25. https://mec.gov.md/sites/default/files/ordin_aprobare_plan.pdf 10. Raport privind implementarea în anul 2025 a Planului sectorial anticorupție în domeniul educației, aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 658 din 07.05.2025. https://mec.gov.md/sites/default/files/raport_privind_implementarea_in_anul_2025_a_planului_sectorial_antikoruptie_in_domeniul_educatiei_aprobat_prin_ordinul_ministrului_educatiei_si_cercetarii_nr._658_din_07.05.2025._1_2.pdf 11. Studiul realizat de S.C. MAGENTA CONSULTING S.R.L privind integritatea academică https://mec.gov.md/sites/default/files/studiu_privind_integritatea_academica_2025_02.12.2025.pdf 12. Conferința națională „Integritatea este alegerea ta!”, Chișinău, 22 decembrie 2025: https://mec.gov.md/ro/content/integritatea-academica-invatamantul-superior-fost-abordata-cadrul-unei-conferinte-nationale 13. Liste ale studenților instruiți în cadrul cursul de „etică și integritate academică”.
--	--

Verificări efectuate și constatările aferente	În conformitate cu Ordinul MEC nr. 919 din 08.05.2026 privind „Misiunea de audit de asigurare referitoare la implementarea reformei pentru consolidarea rezultatelor educaționale, a calității și integrității în învățământul superior”, s-a desfășurat o misiune de audit intern privind activitățile de integritate din instituțiile de învățământ superior. În baza probelor de audit colectate și a procedurilor aplicate, auditul a concluzionat că sistemul de control intern managerial aferent implementării reformei „Consolidarea rezultatelor educaționale, a calității și integrității învățământului universitar”, este proiectat și funcționează, în ansamblu, într-o manieră adecvată și oferă un nivel rezonabil de asigurare privind atingerea obiectivelor asumate. Evaluarea celor cinci componente ale sistemului de control intern managerial demonstrează existența unui cadru de guvernare funcțional, a unor mecanisme instituționalizate de planificare și monitorizare, a unui sistem operațional de management al riscurilor, a unor activități de control proporționale cu riscurile identificate, a unor fluxuri informaționale eficiente și a unui proces robust de monitorizare și evaluare. Auditul apreciază că MEC dispune de un sistem de control intern managerial funcțional și eficace aferent implementării reformei evaluate.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitate. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 5.1. Stabilirea unor condiții de concurență echitabile în domeniul mediului prin modernizarea guvernantei de mediu și promovarea dezvoltării cu emisii reduse de carbon

Pentru realizarea reformei **5.1. Stabilirea unor condiții de concurență echitabile în domeniul mediului prin modernizarea guvernantei de mediu și promovarea dezvoltării cu emisii reduse de carbon**, în vederea realizării obiectivului *privind instituirea unui sistem de guvernare de mediu transparent, eficient și receptiv, aliniat la practicile UE*, au fost implementate 2 măsuri de reformă. Prin aprobarea Legii nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative, au fost consolidate capacitățile instituționale ale Ministerului Mediului, Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Agenției de Mediu; a fost actualizat cadrul metodologic privind controlul și monitorizarea de mediu; a fost operaționalizată platforma „EcoAlert”; a fost consolidată transparența activității Inspectoratului pentru Protecția Mediului prin publicarea și îmbunătățirea rapoartelor de activitate; au fost extinse competențele Agenției de Mediu în domeniul emisiilor de gaze cu efect de seră și al substanțelor chimice și a fost asigurată funcționalitatea de căutare a actelor permissive pe pagina web a Agenției de Mediu. **(măsura 93).**

Fișa de raportare pentru măsura 93

Măsura analizată	Pilonul: 5. Tranziție verde și capital natural Subdomeniu: Protecția mediului și acțiuni climatice
-------------------------	---

	Reforma: Stabilirea unor condiții de concurență echitabile în domeniul mediului prin modernizare a guvernării de mediu și promovarea dezvoltării cu emisii reduse de carbon. Condiția de plată: Domeniul reglementării și aplicării legislației de mediu este consolidat substanțial prin implementarea funcțiilor cheie ale Ministerului Mediului, ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului și ale Agenției de Mediu, aplicarea funcției de control/reglementare de mediu, și a funcțiilor care decurg din directivele orizontale (inclusiv Evaluarea Impactului asupra Mediului, Evaluarea Strategică de Mediu), asigurându-se numărul de personal relevant pentru o implementare eficientă. Descrierea măsurii: Inspectoratul pentru Protecția Mediului: (i) Este instituită o capacitate permanentă de răspuns rapid la incidentele de mediu de către inspectorat - integrarea platformei de alertă ecologică în sistemul de control al Inspectoratului pentru Protecția Mediului; (ii) Este instituită o capacitate eficientă de răspuns 24/7 pe tot parcursul anului la incidentele de mediu, împreună cu o metodă de urmărire a soluționării sesizărilor de mediu - personalul de răspuns este disponibil, adică contractat 24/7 pe tot parcursul anului pentru a înregistra alertele. (iii) Sunt adoptate reguli de creștere a eficienței timpului de răspuns la reclamațiile de mediu pentru a asigura un răspuns în maximum 24 de ore (iv) Rezultatele inspecțiilor sunt transparente și accesibile publicului (publicarea de rapoarte și acte de inspecție depersonalizate); (v) Este adoptat și pus la dispoziția publicului un document de orientare privind politica de punere în aplicare - sunt elaborate chestionare de control și liste de verificare; (vi) Este adoptată planificarea inspecțiilor, inclusiv elaborarea de categorii clare de risc, metodologia de planificare și desfășurare a inspecțiilor în conformitate cu standardele UE. Este adoptată legislație de aprobare a criteriilor minime pentru inspecțiile/controalele de mediu. Agenția de Mediu: (i) Competențe clarificate pentru a asigura implementarea și monitorizarea eficientă a mediului, sistemului de autorizare; (ii) Este instituit un mecanism de verificare a rapoartelor de automonitorizare; (iii) Sunt elaborate metodologii pentru cerințele de raportare pentru sectorul privat. Este instituit un mecanism instituțional de consultare a sectorului privat; (iv) Este creată și se actualizează periodic o bază de date unificată a autorizațiilor de mediu , ușor accesibilă, (v) Responsabilitatea pentru autorizarea și monitorizarea substanțelor chimice, a emisiilor de gaze cu efect de seră a fost atribuită Agenției de mediu; (vi) Evaluările impactului asupra mediului sunt efectuate pentru toate proiectele de investiții majore și evaluările strategice de mediu sunt efectuate pentru toate planurile și programele majore; (vii) Agenția aprobă organigrama revizuită și sunt angajați adițional minimum 40 de membri ai personalului Agenției de Mediu. Ministerul Mediului: Evaluările strategice de mediu sunt efectuate pentru toate planurile și programele majore în conformitate cu prevederile legislației naționale privind ESM. Sursa de verificare: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pagina web oficială a Agenției de Mediu și rapoarte, pagina web oficială a Inspectoratului pentru Protecția Mediului și rapoartele acestuia.
--	--

	Nivelul de ambiție: Categoria 3 Valoarea debursării: 7.739.644,97 EUR
Linia de referință	Lipsa unui cadru instituțional clar, cu roluri definite (de exemplu, lipsa competențelor în materie de gestionare a substanțelor chimice, competențe insuficiente pentru a pune în aplicare pe deplin EIM, acțiuni climatice).
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	Prin Legea nr. 53/2026, au fost modificate 23 de acte normative din domeniul mediului, în vederea delimitării clare a competențelor între instituțiile de mediu și creării cadrului legal necesar pentru consolidarea instituțională, inclusiv prin reorganizarea și crearea unor structuri noi. Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM): (i) Capacitatea de răspuns rapid la incidentele de mediu și integrarea Platformei EcoAlert Prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2026, a fost modificat Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului și revizuită structura instituției, în vederea alinierii la noile cerințe privind controlul de mediu. Elementul central al reformei îl constituie crearea Centrului Operațional de Reacție Imediată la Incidentele de Mediu, cu statut de direcție generală organizat prin trei direcții teritoriale - Centru, Nord și Sud - pentru preluarea, coordonarea și gestionarea incidentelor de mediu care necesită reacție rapidă. IPM a preluat pentru utilizare Platforma EcoAlert, prin care cetățenii pot raporta probleme și incidente de mediu. De asemenea, IPM a încheiat un contract cu Serviciul Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică pentru configurarea paginii web a instituției și includerea Platformei EcoAlert pe pagina oficială a IPM., fiind create premisele instituționale și tehnice pentru recepționarea și gestionarea sesizărilor privind incidentele de mediu prin sistemul IPM. (ii) Capacitatea de răspuns 24/7 și urmărirea soluționării sesizărilor Pentru operaționalizarea capacității de răspuns la incidentele de mediu, în baza Hotărârii Guvernului nr. 229/2026 a fost creat cadrul instituțional necesar funcționării Centrului Operațional de Reacție Imediată la Alertele de Mediu în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Au fost aprobate organigrama IPM, Regulamentul Centrului, Statul de personal și fișele de post, fiind stabilite structura, atribuțiile și responsabilitățile personalului implicat în recepționarea alertelor, coordonarea intervenției și urmărirea soluționării sesizărilor de mediu. (iii) Reguli de creștere a eficienței timpului de răspuns la reclamațiile de mediu. Prin Ordinul șefului IPM nr. 41 din 12 iunie 2026 a fost aprobat Regulamentul intern al IPM cu privire la gestionarea alertelor de mediu care stabilește proceduri privind înregistrarea, transmiterea, urmărirea soluționării, evidența și raportarea sesizărilor, în vederea creșterii trasabilității și eficienței timpului de răspuns. (iv) Transparența și accesibilitatea informațiilor cu referire la rezultatele activității de inspecție și control. Pe pagina oficială a IPM sunt publicate rapoarte săptămânale privind activitatea instituției, rapoarte trimestriale privind indicatorii de performanță în activitatea de control și rapoarte anuale, precum și procesele-verbale ale controalelor/inspecțiilor efectuate, cu date depersonalizate.

	(v) Document de orientare privind politica de punere în aplicare și liste de verificare adoptat și pus la dispoziția publicului: Prin Ordinul ministrului mediului nr. 103 din 03 iunie 2026 a fost aprobată <i>Politica de punere în aplicare a controlului de stat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului</i>, care stabilește reguli pentru desfășurarea unitară, obiectivă, transparentă și eficientă a activității de control de stat în domeniile de competență ale IPM. Prin Ordinul ministrului mediului nr. 77 din 13.05.2026, au fost aprobate 20 de liste de verificare în domeniile de competență ale IPM, inclusiv pentru protecția aerului, resurse acvatice, vegetație forestieră, arii naturale protejate, spații verzi, resurse cinegetice și piscicole, sol, subsol, deșeuri, substanțe chimice și activități planificate. Au fost aprobate următoarele documente de orientare: - Indicații metodice privind controlul respectării obligațiilor asociate de gestionare a deșeurilor (Ordinul ministrului mediului nr. 101 din 04.07.2025); - Indicații metodice privind controlul de mediu asupra activităților producătorilor și importatorilor de produse supuse responsabilității extinse a producătorului (Ordinul ministrului mediului nr. 102 din 04.07.2025); - Ghidul privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor (Ordinul ministrului mediului nr. 114 din 04.07.2025). (vi) Cadrul normativ cu privire la planificarea inspecțiilor, bazată pe evaluarea riscurilor și pe criteriile minime pentru inspecțiile/controalele de mediu: - prin Hotărârea Guvernului nr. 457/2025 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (planificarea controlului de stat) a fost modificată <i>Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor aferent domeniilor de competență ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului</i>, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 963/2018. Modificările au vizat actualizarea domeniilor de control, revizuirea criteriilor de risc, aprobarea formei Planului anual de control și ajustarea procesului de analiză a petițiilor și reclamațiilor; - prin Ordinul șefului IPM nr. 79 din 20.11.2025 a fost aprobat Planul anual al controalelor planificate pentru anul 2026, elaborat în Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Controalelor”. - prin Ordinul șefului IPM nr. 186 din 16.12.2025 a fost aprobat Planul de acțiuni al IPM la nivel de organ de control pentru anul 2026, elaborat în baza Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 355/2020. Politica de punere în aplicare a controlului de stat de către IPM (Ordinul ministrului mediului nr. 103 din 03.06.2026) conține și prevederi cu privire la planificarea controalelor în baza criteriilor de risc. Agencia de Mediu (AM): (i) Competențe clarificate pentru a asigura implementarea și monitorizarea eficientă a mediului, sistemului de autorizare Prin Legea nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului), au fost clarificate și delimitate competențele instituțiilor de mediu, inclusiv competențele Agenției de Mediu în
--	--

	domeniul autorizării, monitorizării, evaluării impactului asupra mediului, gestionării substanțelor chimice, calității aerului și emiterii permiselor GES. Au fost aprobate: - Hotărârea Guvernului nr. 227/2026 cu privire la reorganizarea Agenției de Mediu - aprobă Regulamentul Agenției de Mediu care include funcțiile și atribuțiile de bază, în special de implementare, de autorizare, de evaluare a impactului de mediu, de colectare și raportare a datelor despre mediu; - Hotărârea Guvernului nr. 228/2026 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu - instituție reorganizată în baza Serviciului Hidrometeorologic de Stat, care a preluat de la Agenția de Mediu funcțiile de monitoring al calității mediului (apei, aerului, solului, radioactivitatea mediului), monitoringul biodiversității, inclusiv Laboratorul de Referință de Mediu; - Hotărârea Guvernului nr. 229/2026 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului - prin care au fost revizuite și actualizate domeniile și activitățile de control ale IPM, și creată subdiviziunea responsabilă pentru răspunsul imediat la incidentele de mediu; - Hotărârea Guvernului nr. 305/2026 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului - prevede consolidarea capacităților Ministerului Mediului cu 22 de unități pentru elaborarea actelor normative în diferite domenii, inclusiv în domeniul guvernantei de mediu (evaluarea strategică de mediu). (ii) A fost instituit mecanismul de verificare a rapoartelor de automonitorizare. Prin Ordinul ministrului mediului nr. 118 din 25.06.2026 a fost aprobat <i>Ghidul metodologic privind monitorizarea de mediu de către operatorii economici, raportarea rezultatelor monitorizării, verificarea calității rapoartelor și validarea datelor de mediu raportate</i>, care reprezintă cadrul metodologic privind organizarea, implementarea, gestionarea, evaluarea și raportarea activităților de monitorizare de mediu de către operatorii activităților industriale și economice reglementate de legislația națională în domeniul prevenirii și controlului integrat al poluării. (iii) Au fost elaborate metodologii pentru cerințele de raportare pentru sectorul privat. Prin Ordinul ministrului mediului nr. 119 din 25.06.2026 a fost aprobată <i>Instrucțiunea metodologică privind raportarea obligatorie de mediu a operatorilor din sectorul privat</i>, care conține proceduri privind realizarea obligațiilor de evidență primară, raportare anuală și verificare a calității datelor de mediu de către agenții economici care desfășoară activități cu impact potențial sau real asupra mediului înconjurător, Pentru domeniul emisiilor de gaze cu efect de seră au fost aprobate: 1) Hotărârea Guvernului nr. 257/2026 - <i>Regulamentul privind acreditarea și cerințele aplicabile verifcatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră</i>, 2) Ordinul ministrului mediului nr. 111 din 16 iunie 2026 - <i>Ghidul metodologic pentru elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru instalații și activități de aviație</i>, care stabilește cerințele și metodologiile de monitorizare a emisiilor de 3) Ordinul ministrului mediului nr. 113 din 18 iunie 2026 - <i>Ghidul metodologic pentru raportarea emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație</i>, care stabilește orientările pentru elaborarea rapoartelor anuale GES;
--	---

	În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 227/2026 cu privire la reorganizarea Agenției de Mediu, în structura acesteia a fost creată o subdiviziune specială - <i>Direcția „front office” și „Help desk”</i>, care are drept scop să creeze și să mențină Sistemul național de suport al agenților economici (Help desk), precum și să ofere asistență și consultanță operatorilor economici și cetățenilor cu privire la implementarea legislației de mediu Prin Ordinul Directorului Agenției de Mediu nr. 348-p din 8 iunie 2026 (Anexa nr. 3) a fost aprobat Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Direcției „Front office” și „Help desk”, (iv) A fost creat instrumentul digital pentru gestionarea bazei de date unificată a autorizațiilor de mediu. Pe pagina web actualizată a Agenției de Mediu a fost creată o platformă electronică pentru integrarea bazei de date a actelor permissive de mediu. Platforma este conectată la Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive și include un instrument de căutare a autorizațiilor după criterii precum numărul actului, titularul sau alți parametri relevanți. (v) Responsabilitatea pentru autorizarea și monitorizarea substanțelor chimice, a emisiilor de gaze cu efect de seră - atribuită Agenției de Mediu Prin Legea nr. 243/2025 pentru modificarea unor acte normative, au fost introduse modificări în Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale și în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, prin care au fost corelate prevederile ambelor legi în ceea ce vizează procesul de autorizare de mediu, inclusiv a emisiilor de gaze cu efect de seră (includerea permiselor GES în autorizațiile de mediu/autorizațiile integrate de mediu emise de Agenția de Mediu în baza Legii nr. 227/2022). Prin Legea nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului), au fost incluse modificări în Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, prin care responsabilitatea pentru gestionarea substanțelor chimice (inclusiv autorizarea și monitorizarea substanțelor chimice) a fost atribuită Agenției de Mediu. Concomitent, componenta GES a fost inclusă în autorizațiile integrate de mediu și autorizațiile de mediu (vi) Evaluările impactului asupra mediului pentru toate proiectele de investiții majore și evaluările strategice de mediu pentru toate planurile și programele majore. <i>Cu referire la evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectele publice și private, în perioada mai 2025 - iunie 2026, Agenția de Mediu a examinat 849 de cereri în temeiul Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. au fost emise 508 acorduri de mediu, 152 de decizii de evaluare prealabilă, 97 de înștiințări, 81 de răspunsuri, 11 refuzuri de emitere a acordului de mediu și o concluzie de evaluare a biodiversității.</i> <i>Cu referire la evaluarea strategică de mediu pentru documentele de politici și planificare la nivel local, În perioada mai 2025 - iunie 2026, au fost examinate 148 de cereri, dintre care 147 s-au finalizat prin decizii de evaluare prealabilă. Acestea au vizat în principal planuri urbanistice de detaliu, planuri urbanistice zonale, planuri urbanistice generale, scheme urbanistice rurale și alte documentații de planificare urbană și teritorială.</i> Informațiile privind dosarele examinate și actele emise sunt incluse în registrele publicate pe pagina web a Agenției de Mediu.
--	--

	(vii) Agenția de Mediu a aprobat organigrama revizuită și a inițiat procedura de angajare a personalului adițional. Noua organigramă a Agenției de Mediu a fost aprobată prin Ordinul directorului Agenției de Mediu nr. 330-p din 29.05.2026. În baza Statului de personal aprobat la 02.06.2026, au fost inițiate procedurile de angajare pentru cele 40 de unități noi atribuite prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2026, precum și pentru unitățile preluate de la Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. Prin Ordinul nr. 340-p din 04.06.2026, fost anunțat concurs pentru ocuparea a 50 de funcții vacante, publicat la 5 iunie 2026 pe platforma cariere.gov.md și pe pagina Agenției de Mediu. Ca urmare a desfășurării etapelor de concurs, 20 de unități au fost ocupate, alte 8 prin transfer și detașare, iar pentru 22 de funcții termenul de depunere a dosarelor a fost prelungit până la data de 10 iulie 2026. https://drive.google.com/drive/folders/19saOYjBgKpuNgapB-Pz4iSgimZ-OapO2 Ministerul Mediului (MM): Evaluările strategice de mediu au fost efectuate pentru toate planurile și programele majore în conformitate cu prevederile legislației naționale privind ESM. Ministerul Mediului acționează ca autoritate competentă pentru procedura de evaluare strategică a mediului pentru documentele de politici și planificare (strategii, planuri și programe) depuse de autoritățile publice centrale (ministere), inclusiv în context transfrontalier. În perioada mai 2025 - iunie 2026, Ministerul Mediului a emis 12 decizii de evaluare prealabilă în cadrul procedurii strategice de evaluare a mediului pentru documentele de politici și planificare la nivel național. Cu referire la evaluările strategice de mediu în context transfrontalier, au fost desfășurate 2 proceduri: - pentru proiectul „Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2025 - 2030” actualizat, elaborat și notificat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor al României - la care Republica Moldova a acționat ca stat potențial afectat - pentru Proiectul Strategiei Energetice a Republicii Moldova pentru perioada 2025-2050, ca parte de origine, fiind notificate România și Ucraina de către Ministerul Mediului al Republicii Moldova.
Dovezi și confirmare	1. Legea nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului), publicată la data de 25 aprilie 2026 în Monitorul Oficial nr. 183-185, art. 150 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3264#page=4 2. Hotărârea Guvernului nr. 229/2026 pentru modificarea HG nr. 548/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, publicată la data de 14 mai 2026 în Monitorul Oficial nr. 206-209, art. 245 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3270#page=58 3. Scrisoarea și Actul de predare-primire a Platformei EcoAlert către IPM 4. Scrisoarea și Caietul de sarcini trimise Serviciului Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică pentru configurarea paginii WEB a IPM în vederea încadrării platformei EcoAlert

	5. Ordinul șefului IPM nr. 39 din 04.05.2026 cu privire la aprobarea organigramei IPM 6. Ordinul șefului IPM nr. 40 din 12 iunie 2026 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Operațional de Reacție Imediată la Alerte de Mediu 7. Ordinul șefului IPM nr. 41 din 12 iunie 2026 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la gestionarea alertelor de mediu 8. Rapoartele săptămânale privind activitatea IPM https://ipm.gov.md/ro/rapoarte-saptamanale. 9. Rapoarte anuale privind activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului https://ipm.gov.md/ro/rapoarte-anoale 10. Procesele verbale ale inspecțiilor de mediu depersonalizate https://ipm.gov.md/ro/procese-verbale-intocmite-in-urma-contrloalelor 11. Ordinul Ministrului Mediului nr.103 din 03 iunie 2026 pentru aprobarea Politicii de punere în aplicare a controlului de stat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20nr.103%20IPM_0.pdf 12. Ordinul MM nr. 77 din 13.05.2026 cu privire la aprobarea Listelor de verificare în domeniile de competență ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului, publicat la data de 29 mai 2026 în Monitorul Oficial Nr. 227-230, art. 407a https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3277#page=40 https://ipm.gov.md/upfiles/menu_files/Ordin%20MM%20Nr.%2077%20din%2013.05.2026.pdf 13. Ordinul Ministrului Mediului nr. 101 din 04.07.2025 cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind controlul respectării obligațiilor asociate de gestionare a deșeurilor https://ipm.gov.md/upfiles/menu_files/Aprobarea%20indica%C8%9Biilor%20metodice%20privind%20controlul%20respect%C4%83rii%20obliga%C8%9Biilor%20asociate%20de%20gestionarea%20de%C8%99eurilor.pdf 14. Ordinul Ministrului Mediului nr. 102 din 04.07.2025 cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind controlul de mediu asupra activităților producătorilor și importatorilor de produse supuse responsabilității extinse a producătorului https://ipm.gov.md/upfiles/menu_files/Aprobarea%20indica%C8%9Biilor%20metodice%20privind%20controlul%20de%20mediu%20asupra%20activit%C4%83%C8%9Bilor%20produc%C4%83torilor%20%C8%99i%20importatorilor%20de%20produse%20supuse%20REP.pdf 15. Ordinul Ministrului Mediului nr. 114 din 04.07.2025 pentru aprobarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor. https://mediu.gov.md/sites/default/files/ORDINN%20114%20orientarile%20tehnice.PDF 16. Ordinul șefului IPM nr. 79 din 20.11.2025 pentru aprobarea Planului anual al controalelor planificate pentru anul 2026 https://ipm.gov.md/upfiles/menu_files/ordin%20nr.%2079%20din%2020.11.2025%20privind%20aprobarea%20Planului%20anual%20al%20controalelor%20planificate%20anul%202026.pdf 17. Graficul controalelor planificate pentru anul 2026 – https://ipm.gov.md/upfiles/menu_files/Grafic%20IPM-2026.pdf
--	---

	18. Ordinul șefului IPM nr. 186 din 16.12.2025 pentru aprobarea Planului de acțiuni al Inspectoratului pentru Protecția Mediului la nivel de organ de control pentru anul 2026: https://ipm.gov.md/upfiles/menu_files/Ordin%20MM_plan%20ac%C8%9Biuni%20IPM_organ%20de%20control_2026.pdf 19. Hotărârea Guvernului nr. 457 din 16.07.2025 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (planificarea controlului de stat), publicată la data de 21 august 2025 în Monitorul în Monitorul Oficial Nr. 441-444, art. 516 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3144#page=30 20. Hotărârea Guvernului nr. 227/2026 cu privire la reorganizarea Agenției de Mediu, publicată la data de 14 mai 2026 în Monitorul Oficial Nr. 206-209, art. 244 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3270#page=51 21. Hotărârea Guvernului nr. 228/2026 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu, publicată la data de 9 mai 2026 în Monitorul Oficial Nr. 202-205, art. 242 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3269/part/2#page=80 22. Hotărârea Guvernului nr. 305/2026 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, publicată la data de 16 iunie 2026 în MO nr. 246-249, art. 316 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3283#page=34 23. Ordinul Ministrului Mediului nr. 118 din 25.06.2026 a fost aprobat Ghidul metodologic privind monitorizarea de mediu de către operatorii economici https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20Nr.118%20din%2025.06.2026.pdf https://am.gov.md/sites/default/files/media/documents/2026-06/Ordin%20Nr.118%20din%2025.06.2026.pdf 24. Ordinul Ministrului Mediului nr. 119 din 25.06.2026 a fost aprobată Instrucțiunea metodologică privind raportarea obligatorie de mediu a operatorilor din sectorul privat https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20Nr.119%20din%2025.06.2026.pdf https://am.gov.md/sites/default/files/media/documents/2026-06/Ordin%20Nr.119%20din%2025.06.2026.pdf 25. Hotărârea de Guvern nr. 257/2026 pentru aprobarea Regulamentului privind acreditarea și cerințele aplicabile verficatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră, publicată la data de 25 mai 2026 în Monitorul Oficial nr. 224-226 art. 277 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3276#page=18 26. Ordinul Ministrului Mediului nr. 111 din 16 iunie 2026 pentru aprobarea Ghidului metodologic pentru elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20nr.%20111%20din%2016.06.2026.pdf 27. Ordinul Ministrului Mediului nr. 113 din 18 iunie 2026 pentru aprobarea Ghidului metodologic pentru raportarea emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20nr.%20113%20din%2018.06.2026%20_Ghid%20RAE.pdf
--	--

	28. Ordinul Directorului Agenției de Mediu nr. 348-p din 8 iunie 2026 cu privire la aprobarea regulamentelor subdiviziunilor structurale ale Agenției de Mediu (Anexa nr. 3) Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Direcției „Front office” și „Help desk” 29. Platformă electronică cu baza de date a actelor permise de mediu Pagina actualizată a Agenției de Mediu: https://am.gov.md/ro Instrumentul de căutare a actelor permise - http://85.120.252.222/ 30. Legea nr. 243/2025 pentru modificarea unor acte normative, publicată la data de 22 august 2025 în Monitorul Oficial Nr. 445-447, art. 612 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3145#page=24 31. Notă informativă despre procedura de evaluare a impactului asupra mediului 32. Registrul dosarelor de evaluare a impactului asupra mediului examinate de Agenția de Mediu: https://drive.google.com/drive/folders/17egX3CPLL8dz1iT0iICBuN0pRPMX4lih 33. Registrul dosarelor de evaluare strategică de mediu examinate de Agenția de Mediu în 2025: https://docs.google.com/document/d/10ghN8TrbYJgK-QAZrOeufT108LxPzOc6F-r8ANsceu/edit?tab=t.0 34. Registrul dosarelor de evaluare strategică de mediu examinate de Agenția de Mediu în 2026: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1xpWFJZRP7AeSWVva6rYcacZDcN74vKOWQ9T2SFnrAE/edit?gid=0#gid=0 35. Organigrama Agenției de Mediu, link: https://am.gov.md/sites/default/files/media/documents/2026-07/260529%20Ord%20330%20Aprobarea%20Organigramei%20AM%20-%202020.pdf 36. Anunțuri cu privire la organizarea concursurilor pentru angajare în cadrul Agenției de Mediu: https://drive.google.com/drive/folders/19saOYjBgKpuNgapB-Pz4iSgimZ-OapO2 și pe platforma https://carriere.gov.md/ro 37. Ordinul directorului Agenției de Mediu nr. 340-p din 04.06.2026 privind scoaterea la concurs a 50 de funcții vacante (se anexează) 38. Ordine de angajare/transfer/detașare – 28 (se anexează) 39. Registrul dosarelor de evaluare strategică de mediu a proiectelor de documente de politici examinate de Ministerul Mediului https://mediu.gov.md/ro/evaluarea-strategica-de-mediu-pentru-planuri-si-programe
Verificări efectuate și constatările aferente	A fost realizată misiunea de audit intern în vederea evaluării executării conforme a măsurii în baza Ordinului ministrului mediului nr. 84 din 18 mai 2026 cu privire la efectuarea misiunii de asigurare. Obiectivul general al auditului a constat în evaluarea gradului de funcționalitate, eficiență și conformitate a sistemului de reglementare și aplicare a legislației de mediu, prin examinarea modului în care Ministerul Mediului, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția de Mediu își exercită funcțiile-cheie de reglementare, control și implementare a cerințelor privind protecția mediului.

	Sistemul de control intern managerial este apreciat ca fiind funcțional. Responsabilitățile de implementare, monitorizare și raportare sunt stabilite și comunicate, iar procesele instituționale relevante sunt susținute de documente de reglementare și de monitorizare. Auditul nu a identificat indicii de fraudă, conflict de interese, iregularități semnificative sau cazuri de dublă finanțare, care să afecteze implementarea măsurii evaluate.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Următoarele contribuții din partea terților au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri (care nu sunt considerate dublă finanțare): - Proiectul Policy Advisory Fund implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), Moldova a fost acordat suport tehnic pentru elaborarea conceptului proiectelor de reglementare a organizării și funcționării Centrului Operațional de Reacție la Alerte de Mediu și suport la elaborarea analizelor de impact privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

A fost instituit cadrul legal și operațional privind răspunderea de mediu prin: adoptarea Legii nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului; aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 302/2026 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului și a Hotărârii Guvernului nr. 303/2026 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea și aplicarea formelor de garanție financiară în cazul daunelor de mediu. A fost aprobat Ordinul ministrului mediului pentru aprobarea Ghidului de aplicare a criteriilor de evaluare și remediere a daunelor și desfășurate primele două instruirii pentru inspectorii de mediu ([măsura 95](#)).

Fișa de raportare pentru măsura 95

Măsura analizată	Pilonul: Tranziție verde și capital natural Subdomeniu: Protecția mediului și acțiuni climatice Reforma: Condiții de concurență ecologice prin modernizare a guvernării de mediu și promovarea dezvoltării cu emisii reduse de carbon. Condiția de plată: Aplicabilitatea noii Legii privind răspunderea de mediu este asigurată în conformitate cu Directiva 2004/35/CE. Descrierea măsurii: (i) Este stabilit cadrul normativ necesar pentru respectarea standardelor privind răspunderea pentru mediu, inclusiv normele privind penalitățile/amenziile aplicabile în cazul încălcării cadrului normativ, precum și sunt aplicate măsurile necesare pentru punerea în aplicare. (ii) Este stabilită o metodologie clară pentru evaluarea daunelor aduse mediului și pentru garanția financiară de mediu și sunt aprobate criteriile de remediere a daunelor aduse mediului, precum și orientările tehnice și protocoalele de evaluare pentru autoritățile de mediu. (iii) Intră în vigoare Legea privind răspunderea de mediu.
-------------------------	--

	(iv) Sunt organizate cursuri de instruire pentru inspectori și personalul relevant privind evaluarea daunelor aduse mediului. Sursa de verificare: Monitorul Oficial Nivelul de ambiție: Categoria 2 Valoarea debursării: 11.609.467,46 EUR
Linia de referință	Legea privind răspunderea de mediu și practica în materie de răspundere pentru mediu nu există în prezent.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	I. A fost stabilit cadrul normativ necesar pentru punerea în aplicare și respectarea standardelor privind răspunderea pentru mediul înconjurător, inclusiv normele privind sancțiunile aplicabile. Adoptată Legea nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului) II. A fost aprobat cadrul normativ secundar privind evaluarea daunelor de mediu, garanția financiară și criteriile de remediere: Hotărârea Guvernului nr. 302/2026 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului, care stabilește procedura de aplicare a măsurilor preventive, a acțiunilor care asigură controlul, izolarea, eliminarea sau gestionarea promptă a poluanților și a altor factori care cauzează daune mediului, în scopul reducerii sau prevenirii daunelor aduse mediului, a efectelor negative asupra sănătății umane sau a deteriorării ulterioare a funcțiilor elementelor de mediu, aplicarea măsurilor de restaurare a mediului și procedurile de implementare a acestora. Hotărârea Guvernului nr. 303/2026 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea și aplicarea formelor de garanție financiară în cazul daunelor de mediu, care stabilește criteriile pentru evaluarea riscului de producere a unor astfel de daune și amenințării iminente de producere a unor astfel de daune și procedura de determinare și aplicare a acestei garanții. Prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 112 din 18.06.2026 a fost aprobat „Ghidul privind procedura de aplicare a criteriilor de evaluare și remediere a daunelor aduse mediului”, care reprezintă un mecanism clar, uniform și predictibil pentru identificarea, evaluarea, prevenirea și repararea daunelor aduse mediului. Legea privind răspunderea de mediu a intrat în vigoare. Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului a intrat în vigoare la data de 30 mai 2026, ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 53/2026. IV. Au fost organizate 2 instruirii pentru inspectori și personalul relevant privind evaluarea daunelor aduse mediului. - I-a instruire cu tema „Metode și strategii pentru asigurarea implementării legislației privind Evaluarea daunelor aduse mediului” a fost desfășurată pe data de 19.02.2026 la sediul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, la care au participat 22 de persoane (inspectorii de mediu și personalul relevant privind evaluarea daunelor de mediu (Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Ministerul Mediului, experți internaționali, proiectul Twinning). - a II-a instruire dedicată aplicării noilor reguli pentru identificarea, evaluarea, prevenirea și repararea daunelor aduse mediului a avut loc pe 16.06.2026, la sediul Ministerului Mediului, la care au participat 31 de persoane, reprezentanți ai

	Ministerului Mediului, Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Agenției de Mediu.
Dovezi și confirmare	1. Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, în publicată la data 20 iunie 2025 în Monitorul Oficial nr. 328, art. 372 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3110/part/1#page=1 2. Legea nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului), publicată la data de 25 aprilie 2026 în Monitorul Oficial nr. 183-185, art. 150 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3264#page=4 3. Hotărârea Guvernului nr. 302/2026 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului, publicată la data de 18 iunie 2026 în Monitorul Oficial Nr. 250-253, art. 317 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3284#page=68 4. Hotărârea Guvernului nr. 303/2026 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea și aplicarea formelor de garanție financiară în cazul daunelor de mediu publicată la data de 18 iunie 2026 în Monitorul Oficial Nr. 250-253, art. 318 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3284#page=74 5. Ordinul Ministrului Mediului nr. 112 din 18.06.2026 pentru aprobarea Ghidului privind procedura de aplicare a criteriilor de evaluare și remediere a daunelor aduse mediului https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20MM%20112-18.06.26-Ghid%20aprobat.pdf 6. I-a instruire privind evaluarea daunelor aduse mediului https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=1212815031023168&id=100068840485392&rdid=AJqoPGHxLR6156AR; Lista de participanți, agenda și prezentare se anexează. 7. A II-a instruire - https://mediu.gov.md/ro/comunicate-de-presa/daunele-de-mediu-vor-fi-evaluate-si-reparate-dupa-proceduri-noi; Lista de participanți, agenda și prezentare se anexează.
Verificări efectuate și constatările aferente	A fost realizată misiunea de audit intern în vederea evaluării executării conforme a măsurii, iar obiectivul general al auditului a constat în evaluarea gradului de aplicabilitate și conformitate a Legii nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, în vederea stabilirii dacă prevederile acesteia sunt implementate eficient și în concordanță cu cerințele Directivei 2004/35/CE” și dacă sistemul național de prevenire și reparare a daunelor aduse mediului este unul eficient, transparent, conform și operațional. În cadrul auditului a fost evaluat gradul de armonizare a cadrului normativ privind răspunderea de mediu, eficiența activităților de control intern în procesul elaborării și aprobării metodologiilor de evaluare a daunelor aduse mediului, modul de pregătire profesională a inspectorilor de mediu și a personalului relevant. Rezultatul auditului a constatat că măsura este realizată integral. Din perspectiva controlului intern, documentația indică existența unui proces funcțional, dar și a unor zone unde documentarea poate fi îmbunătățită pentru a facilita verificarea externă și monitorizarea ulterioară. S-a recomandat asigurarea dezvoltării continue a capacităților profesionale ale personalului implicat în aplicarea noilor reglementări, inclusiv prin instruirii specializate privind evaluarea daunelor aduse mediului, aplicarea garanțiilor financiare și utilizarea metodologiilor aprobate.

Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Următoarele contribuții din partea terților au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri: Pentru instruirea realizată pe data de 16 iunie 2026, cheltuielile pentru pauza de masă au fost suportate de către PNUD Moldova în cadrul proiectului „Consolidarea capacităților pentru acțiuni climatice în Republica Moldova”.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 5.5. Planificarea strategică în domeniul protecției mediului și al acțiunilor climatice

Pentru realizarea măsurii **5.5. Planificarea strategică în domeniul protecției mediului și al acțiunilor climatice**, pentru atingerea obiectivului *de implementare integrală a Strategiei de mediu pentru anii 2024–2030 prin aprobarea unor planuri de acțiune detaliate, cu costuri calculate, pentru toate programele sectoriale restante*, a fost instituit cadrul normativ pentru sistemul MRV-A al emisiilor de GES prin Legea nr. 243/2025 pentru modificarea unor acte normative, Hotărârea Guvernului nr. 257/2026 privind aprobarea Regulamentului privind acreditarea și cerințele aplicabile verifcătorilor emisiilor de gaze cu efect de seră, Ordinul ministrului mediului nr. 123/2025 cu privire la aprobarea Listei operatorilor de instalații staționare ale căror activități sunt specificate în anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice; Ordinul ministrului mediului nr. 111/2026 privind aprobarea Ghidului metodologic pentru elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru instalații și activități de aviație și Ordinul ministrului mediului nr. 113/2026 privind aprobarea Ghidului metodologic privind raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră pentru instalații și activități de aviație. **(măsura 104).**

Fișa de raportare pentru măsura 104

Măsura analizată	Pilonul: Tranziție verde și capital natural Subdomeniu: Protecția mediului și acțiunile climatice Reforma: Acțiuni climatice și decarbonizare Condiția de plată: Republica Moldova adoptă cadrul de reglementare relevant pentru alinierea cu acquis-ul Comunității Energetice (CEn) privind monitorizarea, raportarea, verificarea și acreditarea (MRV-A) emisiilor de gaze cu efect de seră (GES). Descrierea măsurii: Republica Moldova adoptă cadrul de reglementare relevant pentru alinierea cu acquis-ul MRV-A al Comunității Energetice, permițând ca implementarea sistemului MRVA să înceapă în ianuarie 2027. Aceasta include ajustarea cadrului de reglementare privind permisele de emisii de GES, planurile de monitorizare, precum și cerințele specifice aplicabile acreditării verifcătorilor rapoartelor privind emisiile GES. Prevederile de reglementare impun ca instalațiile acoperite de cadrul regulator să înceapă să își monitorizeze emisiile de la 1 ianuarie 2027, să transmită planurile lor de monitorizare autorității competente în 2026 sau la începutul anului 2027, și să raporteze datele verificate la nivel de instalație până la sfârșitul lunii martie 2028. Sursa de verificare: Monitorul Oficial Nivelul de ambiție: Categoria 3 Valoarea debursării: 7.739.644,97 EUR
-------------------------	--

Linia de referință	În aprilie 2025, cadrul de reglementare pentru sistemul de monitorizare, raportare, verificare pentru GES nu este complet și sistemul nu este operațional.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	1. Prin Legea nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului), au fost operate modificări la Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, pentru elaborarea analizei de impact și a propunerilor privind modificarea Regulamentului privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră, procesul de monitorizare și raportare, precum și termenele de aplicare a prevederilor respective. Astfel, prin modificarea art. 49 alin. (1) și 51 s-au stabilit următoarele: - începând cu 30 iunie 2026, în autorizațiile integrate de mediu și autorizațiile de mediu care se emit la aprobarea desfășurării activităților prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024 se include, în mod obligatoriu, componenta privind emisiile de GES (permisele GES, planul de monitorizare a emisiilor GES); - până la data de 25 iulie 2026, autorizațiile emise anterior și considerate valabile în temeiul Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale urmează să fie modificate în temeiul art. 49 alin. (1) al Legii nr. 74/2024 și completate cu planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră; - începând cu 1 ianuarie 2027, operatorii instalațiilor staționare ale căror activități sunt specificate în anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024, care dețin autorizația integrată de mediu sau autorizația de mediu, asigură monitorizarea și raportarea anuală a emisiilor de GES, în baza planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră aprobat. 2. Hotărârea Guvernului nr. 257/2026 pentru aprobarea Regulamentului privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră, care stabilește cadrul juridic pentru acreditarea și supravegherea activității verificatorilor, în scopul asigurării verificării rapoartelor anuale privind emisiile de gaze cu efect de seră. 3. Au fost identificați operatorii care cad sub incidența prevederilor MRV, prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 123 din 20 august 2025 fiind aprobată Lista operatorilor instalațiilor staționare ale căror activități sunt specificate în anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024, care urmează a fi integrați în sistemul MRV al emisiilor de GES. 4. În scopul facilitării aplicării prevederilor actelor normative privind MRV, au fost elaborate două ghiduri metodologice: - Ghidul metodologic pentru elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație, aprobat prin Ordinul ministrului mediului nr. 111 din 16 iunie 2026; - Ghidul metodologic pentru raportarea emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație, aprobat prin Ordinul ministrului mediului nr. 113 din 18 iunie 2026.
Dovezi și confirmare	1. Legea nr. 53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului), publicată la data de 25 aprilie 2026 în Monitorul Oficial nr. 183-185, art. 150 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3264#page=4

	2. Hotărârea Guvernului nr. 257/2026 pentru aprobarea Regulamentului privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră, publicată la data de 28 mai 2026 în Monitorul Oficial nr. 224-226, art. 277 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3276#page=18 3. Ordinul ministrului mediului nr. 123 din 20 august 2025 cu privire la aprobarea Listei operatorilor de instalații staționare ale căror activități sunt specificate în anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20Instalatii.pdf 4. Ordinul ministrului mediului nr. 111 din 16 iunie 2026 pentru aprobarea Ghidului metodologic pentru elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20nr.%20111%20din%2016.06.2026.pdf 5. Ordinul ministrului mediului nr. 113 din 18 iunie 2026 pentru aprobarea Ghidului metodologic pentru raportarea emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație https://mediu.gov.md/sites/default/files/Ordin%20nr.%20113%20din%2018.06.2026%20Ghid%20RAE.pdf
Verificări efectuate și constatările aferente	A fost realizată misiunea de audit intern în vederea evaluării executării conforme a măsurii, rezultatele acesteia fiind reflectate în Raportul de audit intern, aprobat la 23 iunie 2026. Obiectivul general al auditului a constat în evaluarea gradului de adoptare, armonizare și implementare a cadrului de reglementare necesar pentru alinierea Republicii Moldova la acquis-ul Comunității Energetice privind MRV-A, precum și în aprecierea măsurii în care mecanismele instituționale și procedurale existente pot asigura un sistem eficient, transparent și conform de gestionare a emisiilor GES. Auditul a vizat analiza documentară a cadrului normativ, a livrabililor aferente reformei, a mecanismelor de control intern și a probelor privind implementarea efectivă a măsurii. A fost evaluat gradul de armonizare a cadrului normativ național cu acquis-ul MRV-A al Comunității Energetice privind monitorizarea, raportarea, verificarea și acreditarea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), prevederile cadrului normativ aplicabil permiselor de emisii GES, planurilor de monitorizare și cerințelor privind acreditarea verificatorilor rapoartelor de emisii GES, conformitatea prevederilor normative și a mecanismelor de implementare aferente sistemului MRV-A cu termenele stabilite pentru monitorizarea emisiilor și raportarea datelor verificate. Astfel, cadrul normativ analizat este coerent și interconectat, fiind format din Legea nr. 53/2026, Hotărârea Guvernului nr. 257/2026, Ordinul ministrului mediului nr. 123 din 20.08.2025, Ordinul ministrului mediului nr. 111 din 16.06.2026 și Ordinul ministrului mediului nr. 113 din 18.06.2026. Aceste documente creează baza legală pentru operaționalizarea sistemului MRV-A și pentru aplicarea etapizată a cerințelor aferente permiselor GES, planurilor de monitorizare și verificării independente.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH)

Finanțare dublă	Următoarele contribuții din partea terților au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri: - a fost asigurată expertiză tehnică de către experți contractați din cadrul proiectului <i>EU4ClimateResilience</i> - cofinanțat de UE și BMUKN (<i>Bundesministerium für Umwelt, Klimaschutz, Naturschutz und nukleare Sicherheit</i> - Ministerul Federal al Mediului, Acțiunii Climatice, Conservării Naturii și Siguranței Nucleare al Germaniei) și implementat de către GIZ Moldova, pentru elaborarea propunerilor de modificare a Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, pentru elaborarea proiectului Regulamentului privind acreditarea și cerințele aplicabile verficatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră. - a fost asigurat suportul unui expert contractat din cadrul proiectului <i>Consolidarea capacităților pentru acțiuni climatice în Republica Moldova</i>, finanțat de Fondul Verde pentru Climă (FVC) și implementat de PNUD Moldova pentru elaborarea proiectului Ghidului metodologic pentru elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație și a proiectului Ghidului metodologic pentru raportarea emisiilor de GES pentru instalații și activități de aviație.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 6.3. Garantarea securității energetice

Pentru realizarea reformei **6.3. *Garantarea securității energetice***, în vederea atingerii obiectivului *de a spori securitatea energetică a Republicii Moldova prin stabilirea condițiilor juridice și de reglementare pentru stocarea gazelor naturale, promovarea în continuare a cerințelor de separare pe piața gazelor, realizarea proiectului de interconectare electrică Republica Moldova-România, aflat în derulare, și lansarea unui nou, precum și prin implementarea rapidă a capacităților suplimentare pentru producția internă de energie*, a fost adoptată Legea nr. 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, care transpune Directiva 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere (**măsura 118**).

Fișa de raportare pentru măsura 118

Măsura analizată	Pilonul: Securitate și eficiență energetică Subdomeniu: Energie Reforma: Asigurarea securității aprovizionării Condiția de plată: Republica Moldova va avansa în creșterea securității aprovizionării cu energie prin intrarea în vigoare a legii care urmărește transpunerea Directivei UE privind rezervele de petrol (Directiva 2009/119/CE). Descrierea măsurii: Intrarea în vigoare a legii care urmărește transpunerea Directivei 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere. Legea respectivă va prevedea crearea și menținerea stocurilor de produse petroliere ca instrument esențial pentru consolidarea securității aprovizionării și creșterea rezilienței pieței interne, stabilind cadrul juridic principal care reglementează aceste stocuri, inclusiv regulile privind constituirea, menținerea, monitorizarea și utilizarea acestora. Sursa de verificare: Monitorul Oficial Nivelul de ambiție: Categoria 3 Valoarea debursării: 7.739.644,97 EUR
-------------------------	--

Linia de referință	Nu există legislație specifică.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	Legea nr. 292/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere transpune Directiva 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere.
Dovezi și confirmare	Legea nr. 292/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, publicată la data de 30 iunie 2026 în Monitorul Oficial nr. 288-290, art. 292 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3294/part/1#page=2
Verificări efectuate și constatările aferente	Potrivit Ordinului ministrului energiei nr. 43/2026, a fost efectuată misiunea de audit ad-hoc cu titlul „Evaluarea progresului implementării măsurii de reformă privind garantarea securității energetice din Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027”. Constatările și recomandările aferente măsurii au fost aprobate în baza Notei-raport de audit nr. 01/6 - 9 din 01.07.2026. În rezultatul evaluării nivelului de implementare a măsurii de reformă 118, s-a constatat că prin adoptarea Legii nr. 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, a fost transpusă Directiva 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere. Legea prevede crearea și menținerea stocurilor de produse petroliere ca instrument esențial pentru consolidarea securității aprovizionării și creșterea rezilienței pieței interne, stabilind cadrul juridic principal care reglementează aceste stocuri, inclusiv regulile privind constituirea, menținerea, monitorizarea și utilizarea acestora. La data de 30 iunie 2026, Legea 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere a fost publicată în Monitorul Oficial. Pentru asigurarea continuității măsurii de reformă, se recomandă întreprinderea tuturor măsurilor instituționale, normative și organizatorice necesare pentru punerea în aplicare deplină și eficientă a prevederilor Legii nr. 119/2026.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

Reforma 6.5. Piață prosperă pentru energia regenerabilă

Pentru realizarea reformei **6.5. Piață prosperă pentru energia regenerabilă**, în vederea atingerii obiectivului *de a accelera implementarea energiei regenerabile în Republica Moldova prin îmbunătățirea cadrului de licitații, dezvoltarea de produse financiare pentru stocarea energiei, transpunerea criteriilor UE de durabilitate pentru biocombustibili, implementarea unui registru electronic de GO și simplificarea proceselor de autorizare, mecanismul de sprijin destinat sectorului*

rezidențial și întreprinderilor pentru achiziționarea sistemelor de stocare a bateriilor a fost lansat prin aprobarea a două instrumente financiare distincte: produsul de finanțare „Casa Verde” pentru sectorul rezidențial și Instrumentul „CREȘTEM IMM” pentru sectorul întreprinderilor (**măsura 126**).

Fișa de raportare pentru măsura 126

Măsura analizată	Pilonul: Securitate și eficiență energetică Subdomeniu: Energie Reforma: Dezvoltarea pieței pentru energia regenerabilă Condiția de plată: Lansarea mecanismului de sprijin pentru Stocarea energiei în sectorul rezidențial și în întreprinderi. Descrierea măsurii: Este lansat mecanismul de sprijin destinat sectorului rezidențial și întreprinderilor în vederea achiziționării sistemelor de stocare a bateriilor. Pentru 2026, acest obiectiv este realizat prin extinderea domeniului de aplicare al programelor existente de finanțare pentru energie regenerabilă și eficiență energetică din bugetul de stat. Sursa de verificare: Adoptarea deciziei (deciziilor) relevante Nivelul de ambiție: Categoria 3 Valoarea debursării: 7.739.644,97 EUR
Linia de referință	Nu există niciun mecanism de sprijin pentru consumatori pentru achiziționarea sistemelor de stocare a energiei în baterii.
Termen de punere în aplicare	06/30/2026
Rezultate obținute	Pentru sectorul rezidențial: În cadrul Programului de finanțare Fondul pentru Eficiența Energetică în sectorul Rezidențial din Moldova, implementat de IP CNED, a fost aprobat prin decizia Consiliului IP CNED, la data de 17 iunie 2025, Produsul de finanțare „Casa Verde”, destinat accesării și acordării stimulentei financiare din mijloacele Programului FEERM pentru finanțarea măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în casele individuale din Republica Moldova. În cadrul Produsului de finanțare „Casa Verde”, beneficiarii pot accesa granturi în cuantum de până la 50% din valoarea investiției eligibile, dar nu mai mult de 200.000 lei per beneficiar Produsul de finanțare include, în mod explicit, măsuri eligibile ce vizează instalarea sistemelor de producere și stocare a energiei electrice, după cum urmează: • F1. Instalarea sistemului de panouri solare fotovoltaice cu baterii de stocare a energiei și pompă de căldură aer-apă (inclusiv contor inteligent pentru contorizarea diferențiată a consumului de energie electrică); • F2. Instalarea sistemului de panouri solare fotovoltaice cu baterii de stocare a energiei pentru proprietarii de autovehicule electrice, (inclusiv contor inteligent pentru contorizarea diferențiată a consumului de energie electrică și/ sau instalarea stațiilor electrice de încărcare auto; • F3. Instalarea sistemului de panouri solare fotovoltaice cu baterii de stocare a energiei (inclusiv contor inteligent pentru contorizarea diferențiată a consumului de energie electrică) dacă beneficiarul deține deja o pompă de căldură aer-apă, sol-apă sau apă-apă. Au fost depuse și aprobate 188 de dosare spre finanțare pentru instalarea sistemului de panouri fotovoltaice cu baterii de stocare, dintre care 171 în cadrul Apelului 1 (lansat în iulie 2025) și 17 în cadrul Apelului 2 (lansat în martie 2026), ambele în cadrul Produsului „Casa Verde”. Primele debursări au fost realizate către 6 beneficiari, confirmând caracterul operațional și funcțional al mecanismului de finanțare.

	Pentru componenta de întreprinderi: A fost elaborat instrumentul de susținere financiară nerambursabilă destinat dezvoltării IMM-urilor „CREȘTEM IMM”, urmare aprobării Hotărârii Guvernului nr. 603/2025 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de elaborare, aprobare, implementare și monitorizare a instrumentelor de susținere destinate înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, finanțate din bugetul de stat. Investițiile propuse în planul de afaceri al beneficiarului trebuie să corespundă unuia sau mai multor obiective de dezvoltare stabilite în cadrul instrumentului „CREȘTEM IMM”, inclusiv investiții pentru modernizare tehnologică și eficiență energetică, precum achiziționarea de panouri fotovoltaice, instalații eoliene pentru producerea curentului electric, inclusiv cheltuielile de instalare a acestora și/sau sistemele de stocare a energiei. În perioada anului 2025 și trimestrul I al anului 2026, în cadrul priorității de modernizare tehnologică și eficiență energetică aferente instrumentului de susținere financiară nerambursabilă destinat dezvoltării IMM-urilor „CREȘTEM IMM”, au fost aprobate 42 de proiecte investiționale, valoarea granturilor aprobate spre finanțare constituind 17.107,09 mii lei, care vor genera investiții estimate în economia națională în valoare de 56.648,64 mii lei. În aceeași perioadă de raportare, au fost aprobate 3 proiecte investiționale care au inclus, printre articolele investiționale, baterii/sisteme de stocare a energiei. Valoarea granturilor aprobate spre finanțare pentru aceste proiecte constituie 1.214,80 mii lei, iar investițiile estimate aferente acestora constituie 2.706,34 mii lei.
Dovezi și confirmare	1. Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”, publicată la data de 25 aprilie 2024 în Monitorul Oficial nr. 184-187 art. 361 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/2893/part/2#page=16 2. Hotărârea Guvernului nr. 674/2025 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică), publicată la data de 24 octombrie 2025 în Monitorul Oficial Nr. 540-543 art. 705 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3170/part/2#page=4 3. Produsul de finanțare „Casa verde” https://cned.gov.md/sites/default/files/document/attachments/20260311_produs_finanțare_casa_verde_curat_1.pdf Platforma FEERM: https://cned.gov.md/ro/feerm 4. Hotărârea Guvernului nr. 603/2025 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de elaborare, aprobare, implementare și monitorizare a instrumentelor de susținere destinate înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, finanțate din bugetul de stat, publicată la data de 19 septembrie 2025 în Monitorul Oficial nr. 494-497 art. 616 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/3158/part/2#page=8
Verificări efectuate și constatările aferente	Potrivit Ordinului ministrului energiei nr. 38/2026, a fost efectuată misiunea de audit ad-hoc cu titlul „Evaluarea progresului implementării măsurii de reformă privind dezvoltarea pieței pentru energia regenerabilă din Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027”. Constatările și recomandările aferente măsurii au fost aprobate în baza Notei- raport de audit nr. 01/6 - 8 din 01.07.2026.

	În rezultatul evaluării nivelului de implementare a măsurii de reformă 126, s-a constatat următoarele: Prin Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 a fost aprobat Programul de finanțare Fondul pentru Eficiența Energetică în sectorul Rezidențial din Moldova (în continuare FEERM), cu ulterioare modificări întru facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 674/2025 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea implementării proiectelor de eficiență energetică). Prin decizia Consiliului IP CNED din 17 iunie 2025, a fost aprobat Produsul de finanțare „Casa Verde”, destinat accesării și acordării stimulentele financiare din mijloacele Programului FEERM pentru finanțarea măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în casele individuale din Republica Moldova. Produsul de finanțare include explicit măsurile eligibile pentru instalarea sistemelor de producere și stocare a energiei electrice. În cadrul Produsului „Casa Verde”, au fost depuse și aprobate 188 de dosare spre finanțare pentru instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice cu baterii de stocare, dintre care: 171 în cadrul Apelului 1 (lansat în iulie 2025) și 17 în cadrul Apelului 2 (lansat în martie 2026). Primele debursări au fost realizate către 6 beneficiari, fapt ce confirmă caracterul operațional și funcțional al mecanismului de finanțare. Prin Hotărârea Guvernului nr. 603/2025 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de elaborare, aprobare, implementare și monitorizare a instrumentelor de susținere destinate înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, a fost aprobat instrumentul de susținere financiară nerambursabilă destinat dezvoltării IMM-urilor „CREȘTEM IMM”. Investițiile propuse în planul de afacere al beneficiarului trebuie să corespundă obiectivelor de dezvoltare stabilite în cadrul instrumentului „CREȘTEM IMM”, investiții pentru modernizare tehnologică și eficiență energetică, inclusiv achiziționarea de panouri fotovoltaice, instalații eoliene pentru producerea curentului electric, inclusiv cheltuielile de instalare și/sau sistemele de stocare a energiei. În perioada anului 2025 și trimestrul I al anului 2026, au fost aprobate 42 de proiecte investiționale, valoarea granturilor aprobate spre finanțare constituind 17.107,09 mii lei, care vor genera investiții estimate în economia națională în valoare de 56.648,64 mii lei. În aceeași perioadă de raportare, au fost aprobate 3 proiecte investiționale care au inclus, printre articolele investiționale, baterii/sisteme de stocare a energiei. Valoarea granturilor aprobate spre finanțare pentru aceste proiecte constituie 1.214,80 mii lei, iar investițiile estimate aferente acestora constituie 2.706,34 mii lei. Se recomandă asigurarea continuității și promovării programelor de finanțare existente pentru domeniul energiei regenerabile și eficienței energetice în sectorul rezidențial și întreprinderi.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitate. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH*).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri

Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral
---	--------------------------

Reforma 7.1. Lupta împotriva corupției

Pentru realizarea reformei **7.1. Lupta împotriva corupției**, întru asigurarea obiectivului *de a optimiza cadrul pentru prevenirea corupției prin organizarea unui sistem eficient de verificare a declarațiilor de avere și interese personale, verificarea documentelor normative din perspectiva prevenirii și combaterii corupției înainte de aprobarea lor, evaluarea integrității instituționale și monitorizarea eficientă a cazurilor de corupție*, au fost implementate 2 măsuri de reformă.

A fost asigurată evaluarea ex-ante a riscurilor de corupție pentru 694 proiecte de acte normative de către Centrul Național Anticorupție în anul 2025 și 302 în primul semestru al anului 2026, au fost formulate 702 recomandări privind excluderea factorilor de risc ce pot determina riscuri de corupție la etapa implementării normelor în anul 2025 și 257 în primul semestru al anului 2026 (**măsura 132**).

Fișa de raportare pentru măsura 132

Măsura analizată	Pilonul: Valori fundamentale Subdomeniu: Lupta împotriva corupției Reforma: Îmbunătățirea eficacității prevenirii și combaterii corupției, inclusiv prin îmbunătățirea cadrului instituțional și legislativ Condiția de plată: 100% din recomandările CNA privind măsurile de atenuare a riscurilor de corupție sunt abordate în proiectele de acte normative finale. În cazul în care unele dintre recomandări nu sunt acceptate, trebuie prezentată o justificare scrisă. Descrierea măsurii: CNA asigură evaluarea ex-ante a riscurilor de corupție pentru proiectele de acte normative. Acesta evaluează riscurile de corupție din proiectele de acte normative și prezintă, în adresa autorului, un raport de expertiză asupra proiectului de act normativ. Raportul este ulterior făcut public. Autoritatea relevantă este obligată prin lege să ia în considerare această evaluare și să integreze observațiile CNA. În cazul în care instituțiile nu pot urma recomandările CNA din cauza constrângerilor legislative, acestea trebuie să prezinte o justificare scrisă. Sursa de verificare: Raport al CNA privind recomandările acceptate și implementate Nivelul de ambiție: Categoria 2 Valoarea debursării: 11.609.467,46 EUR
Linia de referință	În 2020-2024: 76% din recomandările CNA sunt incluse în proiectele legislative finale.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	În perioada de implementare a măsurii, Centrul Național Anticorupție a asigurat realizarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, contribuind la evaluarea ex-ante a riscurilor de corupție și la consolidarea calității procesului de elaborare a actelor normative. Astfel, pe parcursul 2025 au fost monitorizate 46 ședințe de Guvern, în cadrul cărora au fost aprobate 1072 de proiecte (cu excepția deciziilor privind remanierea cadrelor/secrete).

	Din numărul total de acte normative aprobate de Executiv, 694 de proiecte de acte normative au fost pasibile de expertiza anticorupție și au fost supuse regulamentar expertizei anticorupție. În cadrul acestora au fost formulate, cumulativ 699 de recomandări privind excluderea factorilor de risc ce pot determina riscuri de corupție la etapa implementării normelor. În urma verificării fiecărui raport de expertiză anticorupție și a sintezei obiecțiilor și propunerilor aferente proiectelor de acte normative, s-a constatat că toate cele 699 de recomandări (100%) au fost abordate de către autori proiectelor, prin indicarea expresă a modului de examinare în sinteza obiecțiilor și propunerilor. Dintre acestea: - 590 recomandări (84,5%) au fost acceptate și integrate în proiectele de acte normative; - 109 recomandări (15,5%) nu au fost acceptate, însă pentru fiecare dintre acestea autorii au prezentat justificări scrise în sinteza obiecțiilor și propunerilor, în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 și ale Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018. În perioada ianuarie - iunie 2026 au fost monitorizate 27 ședințe de Guvern, în cadrul cărora au fost aprobate 521 de proiecte (cu excepția deciziilor privind remanierea cadrelor/secrete). Totodată, din numărul total de acte normative aprobate de Executiv, 297 de proiecte de acte normative au fost pasibile de expertiza anticorupție și au fost supuse regulamentar expertizei anticorupție. În cadrul acestora au fost formulate, cumulativ 263 de recomandări privind excluderea factorilor de risc ce pot determina riscuri de corupție la etapa implementării normelor. Verificarea rapoartelor de expertiză anticorupție și a sintezelor obiecțiilor și propunerilor la proiectele de acte normative puse în dezbatere în cadrul ședinței executivului confirmă că toate cele 263 de recomandări (100%) au fost abordate de către autori proiectelor. Dintre acestea: - 224 recomandări (85%) au fost acceptate și integrate în redacția finală a proiectelor de acte normative; - 39 recomandări (15%) nu au fost acceptate, însă toate au fost examinate și însoțite de justificările corespunzătoare în sinteza obiecțiilor și propunerilor. Procesul de examinare și abordare a recomandărilor formulate în cadrul expertizei anticorupție este standardizat prin Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018. În aceste condiții, Centrul Național Anticorupție dispune de setul complet de documente necesare pentru a verifica dacă fiecare recomandare formulată în cadrul expertizei anticorupție a fost acceptată sau, în cazul neacceptării, a fost argumentată în sinteza obiecțiilor și propunerilor.
Dovezi și confirmare	1. Informația ce vizează proiectele de acte normative, precum și dosarul de însoțire, care conține: <i>nota de fundamentare; avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice; rapoartele de expertiză; sinteza;</i> etc. precum și alte materiale, în conformitate cu art. 36 și art. 39 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, sunt accesibile publicului https://gov.md/ro/sedinte-de-guvern 2. Rapoartele de expertiză anticorupție sunt publicate pe pagina web a Centrului Național Anticorupție. https://cna.md/ro/rapoarte-de-expertiza

	Datele statistice prezentate în fișă reprezintă agregarea informațiilor cuprinse în Anexele nr.1 și nr.2. Totalurile și procentele fiind calculate pe baza recomandărilor formulate în rapoartele de expertiză anticorupție și a modului de examinare a acestora reflectat în sintezele obiecțiilor și propunerilor aferente fiecărui proiect de act normativ inclus pe ordinea de zi a ședinței Guvernului. 3. Anexa nr.1 – Tabelul de monitorizare a ședințelor Guvernului pentru anul 2025 care include, pentru fiecare ședință de Guvern monitorizată, linkul către ordinea de zi și materialele ședinței, numărul proiectelor de acte normative aprobate, numărul proiectelor supuse expertizei anticorupție, numărul recomandărilor formulate, gradul de abordare a acestora în sinteza obiecțiilor și propunerilor, precum și gradul de implementare (acceptare) a recomandărilor de către autorii proiectelor de acte normative. 4. Anexa nr.2 – Tabelul de monitorizare a ședințelor Guvernului pentru perioada ianuarie-iunie 2026 care include, pentru fiecare ședință de Guvern monitorizată, linkul către ordinea de zi și materialele ședinței, numărul proiectelor de acte normative aprobate, numărul proiectelor supuse expertizei anticorupție, numărul recomandărilor formulate, gradul de abordare a acestora în sinteza obiecțiilor și propunerilor, precum și gradul de implementare (acceptare) a recomandărilor de către autorii proiectelor de acte normative. 5. Raportul CNA privind recomandările acceptate și implementate https://cna.md/ro/rapoarte-privind-rezultatele-evaluarii
Verificări efectuate și constatările aferente	Misiunea de audit intern cu titlul: „Evaluarea conformității și eficienței activităților de control intern managerial, instituite în procese de monitorizarea implementării recomandărilor oferite în procesul de expertiză anticorupție și evaluare instituțională.”, a fost realizată în cadrul Centrului Național Anticorupție (în continuare – CNA), în baza Ordinului directorului nr. 27 din 22 mai 2026, în temeiul evaluării inclusiv și activităților de implementare măsurii nr. 132 din Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025. Reglementarea procesului de implementare, monitorizare și raportare măsurilor din Agenda de reforme, în cadrul Centrului este stabilită prin Ordinul directorului nr.66/2025 cu privire la desemnarea ofițerilor anticorupție ai CNA implicați în activitățile aferente procesului de aderare la UE, astfel se asigură o delegare responsabilităților în conformitate cu SNCI fiind instituit un control adecvat și eficient în vederea asigurării corespunderii conținutului informațiilor prezentate, la criteriile cantitative și calitative, în condițiile de transparență și bune guvernări, inclusiv a procesului de gestionarea riscurilor de dublă finanțare, conflictului de interese, iregularităților, fraudei și corupție. Constatările verificărilor confirmă că recomandările formulate de Centrul Național Anticorupție sunt reflectate în totalitate în procesul de definitivare a proiectelor de acte normative, fiind îndeplinită condiția de plată prevăzută pentru măsura de reformă 132 CNA.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri.

Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral
---	--------------------------

Toate cele 339 de recomandări ale Centrului Național Anticorupție au fost integrate 100% în 15 Planuri de integritate ale administrației publice locale a municipiului Chișinău, iar 4 entități publice evaluate (Autoritatea Aeronautică Civilă, Consiliul Concurenței, Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii) au aprobat Planurile de integritate cu integrarea a 99–100% din recomandări. Gradul de implementare integrală a măsurilor variază între 86% și 98% (**măsura 133**).

Fișa de raportare pentru măsura 133

Măsura analizată	Pilonul: Valori fundamentale Subdomeniu: Lupta împotriva corupției Reforma: Îmbunătățirea eficacității prevenirii și combaterii corupției, inclusiv prin îmbunătățirea cadrului instituțional și legislativ Condiția de plată: 95% din recomandările CNA privind evaluarea integrității sunt integrate în planurile locale de integritate ale instituțiilor evaluate și cel puțin 85% din recomandări sunt puse în aplicare. Descrierea măsurii: CNA este responsabil de testarea integrității instituționale. Acesta constă în evaluarea instituțiilor, identificarea riscurilor de corupție și formularea de recomandări pentru abordarea acestor riscuri și îmbunătățirea mediului de integritate. CNA prezintă rapoarte anuale publice privind implementarea recomandărilor sale. Sursa de verificare: Raportul CNA privind recomandările acceptate și implementate publicat. Nivelul de ambiție: Categoria 2 Valoarea debursării: 11.609.467,46 EUR
Linia de referință	În 2020-2024, 75% din recomandările de evaluare a integrității sunt implementate de instituțiile evaluate.
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	I. Integrarea/includerea recomandărilor CNA în Planurile de integritate: În anul 2025 au fost aprobate 15 Planuri de integritate de către administrația publică locală a municipiului Chișinău al căror proces de implementare a fost perioada mai 2025 - mai 2026, care <u>integrează integral (100%) toate cele 339 de recomandări formulate de CNA</u>, și anume: - 5 Planuri de integritate ale celor 5 Preturi de sector ale mun. Chișinău – care integrează 100% din recomandări; - 9 Planuri de integritate ale Direcțiilor generale din subordinea Consiliului Municipal Chișinău – care integrează 100% din recomandări; - 1 Plan de integritate al Primăriei municipiului Chișinău – 100% din recomandări. Au fost aprobate 4 Planuri de integritate, care au integrat în proporție de 100% (respectiv 99% în cazul Serviciului Fiscal de Stat) recomandările formulate de Centrul Național Anticorupție, care actualmente sunt sub monitorizarea CNA, având termen de implementare anul 2026-2027: după cum urmează: - Autoritatea Aeronautică Civilă – Planul de integritate integrează <u>100% din cele 86 de recomandări formulate de CNA</u>;

	- Consiliul Concurenței – Planul de integritate integrează <u>100% din cele 117 recomandări formulate de CNA</u>; - Inspectoratul de Stat al Muncii – Planul de integritate integrează <u>100% din cele 77 de recomandări formulate de CNA</u>; - Serviciul Fiscal de Stat – Plan de integritate care integrează <u>99% din cele 182 de recomandări formulate de CNA</u>. Toate entitățile evaluate au integrat în Planurile de integritate recomandările CNA într-o proporție de cel puțin 99%, majoritatea realizând o preluare integrală de 100%. II. Punerea în aplicare a recomandărilor CNA/monitorizarea implementării Planurilor de integritate: În perioada 2025-2026, CNA a elaborat în total 31 de rapoarte de monitorizare semestriale și finale privind implementarea Planurilor de integritate, care vizează: - Primăria municipiului Chișinău; - 5 Preturi de sector ale mun. Chișinău (Buiucani, Botanica, Centru, Ciocana și Rîșcani); - Direcția Generală Economie, Comerț și Turism; - Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului; - Direcția Generală Educație, Tineret și Sport; - Direcția Generală Mobilitate Urbană; - Direcția Generală Finanțe; - Direcția Generală Asistență Medicală și Socială; - Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare; - Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural; - Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare; - Agenția Națională Transport Auto. Analiza rezultatelor monitorizării implementării Planurilor de integritate relevă un grad corespunzător de executare a măsurilor asumate, rata de implementare integrală a acestora variind, în funcție de entitatea evaluată, între <u>86% și 98%</u>, fapt confirmat prin rapoartele de monitorizare elaborate de CNA și documentele justificative prezentate de entitățile evaluate, după cum urmează: - Primăria municipiului Chișinău – acțiuni realizate integral: 78 (<u>86%</u>), realizate parțial: 8 (9%), nerealizate: 5 (5%). - Pretura Sectorului Ciocana – acțiuni realizate integral: 84 (<u>93%</u>), realizate parțial: 6 (7%). - Pretura Sectorului Buiucani – acțiuni realizate integral: 88 (<u>98%</u>), nerealizate: 2 (2%). - Pretura Sectorului Rîșcani – acțiuni realizate integral: 82 (<u>91%</u>), realizate parțial: 7 (8%), nerealizate: 1 (1%). - Direcția Generală Economie, Comerț și Turism – acțiuni realizate integral: 72 (<u>94%</u>), realizate parțial: 5 (6%). - Pretura Sectorului Botanica – acțiuni realizate integral: 82 (<u>91%</u>), realizate parțial: 7 (8%), nerealizate: 1 (1%). - Pretura Sectorului Centru – acțiuni realizate integral: 85 (<u>94%</u>), realizate parțial: 4 (5%), nerealizate: 1 (1%). - Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului – acțiuni realizate integral: 70 (<u>91%</u>), realizate parțial: 4 (5%), nerealizate: 3 (4%). - Direcția Generală Educație, Tineret și Sport – acțiuni realizate integral: 68 (<u>88%</u>), realizate parțial: 8 (10%), nerealizate: 1 (2%).
--	--

	- Direcția Generală Mobilitate Urbană – acțiuni realizate integral: 69 (90%), realizate parțial: 5 (6%), nerealizate: 3 (4%). - Direcția Generală Finanțe – acțiuni realizate integral: 71 (92%), realizate parțial: 6 (8%). - Direcția Generală Asistență Medicală și Socială – acțiuni realizate integral: 75 (97%), realizate parțial: 2 (3%). - Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare – acțiuni realizate integral: 68 (88%), realizate parțial: 7 (9%), nerealizate: 2 (3%). - Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural – acțiuni realizate integral: 79 (94%), realizate parțial: 5 (6%). - Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare – acțiuni realizate integral: 90 (87%), realizate parțial: 3 (3%), nerealizate: 10 (10%). - ANTA – acțiuni realizate integral: 45 (88%), realizate parțial: 4 (8%), nerealizate: 2 (4%). Astfel, rezultatele monitorizării relevă un nivel corespunzător de realizare a măsurilor prevăzute în Planurile de integritate, gradul de implementare integrală variind, în funcție de entitate, între 86% și 98. III. Evaluare integrității instituționale, se menționează următoarele: În perioada anilor 2025–2026, CNA a inițiat și desfășurat evaluări ale integrității instituționale în cadrul a 21 entități publice, și anume: - Autoritatea Aeronautică Civilă; - Consiliul Concurenței; - Serviciul Fiscal de Stat; - Inspectoratul de Stat al Muncii; - Î.S. „MoldATSA”; - Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe; - Inspectoratul General pentru Migrație; - 14 entități medico-sanitare publice de nivel republican, municipal și raional, cu accent pe organizarea și funcționarea comisiilor narcologice speciale. Din entitățile menționate supra, în anul 2025 a fost finalizată evaluarea integrității instituționale în privința Autorității Aeronautice Civile, Consiliului Concurenței, Serviciului Fiscal de Stat și Inspectoratului de Stat al Muncii.
Dovezi și confirmare	I. Integrarea/includerea recomandărilor CNA în Planurile de integritate: - Planul de integritate al Primăriei mun. Chișinău: https://www.chisinau.md/ro/planului-de-integritate-al-primariei-municipiului-chisinau-si-entitatilor-21070_280092.html - Planurile de integritate ale celor 5 Preturi de sector: 1. https://chisinaucentru.md/wp-content/uploads/2025/03/Plan-de-integritate-2025.pdf 2. https://preturabuiucani.md/wp-content/uploads/2025/09/dispozitia-nr-22-d-din-2702202._67c59b900b659-1-converted.pdf 3. https://drive.google.com/file/d/1I_-lu3GxJOERokGSMFQkPRoqXm1CU7fe/view 4. https://botanica.md/955 5. https://rascani.md/planul-de-integritate-al-preturii-sectorului-riscani - Planul de integritate al Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural: https://cultura.chisinau.md/wp-content/uploads/2025/09/plan-de-integritate-dgcpc.pdf - Planul de integritate al Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare:

	https://dgaurf.md/storage/ordin-nr-2-din-03.03.2025-cu-privire-la-aprobarea-planului-de-integritate.pdf - Planurile de integritate ale 7 Direcții generale din cadrul CMC: 1. https://chisinauedu.md/wp-content/uploads/2025/09/Plan-de-integritate-al-DGETS-pentru-perioada-martie-2025-martie-2026.pdf 2. https://dglca.md/176 3. https://dgfcmc.md/wp-content/uploads/2025/03/Planul-de-integritate.pdf 4. https://dgams.md/wp-content/uploads/2025/07/Ordin-nr.75-b.pdf 5. https://comert.chisinau.md/libview.php?l=ro&idc=174&id=736&t=/Transparenta-integritate-i-anticoruptie/Plan-i-Raport-de-integritate-DGECT/PLan-de-integritate-DGECT-2025%C3%A2 6. https://dgpdc.md/wp-content/uploads/2025/03/Planul-de-integritate-martie2025-martie-2026.pdf 7. https://mobilitatechisinau.md/wp-content/uploads/2025/09/Plan-de-integritate-DGMU-2025.pdf - Planul de integritate al Autorității Aeronautice Civile: https://www.caa.md/ro/planul-de-integritate - Planul de integritate al Consiliului Concurenței: https://www.competition.md/wp-content/uploads/2025/12/Plan-de-Integritate-al-Consiliului-Concurenteii.pdf - Planul de integritate al Serviciului Fiscal de Stat: https://sfs.md/uploads/files/Docs/integritate-institutionala/Planul%20de%20integritate%20al%20SFS%202026-2027.pdf - Planul de integritate al Inspectoratului de Stat al Muncii: https://ism.gov.md/ro/activitatea-ism/planul-de-integritate-al-inspectoratului-de-stat-al-muncii-pentru-perioada II. Punerea în aplicare a recomandărilor CNA / monitorizarea implementării Planurilor de integritate: https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare-1 1. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-14 2. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-12 3. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-11 4. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-10 5. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-9 6. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-8 7. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-7 8. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-6 9. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-5 10. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-4 11. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-3
--	--

	12. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-2 13. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-1 14. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al-0 15. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-integritate-al 16. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare-1 17. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-13 18. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-15 19. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-16 20. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-14 21. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-17 22. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-18 23. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-19 24. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-20 25. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-24 26. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-21 27. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-22 28. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-23 29. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-25 30. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-26 31. https://cna.md/ro/rapoarte-de-monitorizare/raport-final-privind-monitorizarea-implementarii-planului-de-27 III. Cu referire la evaluare integrității instituționale, se menționează următoarele: Rapoartele de evaluare au fost publicate pe pagina web a CNA: https://cna.md/ro/rapoarte-privind-rezultatele-evaluarii
Verificări efectuate și constatările aferente	Misiunea de audit intern cu titlul: „Evaluarea conformității și eficienței activităților de control intern managerial, instituite în procese de monitorizarea implementării recomandărilor oferite în procesul de expertiză anticorupție și evaluare instituțională.”, a fost realizată în cadrul Centrului Național Anticorupție (în continuare – CNA), în baza Ordinului directorului nr. 27 din 22 mai 2026, în temeiul evaluării inclusiv și activităților de implementare măsurii nr. 133 din Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025.

	Reglementarea procesului de implementare, monitorizare și raportare măsurilor din Agenda de reforme, în cadrul Centrului este stabilită prin Ordinul directorului nr. 66/2025 cu privire la desemnarea ofițerilor anticorupție ai CNA implicați în activitățile aferente procesului de aderare la UE, astfel se asigură o delegare responsabilităților în conformitate cu SNCI fiind instituit un control adecvat și eficient în vederea asigurării corespunderii conținutului informațiilor prezentate, la criteriile cantitative și calitative, în condițiile de transparență și bune guvernări, inclusiv a procesului de gestionarea riscurilor de dublă finanțare, conflictului de interese, iregularităților, fraudei și corupție. Constatările verificărilor confirmă că recomandările formulate de Centrul Național Anticorupție sunt reflectate în totalitate în procesul de definitivare a proiectelor de acte normative, fiind îndeplinită condiția de plată prevăzută pentru măsura de reformă 133 CNA.
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților nu au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri.
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat integral

În perioada de raportare **nu a fost finalizată realizarea a 2 măsuri de reformă**, acestea urmând a fi raportate în semestrul II, 2026.

- Pentru realizarea reformei **6.3. - Garantarea securității energetice (măsura 117)**, în vederea atingerii obiectivului *de a spori securitatea energetică a Republicii Moldova prin stabilirea condițiilor juridice și de reglementare pentru stocarea gazelor naturale, promovarea în continuare a cerințelor de separare pe piața gazelor, realizarea proiectului de interconectare electrică Republica Moldova - România, aflat în derulare, și lansarea unui nou, precum și prin implementarea rapidă a capacităților suplimentare pentru producția internă de energie*, modernizarea stației electrice Chișinău este realizată în proporție de circa 83%, iar extinderea stației electrice Vulcănești a intrat în etapa finală de testare și punere în funcțiune. Punerea în exploatare comercială a proiectului este estimată pentru data de 31 august 2026.

Fișa de raportare pentru măsura 117

Măsura analizată	Pilonul: Securitate și eficiență energetică Subdomeniu: Energie Reforma: Asigurarea securității aprovizionării Condiția de plată: Moldova finalizează construcția liniei de 400 kV Vulcănești - Chișinău pentru a-și securiza sistemul energetic. Descrierea măsurii: Noua linie internă de 400 kV de la Vulcănești la Chișinău permite transportul direct al energiei electrice importate din România către capitala Moldovei și securizează sistemul în cazul unor posibile întreruperi ale liniei de 400 kV Vulcănești - MGRES (care traversează parțial frontiera cu Ucraina) sau ale liniei de 330 kV MGRES - Chișinău. Sursa de verificare: Linia electrică este funcțională și conformă cu toate reglementările necesare.
-------------------------	--

	Nivelul de ambiție: Categoria 1 Valoarea debursării: 15 479 289,94 EUR
Linia de referință	Nicio linie electrică.
Termen de punere în aplicare	31/12/2025
Rezultate obținute	1. Legea nr. 120/2022 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești–Chișinău și a stației Back-to-Back Vulcănești, adoptată de Parlament. Prin adoptarea Legii nr. 120/2022, proiectul a fost recunoscut ca fiind de utilitate publică și de interes național, ceea ce a permis accelerarea dezvoltării infrastructurii energetice strategice, esențială pentru securitatea energetică a Republicii Moldova, se facilitează accesul la terenuri, simplifică procedurile administrative pentru expropriere și sprijină integrarea sigură a țării în rețeaua electrică europeană, contribuind la stabilitatea sistemului electroenergetic național. 2. Construcția liniei electrice aeriene (LEA) de înaltă tensiune cu un singur circuit (400 kV) pe direcția Vulcănești – Chișinău finalizată. La data de 30.06.2026, linia și echipamentele aferente sunt realizate integral din punct de vedere constructiv și sunt pregătite pentru aplicarea tensiunii și inițierea testelor de acceptanță, înregistrându-se următorul progres: 507 fundații construite – 100%, 507 piloni asamblați/montați – 100%, conductoare montate – 100% (157 km). Lucrările de construcție au fost finalizate la data de 31.12.2025. 3. Modernizarea stației electrice Chișinău de 330 kV: La data de 03.07.2026: - Progres general de implementare (proiectare, furnizare, construcție, instalare) - cca 83%. - Documentația de proiect elaborată și coordonată – cca 78%. - Echipamente și componente produse / livrate - cca 95%. - Lucrările de construcție și instalare realizate - cca 85%. - Etapa de finalizare – în derulare (ca 3%). 4. Extinderea stației electrice Vulcănești de 400 kV: La data de 3.07. 2026, Stația electrică a fost energizată în cooperare cu operatorii sistemelor de transport din România și Ucraina, fiind supusă unui regim de testare cu durata de 72 de ore. La data de 6.07. 2026, Î.S. „Moldelectrica” a anunțat finalizarea cu succes a etapei de conectare la rețea și a testării inițiale a noii celule de 400 kV. Rezultatele obținute confirmă funcționarea corespunzătoare a echipamentelor și îndeplinirea criteriilor tehnice prevăzute pentru această etapă. În prezent, specialiștii Î.S. „Moldelectrica” desfășoară activități de pregătire pentru faza a II-a de testare, care va include punerea sub tensiune a LEA 400 kV Vulcănești–Chișinău. Această etapă presupune efectuarea unui complex de verificări tehnice și operaționale, în conformitate cu programele de încercări, procedurile de exploatare și măsurile de siguranță aplicabile instalațiilor de înaltă tensiune.

	Termenul estimat pentru finalizarea stației și punerea în exploatare comercială a proiectului LEA Vulcănești–Chișinău este 31 august 2026.
Dovezi și confirmare	1. Legea nr. 120/2022 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești–Chișinău și a stației Back-to-Back Vulcănești, publicată la data de 24 mai 2022 în Monitorul Oficial nr. 158 (8202), art. 278 https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/2450/part/1#page=1 2. Comunicat privind încheierea lucrărilor de construcție la Stația Electrică Vulcănești https://energie.gov.md/ro/content/s-au-incheiat-lucrarile-de-construcție-la-stația-electrica-vulcanesti-stația-este-pregatită 3. Spot video al ministrului Energiei privind implementarea măsurii pagina oficială a Ministerului Energiei 4. Comunicat privind conectarea la rețea și testarea inițială a noii celule de 400 kV din Stația Electrică Vulcănești https://moldelectrica.md/ro/news/latest_news/167
Verificări efectuate și constatările aferente	
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Următoarele contribuții din partea terților au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri (care nu sunt considerate dublă finanțare): Implementarea proiectului este asigurată prin finanțarea de către Agenția Internațională de Dezvoltare, parte a grupului Băncii Mondiale, în baza Acordurilor de Finanțare nr. 6380-MD și 6381-MD, împrumut în valoare totală de 61 mln. Euro. Procedura de expropriere finanțată din Bugetul de Stat (Contribuția Guvernului).
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat parțial

- Pentru realizarea reformei **7.2. Reforma sistemului justiției și al procuraturii (măsura 135)**, în vederea atingerii obiectivului *de a asigura că organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor sunt formate din candidați care au promovat evaluarea și că aceste organe sunt operaționale, astfel sporind eficacitatea și transparența acestora*, au fost numiți 9 din 9 membri ai Colegiului de selecție și evaluare a judecătorilor și 5 din 7 membri sunt numiți în cadrul Colegiul disciplinar al judecătorilor.

Măsura analizată	Pilonul: 7. Valori fundamentale Subdomeniu: Reforma sistemului judiciar și a procuraturii Reforma: 2. Consolidarea independenței, responsabilității și integrității sistemului de justiție Condiția de plată: Toți membrii colegiilor specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) sunt numiți și au fost anterior verificați în cadrul exercițiului de vetting. Descrierea măsurii: Colegiile specializate ale CSM sunt responsabile pentru procedurile disciplinare și procedurile de selecție și evaluare a judecătorilor. Aceștia sunt formați în total din 7 membri, respectiv 9 membri. Sursa de verificare: Deciziile Comisiei de vetting privind evaluarea și hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii (concurs organizat și candidați selectați). Nivelul de ambiție: Categoria 3 Valoarea debursării: 7.739.644,97 EUR
Linia de referință	În aprilie 2025, Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii avea 5 membri verificați (din 7 membri în total). Colegiul de selecție și evaluare a CSM a avut 6 membri verificați (din 9 membri în total).
Termen de punere în aplicare	30/06/2026
Rezultate obținute	Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor este organul specializat al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) responsabil de selecția candidaților la funcția de judecător, de promovarea judecătorilor în instanțe ierarhic superioare, de numirea judecătorilor în funcțiile de președinte sau vicepreședinte al instanțelor judecătorești, precum și de evaluarea performanțelor acestora. Colegiul este alcătuit din 9 membri: 5 judecători și 4 reprezentanți ai societății civile. Colegiul disciplinar este un organ independent care examinează cauzele disciplinare privind judecătorii în funcție și judecătorii demisionați, pentru faptele comise în perioada exercitării funcției de judecător. Activitatea Colegiul disciplinar este alcătuit din 7 membri: 4 judecători și 3 reprezentanți ai societății civile. Procedura de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în cele două colegii specializate ale CSM este reglementată de Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor. <u>Statut actual:</u> Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor (CSEJ) are componența completă, fiind numiți toți cei 9 membri prevăzuți de cadrul normativ aplicabil. <u>dl Vitalie Sîli:</u> Prin Decizia Comisiei Pre-vetting nr. 48 din 31.07.2023, candidatul a promovat evaluarea. Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 2/1 din 20.01.2026, CSM l-a desemnat în calitate de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea judecătorilor . <u>dna Ana Zabulica:</u> Prin Decizia Comisiei Vetting din 20 iunie 2024 candidatul a promovat evaluarea.

	Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 2/1 din 20.01.2026, CSM a desemnat-o în calitate de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea judecătorilor. <u>dna Tatiana Rotaru:</u> Prin Decizia Comisiei de Evaluare a Procurorilor nr. 5 din 28 martie 2024, candidata a promovat evaluarea externă pentru funcția de membră a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor. Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 139/9 din 31.03.2026, candidata a fost numită membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea judecătorilor. Colegiul disciplinar al judecătorilor nu are încă componența completă, fiind numiți 5 din cei 7 membri prevăzuți de cadrul normativ. Au fost organizate mai multe concursuri: 16.02.2026 - anunțat concurs în baza căruia au fost recepționate 4 dosare. 11.03.2026 - a avut loc ședința membrilor Comisiei de selecție a candidaților în cadrul căreia au fost examinate și apreciată admisibilitatea dosarelor de participare la concurs, 2 din 4 candidați au fost declarați admiși pentru concurs. 06.04.2026 - 1 din cei 2 candidați admiși la etapa interviului a promovat concursul. Actele candidatului au fost expediate Comisiei de Evaluare. 24.04.2026 - Comisia Vetting a demarat procedura de verificare în privința candidatului Andrei Rezuș. 06.04.2026 – concursul a fost prelungit până la 28.04.2026; a fost depus un singur dosar. 20.05.2026 - candidatul (dl. Ruslan Berzoi) a fost admis la etapa interviului. 12.06.2026 - a avut loc proba interviului, care a fost promovată de către candidat (dl. Ruslan Berzoi). 16.06.2026 - Ministerul Justiției a remis Comisiei de Evaluare informațiile privind candidatul care a promovat concursul. 22.06.2026 - Comisia de Evaluare a inițiat procedura de verificare în privința candidatului (dl. Ruslan Berzoi). 18.06.2026 - având în vedere retragerea candidatului Andrei Rezuș, Ministerul Justiției a lansat un nou concurs, cu termenul - limită pentru depunerea dosarelor - 10.07.2026. Realizarea incompletă a acestei măsuri se explică prin numărul redus de candidați eligibili care și-au manifestat intenția de a participa la concursurile pentru funcția de membru al organelor specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii, ceea ce a împiedicat ocuparea tuturor funcțiilor vacante în termenele preconizate. Totuși, chiar și în lipsa a doi membri, Colegiul disciplinar al judecătorilor rămâne funcțional.
Dovezi și confirmare	Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor: 1) Tatiana Rotaru - Hotărârea Plenului CSM nr. 139/9 din 31 martie 2026 https://www.csm.md/files/Hotaririle/2026/09/139-9.pdf

	2) Vitalie Sîli și Ana Zabulica - Hotărârea Plenului CSM nr. 2/1 din 20 ianuarie 2026 https://www.csm.md/files/Hotaririle/2026/01/2-1.pdf Colegiul disciplinar al judecătorilor: 3) Anunț privind organizarea concursului în baza căruia au fost recepționate 4 dosare. https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-organizarea-concursului-pentru-selectarea-candidatilor-la-functia-de-membru 4) Anunțul Comisiei de selecție a candidaților la funcția de membru în Colegiul disciplinar al judecătorilor. 2 din 4 candidați au fost declarați admiși pentru concurs. https://www.justice.gov.md/ro/content/anuntul-comisiei-de-selectie-candidatilor-la-functia-de-membru-colegiul-disciplinar-al 5) Anunț privind rezultatele etapei interviului pentru funcția de membru în Colegiul disciplinar al judecătorilor. 1 din cei 2 candidați admiși la etapa interviului a promovat concursul. https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-rezultatele-etapei-interviului-pentru-functia-de-membru-colegiul-disciplinar Actele candidatului au fost expediate Comisiei de Evaluare. 6) Comisia Vetting a demarat procedura de verificare în privința candidatului Andrei Rezuș https://www.vettingmd.eu/ro/comunicate-de-presa/avocatul-andrei-rezus-a-depus-documentele-initiale-pentru-evaluarea-integritatii 7) Anunțat concurs prelungit până la 28.04.2026. https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-organizarea-concursului-pentru-selectarea-candidatilor-la-functia-de-membru-0 A fost depus un singur dosar. 8) Anunț privind admiterea candidatului Ruslan Berzoi la etapa interviului. https://www.justice.gov.md/ro/content/comisia-de-selectie-candidatilor-la-functia-de-membru-colegiul-disciplinar-al-judecatorilor 9) Anunț privind desfășurarea probei interviului, care a fost promovat de către candidatul Ruslan Berzoi https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-rezultatele-etapei-interviului-pentru-functia-de-membru-colegiul-disciplinar-0 10) Inițierea procedurii de verificare în privința candidatului Ruslan Berzoi de către Comisia de Evaluare https://www.vettingmd.eu/ro/comunicate-de-presa/un-nou-candidat-la-colegiul-disciplinar-al-csm-intra-in-evaluare 11) Lansarea unui nou concurs, urmare a retragerii candidatului anterior selectat Andrei Rezuș. Termen-limită pentru depunerea dosarelor - 10.07.2026. https://www.vettingmd.eu/ro/comunicate-de-presa/un-avocat-s-a-retras-din-concursul-pentru-colegiul-disciplinar-al-judecatorilor
--	--

	https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-organizarea-concursului-pentru-selectarea-candidatilor-la-functia-de-membru-1
Verificări efectuate și constatările aferente	
Respectarea principiilor generale și a principiului DNSH	Implementarea măsurii nu contravine principiilor generale prevăzute la articolul 4 și la articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de facilitare. Implementarea măsurii nu contravine principiului „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).
Finanțare dublă	Contribuții din partea terților au fost raportate în sprijinul realizării acestei măsuri. Exercițiul de verificare a integrității etice și financiare a candidaților la funcția de membru a organelor specializate ale CSM este cofinanțat de Comisia Europeană și Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Țărilor de Jos, prin intermediul Proiectului „Vetting și reforma justiției în Republica Moldova” implementat de Centrul pentru Cooperare Juridică Internațională (Center for International Legal Cooperation - CILC).
Concluzie cu privire la realizarea măsurii	Realizat parțial

Cele **18 măsuri de reformă raportate** au fost verificate din perspectiva conformității cu principiile care stau la baza sprijinului acordat de Uniunea Europeană în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere¹, fiind asigurată respectarea principiilor „a nu aduce prejudicii semnificative” (DNSH) și „a nu lăsa pe nimeni în urmă”, precum și a abordării integrate a durabilității.

Pentru **18 de măsuri de reformă realizate** nu au fost raportate situații de dublă finanțare, respectându-se principiile de transparență, complementaritate și utilizare eficientă a resurselor financiare. Totodată, în sprijinul realizării a **7 măsuri de reformă** au fost raportate contribuții din partea terților, care au avut un caracter complementar și au sprijinit implementarea acestora, fără a genera suprapuneri sau conflicte cu sursele principale de finanțare.

Controlul intern managerial în cadrul autorităților publice responsabile de implementarea măsurilor de reformă a fost organizat în conformitate cu un set robust de standarde naționale, aliniate la principiile recunoscute internațional. Conducătorii autorităților publice și-au asumat responsabilitatea pentru implementarea măsurilor din Agenda de reforme, asigurând calitatea executării și corectitudinea informațiilor prezentate în procesul de raportare. Mecanismul de management și control intern al autorităților publice, responsabile de implementarea măsurilor și de raportare, a permis gestionarea riscurilor asociate măsurilor asumate, prin aplicarea unor activități de control adecvate, de menținere a progresului în implementare și de realizare integrală și în termen a măsurilor.

¹ În conformitate cu articolul 4 și articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535 și la articolul 3 din Acordul de Facilitate.

3. Reformele anterior aprobate și pentru care s-au efectuat deja plăți.

În semestrul II al anului 2025 au fost raportate ca realizate integral 24 măsuri de reformă, aprobate de Comisia Europeană, pentru care au fost efectuate debursările aferente:

- **1.** Au fost eliminate/transformate în proceduri nepermisive 25 acte și revizuite 91 acte permissive.
- **4.** 310 servicii sunt disponibile în format digital, constituind 75 % din totalul serviciilor publice legate de afaceri. Registrul de Stat al Unităților de Drept este complet operațional, securizat și accesibil online.
- **12.** Schema ajutorului de stat a fost modificată prin *Hotărârea Guvernului nr. 802/2025 cu privire la modificarea schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova*. Au fost semnate 20 acte de acordare a ajutorului de stat.
- **18.** Începând cu 1 noiembrie 2025, Republica Moldova a devenit parte la Convenția privind regimul de tranzit comun (Legea nr. 169/2025 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind regimul de tranzit comun), iar 8 proceduri de decizii vamale au fost lansate și sunt operaționale.
- **43.** Au fost angajate 30 persoane, a fost înființată și operaționalizată Echipa națională de intervenție în caz de urgență informatică, iar Agenția pentru Securitate Cibernetică a ocupat birourilor sale și instalat echipamentelor recepționate.
- **47.** Raportul extins privind executarea bugetului pe anul 2024 conform GFSM 2014 și Lista instituțiilor publice la autogestiune inclusă în Raportul extins pe anul 2024 au fost publicate pe pagina web a Ministerului Finanțelor. În Legea bugetului de stat pe anul 2026 nr. 322/2025, secțiunea *Acțiuni generale* este redusă prin reflectarea transferurilor către Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat în cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, și a transferurilor către Fondurile de asigurări medicale obligatorii în cadrul Ministerului Sănătății. A fost adoptată Legea nr. 327/2025 privind modificarea unor acte normative (ce vizează îmbunătățirea managementului finanțelor publice).
- **48.** A fost aprobat prin Ordinul Ministrului finanțelor nr. 139 din 11 decembrie 2025 *Regulamentul cu privire la procesul de selectare a Consilierului Juridic și a Managerului Principal*, iar prin Ordinul Ministrului finanțelor nr. 147 din 29 decembrie 2025 *a fost instituit Comitetul de Emisiune, responsabil de coordonarea și monitorizarea procesului de emitere a valorilor mobiliare de stat pe piețele internaționale*.
- **49.** Prin Hotărârea Guvernului nr. 753/2025 *privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului în domeniul gestionării proiectelor de investiții capitale publice* se asigură consolidarea și clarificarea cadrului normativ și instituțional de gestionare a proiectelor de investiții capitale publice, prin ajustarea responsabilităților autorităților publice și eficientizarea proceselor de planificare, evaluare, implementare și monitorizare a investițiilor. Prin desemnarea a 6 coordonatori sectoriali și instituirea a 8 subdiviziuni specializate, funcția de punct focal pentru planificarea investițiilor publice este asigurată în cadrul tuturor ministerelor. Prin asigurarea interoperabilității Sistemului informațional „RPIC – Registrul Proiectelor de Investiții Capitale” cu platforma guvernamentală IT „Proiect”, este creat un mecanism integrat care permite urmărirea unitară și transparentă a proiectelor de investiții pe întreg ciclul lor de viață.
- **61(ML).** Aprobata Hotărârea Guvernului nr. 271/2025 cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă și încheiate 14 Memorandumuri cu privire la instituirea cadrului interinstituțional de comunicare, interacțiune și cooperare, întru consolidarea mecanismului de protecție a intereselor financiare ale Statului, Uniunii Europene și partenerilor externi de dezvoltare.
- **81.** Au fost adoptate 19 hotărâri de Guvern, prin care se asigură actualizarea a 34 de regulamente și standarde minime de calitate aplicabile serviciilor sociale.

- **83.** Sistemul de protecție a copilului a fost consolidat prin angajarea a 201 specialiști în protecția copilului, finanțați din bugetul de stat.
- **85.** Inspectoratul de Stat al Muncii a fost reformat prin Legea nr. 311/2025 pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat), Mecanismul de monitorizare a executării prescripțiilor ISM a fost aprobat prin Ordinul Directorului ISM nr.111-a din 23 decembrie „Cu privire la instituirea sistemului de monitorizare a prescripțiilor”.
- **94.** Aprobata Hotărârea Guvernului nr. 766/2025 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, care prevede consolidarea capacității instituționale și operaționale ale Instituției Publice Oficiul Național pentru Implementarea Proiectelor din domeniul Mediului și reformarea mecanismului de funcționare a Fondului Național pentru Mediu și aprobat Ordinul ministrului mediului „Cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate a Comitetului de evaluare a proiectelor finanțate din Fondul Național pentru Mediu”. Prin Legea bugetului de stat pentru anul 2026 nr. 322/2025, pentru Fondul Național pentru Mediu (FNM) fiind alocate 195 000,0 mii lei, dintre care 20 000,0 mii lei, aferente Planului de creștere economică pentru Republica Moldova. Au fost lansate 2 apeluri de proiecte, (1 apel dedicat biodiversității și 1 apel dedicat industriei de reciclare).
- **106.** Adoptată Legea nr. 164/2025 cu privire la energie, precum și Hotărârea ANRE nr. 642 din 4 noiembrie 2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, care transpune Regulamentul 2017/2195 (EBGL). Au fost aprobate două documente TCM: „Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru Furnizorii de Servicii de Echilibrare” și „Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru Părțile Responsabile pentru Echilibrare”.
- **107.** Î.S. Moldelectrica a lansat licitații publice pentru achiziția capacităților de echilibrare, cu documentația aprobată de ANRE și publicate pe paginile oficiale.
- **108.** Stabilit cadru de reglementare și contractul pentru achizițiile publice bazate pe piața de servicii de echilibrare (Hotărârea ANRE nr. 276/2025, Hotărârea ANRE nr. 558/2025, Hotărârea ANRE nr. 561/2025).
- **110.** Lansată Piața de energie electrică pentru Ziua Următoare și Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei în data de 17 decembrie 2025. La data de 11.12.2025, a fost confirmată efectuarea primei tranzacții cu energie electrică pe PZU pe platforma OPEM.
- **120.** Lansate și aplicate produse de finanțare FEERM pentru renovarea energetică a clădirilor rezidențiale și a locuințelor individuale, inclusiv pentru gospodăriile vulnerabile, prin sprijinirea tranziției către sisteme de încălzire regenerabile și prin instituirea cadrului de implementare pentru clădirile cu consum de energie aproape egal cu zero, acțiuni documentate și raportate de CNED.
- **124.** Aproximativ 39.942 de vouchere au fost valorificate de gospodăriile eligibile. Înlocuirea electrocasnicelor vechi sau ineficiente cu modele moderne, eficiente energetic, a generat economii cumulative estimate de 6,5 GWh.
- **125.** Aprobate Dispoziția Guvernului nr. 64/2025 pentru aprobarea Planului de acțiuni privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare în perioada 2025-2026 și Dispoziția Guvernului nr. 176/2025 privind constituirea Comisiei de licitații pentru energia regenerabilă, responsabilă de organizarea procedurilor pentru atribuirea statutului de producător eligibil mare, inclusiv cu stocare de energie. Anunțul privind inițierea procedurii de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil mare a fost publicat în Monitorul Oficial și documentația de licitație aferentă a fost publicată pe pagina Ministerului Energiei.
- **128.** Prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 402/2025 a fost aprobat Regulamentul privind garanțiile de origine. ANRE a semnat Contractul cu furnizorul selectat de

Comunitatea Energetică pentru operaționalizarea sistemului informațional/registrului garanțiilor de origine, iar *Registrul electronic al garanțiilor de origine* este operațional.

- **136.** Toate cele 26 de rapoarte de evaluare a judecătorilor Curților de Apel au fost transmise către Consiliul Superior al Magistraturii.
- **141.** Registrul beneficiarilor efectivi (BE) este pe deplin operațional și actualizat, cu acces la datele aferente beneficiarului efectiv pentru: 29 entități publice; 33 entități private. 92,75% dintre întreprinderile active au depus declarația de BE.
- **149.** *Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate* este operațional și accesibil tuturor instituțiilor implicate în recuperarea bunurilor infracționale (*instanțele de judecată; procuraturile Republicii Moldova; executori judecătorești; Serviciul Fiscal de Stat; Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale din cadrul CNA*).

Fișa de raportare a reformelor anterior aprobate

Nr.	Denumirea reformei	Data aprobării de CE	Descrierea reformei	Confirmare stare actuală	Descriere modificări, după caz	Descrierea implementării
1.	1. Îmbunătățirea competitivității mediului antreprenorial cu ajutorul unui cadru de reglementare și administrativ îmbunătățit și al digitalizării avansate	11.03.2026	Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este revizuită pentru a consolida punerea în aplicare a unei mai bune reglementări și pentru a prescrie o abordare reformatoare cu privire la actele permise care există în afara acestei legi (acte permise ascunse). Legislația sectorială referitoare la cele 20 și 80 de autorizații este revizuită. Modificările legislative sunt conforme cu acquis-ul UE.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Au fost eliminate / transformate în nepermise 25 acte permise; - Au fost revizuite 91 acte permise.
2.	4. Îmbunătățirea competitivității mediului antreprenorial cu ajutorul unui cadru de reglementare și administrativ îmbunătățit și al	11.03.2026	Este instituit un ecosistem funcțional de e-guvernare care oferă întreprinderilor servicii digitale eficiente și	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Până la 31 decembrie 2025, din totalul de 411 servicii G2B au fost digitalizate 310 servicii, ceea ce reprezintă o rată de 75%.

	digitalizării avansate		accesibile, cu o disponibilitate sporită a serviciilor digitale de la guvernare la întreprinderi. Registrul de Stat al Unităților de Drept, care permite gestionarea afacerilor la distanță, inclusiv pentru investitorii străini, este pe deplin operațional și sigur. Metodologia privind instituționalizarea evenimentelor de viață pentru cetățeni și afaceri este aprobată.			II. Operaționalizarea Registrului de Stat al Unităților de Drept SI RSUD2 este operațional, funcțional, securizat și accesibil online, toate serviciile publice sunt prestate la ghișeu. SI RSUD2 este format din 3 componente de baza: a) Arhiva electronică a tuturor organizațiilor comerciale și necomerciale; b) Baza de date a unităților de drept și vitrina de date pentru consumatorii externi; c) sistemul informațional cu componentele de Back-Office și Front-Office pentru registratori. <i>Metodologia de instituționalizare a evenimentelor de viață pentru cetățeni și afaceri</i> (în redacție nouă) a fost aprobată prin Ordinul Secretarului general al Guvernului nr. 331 din 18.12.2025.
3.	12. Dezvoltarea industriei și serviciilor	11.03.2026	Noua schemă de atragere a investițiilor este pe deplin conformă cu normele UE și este în concordanță cu Programul național de dezvoltare industrială pentru anii 2024 - 2028. Programul va atrage investiții de cel puțin 0,5 milioane EUR fiecare. În cadrul programului, investițiile vor fi contractate în termen de 3 ani de la implementare.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	De la intrarea în vigoare a Schemei de ajutor de stat regional pentru investiții, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024, la Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării au fost recepționate 30 cereri de acordare a ajutorului de stat, fiind semnate 20 acte de acordare a ajutorului de stat.

4.	18. Creșterea competitivității la export a comerțului cu bunuri în Republica Moldova	11.03.2026	Republica Moldova aderă la Convenția privind regimul de tranzit comun. Odată cu operaționalizarea Sistemului de decizii vamale, autoritatea vamală își propune să înlocuiască procedurile vamale pe suport de hârtie cu proceduri electronice, în total 8 din 17 proceduri fiind în format electronic.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Republica Moldova a aderat la Convenția privind regimul de tranzit comun prin Legea nr.169/2025, intrată în vigoare la data de 10.07.2025. (Doc 1 în Dovezi și confirmări) Republica Moldova a depus Instrumentul de aderare la 30 septembrie 2025, iar la 1 noiembrie 2025 a devenit membru al Convenției privind regimul de tranzit comun.
5.	43. Consolidarea conectivității prin telecomunicații și infrastructură digitală	11.03.2026	Reformele Agenției Naționale pentru Securitate Cibernetică cuprind: (i) recrutarea a cel puțin 30 de angajați; (ii) înființarea și operaționalizarea Echipei naționale de intervenție în caz de urgență informatică (CERT); (iii) împuternicirea legală a Agenției Naționale pentru Securitate Cibernetică de a efectua audituri în materie de securitate cibernetică; (iv) ocuparea integrală de către Agenție a birourilor sale și instalarea echipamentelor sale fără nicio limitare; (v) delimitarea clară și transparentă a competențelor instituțiilor de securitate cibernetică ale MD, cu ajustarea mandatelor	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	i) Capacitatea instituțională a ASC a fost consolidată, fiind recrutați 30 de angajați. (ii) Direcția răspuns la incidente și crize cibernetice (CERT), instituită prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 1028 din 21.12.2023 cu privire la constituirea, organizare și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică</i> , a devenit deplin operațională pe parcursul anului 2025, fiind aprobat Regulamentul de funcționare al direcției, prin Ordinul Directorului ASC nr. 07 din 30.04.2024. Agenția pentru Securitate Cibernetică a securizat și ocupat în totalitate spațiile de birouri necesare pentru desfășurarea activităților sale. Delimitarea competențelor instituțiilor de securitate cibernetică a fost realizată prin integrarea recomandărilor formulate în Raportul privind evaluarea

			instituțiilor relevante în urma unei note a unui expert.			modului de funcționare a ecosistemului de securitate cibernetică, prezentat la 7 iulie 2025 de către Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC)
6.	47. Consolidarea elaborării bugetului, a controlului cheltuielilor și a execuției pentru o mai bună planificare bugetară și punere în aplicare a politicilor	11.03.2026	Transparența bugetară este sporită (i) prin includerea entităților autogestionate în Raportul de execuție a bugetului pentru bugetul 2024, (ii) prin reducerea secțiunii Acțiuni generale a bugetului de stat la sub 32% din totalul cheltuielilor bugetare începând cu 2026 și (iii) prin solicitarea tuturor entităților extrabugetare să își raporteze bugetele începând cu bugetul 2027.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Raportul extins privind executarea bugetului pentru anul 2024, include bugetele entităților autogestionate, fiind elaborat în conformitate cu metodologia GFSM 2014 (Government Finance Statistics Manual 2014). Raportul extins pe anul 2024 și Lista instituțiilor publice la autogestione incluse au fost finalizate și publicate pe pagina web a Ministerului Finanțelor, asigurând transparența și accesul public la informațiile consolidate privind execuția bugetară. În Legea bugetului de stat pe anul 2026 nr. 322/2025, secțiunea <i>Acțiuni generale</i> este redusă prin reflectarea transferurilor către Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat în cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a transferurilor către Fondurile de asigurări medicale obligatorii în cadrul Ministerului Sănătății. A fost adoptată Legea nr. 327 privind modificarea unor acte normative (ce vizează îmbunătățirea managementului finanțelor publice).
7.	48. Gestionarea datoriilor	11.03.2026	(i) Regulamentul Băncii Naționale ale Moldovei nr. 170/2018 este modificat pentru a facilita dezvoltarea	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau	Nu au fost operate modificări	În scopul consolidării sistemului dealerilor primari și stimulării competiției pe piața internă a valorilor mobiliare de stat, a fost

			sistemului de dealeri primari ajustând indicatorii de evaluare pentru dealerii primari; (ii) Este adoptată legislația secundară (Ordinul Ministrului Finanțelor) care definește procedurile pentru selectarea intermediarilor financiari și juridici.	modificată semnificativ		modificat Regulamentul Băncii Naționale a Moldovei nr. 170/2018 privind plasarea, tranzacționarea și răscumpărarea valorilor mobiliare de stat în formă de înscriere în cont, prin Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 288 din 05.12.2025 și prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 139 din 11.12.2025. Modificările adoptate vizează: - revizuirea indicatorilor de evaluare a dealerilor primari, cu accent pe participarea efectivă la licitațiile de valori mobiliare de stat și pe volumul distribuției; - ajustarea punctajului aferent criteriilor de evaluare, prin reorientarea acestora către criterii preponderent cantitative, obiective și bazate pe rezultate măsurabile; - alinierea cadrului de evaluare la bunele practici internaționale în domeniul managementului datoriei publice. Prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 147 din 29.12.2025 a fost aprobat Regulamentul cu privire la procesul de selectare a Consilierului Juridic și a Managerului Principal și instituirea Comitetului de Emisiune
8.	49. Sistemul de gestionare a investițiilor publice este transparent și bazat pe norme, cu	11.03.2026	Gestionarea investițiilor publice a fost consolidată: (i) În cadrul tuturor ministerelor au	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau	Nu au fost operate modificări	A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.753/2025 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind gestionarea

proces de evaluare, bugetare și execuție aliniate la cele mai bune practici internaționale, cu o execuție îmbunătățită a investițiilor de capital		fost instituite punctele focale de planificare a investițiilor publice. Personalul din aceste puncte focale este echipat pentru a aplica în practică metodologiile elaborate, asigurând coordonarea eficientă a punerii în aplicare a gestionării investițiilor publice în cadrul ministerelor și agențiilor subordonate acestora. În plus, sunt înființate unități GIP în cel puțin 5 ministere. (ii) Gestionarea investițiilor publice (GIP) sunt optimizate, cu Regulamentele (1070 și 684) complet aliniate pentru a spori coerența și eficiența. (iii) Există un instrument de soluții IT pentru a facilita monitorizarea proiectelor de capital, îmbunătățind supravegherea și responsabilitatea în ceea ce privește executarea investițiilor publice.	modificată semnificativ		proiectelor de investiții capitale publice), în vigoare din 9 decembrie 2025, care prevede: 1.1. Instituirea subdiviziunii responsabile de gestionarea proiectelor de investiții capitale publice în cadrul următoarelor 8 ministere: 1. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; 2. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; 3. Ministerul Mediului; 4. Ministerul Culturii; 5. Ministerul Sănătății; 6. Ministerul Energiei; 7. Ministerul Afacerilor Interne – prin reorganizarea „Secției planificare, raportare și politici bugetar” în „Secția politici planificare bugetară, raportare financiară și gestionare a proiectelor de investiții capitale”; 8. În Ministerul Educației și Cercetării – deja există Secția patrimoniu, investiții, achiziții publice și logistică în cadrul Direcției management finanțelor publice. 1.2. Desemnarea în 6 ministere a cel puțin unui funcționar public cu rol de coordonator sectorial responsabil de gestionarea proiectelor de investiții capitale publice: Ministerul Finanțelor
---	--	--	-------------------------	--	--

						Ministerul Afacerilor Externe Ministerul Justiției Ministerul Apărării Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Muncii și Protecției Sociale
9.	61. Măsuri antifraudă și protecția intereselor financiare ale UE	11.03.2026	Rețeaua AFCOS este creată și pusă în aplicare prin desemnarea oficială a coordonatorului național AFCOS, modificarea cadrului de reglementare în vederea înființării Platformei de coordonare antifraudă și semnarea acordurilor relevante între instituțiile publice naționale din MD care participă la protecția intereselor financiare ale UE.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Prin Hotărârea Guvernului nr. 271/2025 a fost aprobat cadrul normativ privind organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă, inclusiv Regulamentul aferent și lista subiecților raportori de nereguli și/sau suspiciuni de fraudă (Anexele nr. 2 și 3 la Hotărâre). Sistemul Național Antifraudă a fost instituit ca mecanism instituțional integrat, format din Rețeaua Națională Antifraudă, subiecții de raportare și Unitatea antifraudă. Inspectoratului Control Financiar de Stat, subordonat Ministerului Finanțelor, i-a fost atribuit rolul de Unitate Antifraudă la nivel național, precum și funcția de punct național de contact pentru cooperarea cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF). Pentru operaționalizarea cooperării interinstituționale în cadrul Sistemului Național Antifraudă, până la 08.12.2025 au fost încheiate 14 Memorandumuri bilaterale privind instituirea cadrului de comunicare,

						interacțiune și cooperare
10.	81. Îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale care îndeplinesc standardele minime și necesitățile populației	11.03.2026	Reglementările privind asigurarea calității și standardele minime de calitate pentru 80% din serviciile sociale sunt actualizate.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Pentru îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale în Republica Moldova au fost aprobate 19 hotărâri de Guvern, prin care au fost actualizate 34 de regulamente și standarde minime de calitate aferente serviciilor sociale.
11.	83. Îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale care îndeplinesc standardele minime și necesitățile populației	11.03.2026	MD își consolidează sistemul de protecție a copilului prin asigurarea recrutării și menținerii a 200 de specialiști în protecția copilului, finanțați din bugetul de stat.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	În cadrul reformei sistemului de asistență socială „RESTART”, reglementată prin Legea nr. 256/2023, a fost extins cadrul instituțional care permite angajarea specialiștilor în protecția drepturilor copilului (SPDC) la nivel teritorial, cu finanțare integrală din bugetul de stat. Începând cu luna mai 2025 au fost recrutați și angajați 201 specialiști în protecția drepturilor copilului, prin Agențiile Teritoriale de Asistență Socială, în baza contractelor individuale de muncă și a ordinelor de angajare emise. La 31.10.2025, procesul de recrutare a fost finalizat în proporție de 100%. Astfel, raportat la linia de referință de 35 de specialiști existenți anterior reformei, numărul total al specialiștilor în protecția drepturilor copilului la nivel național constituie 254, ceea ce reprezintă o creștere netă de +219 specialiști, depășind

						semnificativ ținta stabilită de 200.
12.	85. Consolidarea politicilor active privind piața muncii și facilitarea participării pe piața muncii, precum și combaterea muncii nedecarate și a exploatării prin muncă	11.03.2026	Cadrul normativ referitor la mandatul Inspectoratului de Stat al Muncii este revizuit în conformitate cu standardele internaționale de muncă și asigură posibilitatea realizării controalelor inopinate în domeniul securității și sănătății în muncă. A fost instituit un sistem de monitorizare a executării prescripțiilor formulate de inspectorii de muncă în procesul-verbal de control, întocmit în urma controlului realizat	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	<i>A fost adoptată Legea nr. 311/2025 pentru modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ privind Inspectoratul de Stat al Muncii), în vigoare din 31 decembrie 2025, care asigură alinierea deplină a Legii nr.140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii (ISM) cu convențiile OIM și exclude ISM din sfera de aplicare a Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.</i> Monitorizarea executării prescripțiilor este implementată printr-un mecanism intern al ISM (procedură/SOP și raportare periodică). Ordinul Directorului ISM, nr. 111-a din 23 decembrie 2025, <i>Cu privire la instituirea sistemului de monitorizare a prescripțiilor</i> a fost publicat pe site-ul ISM. Sistemul de monitorizare a prescripțiilor este operațional începând cu 24 decembrie 2025 și funcționează ca modul informațional în cadrul Sistemului informațional e-Management, găzduit pe platforma guvernamentală tehnologică MCloud, și este accesat sub denumirea de „Registrul

						Prescripțiilor”.
13.	94. Stabilirea unor condiții de concurență echitabile în domeniul mediului prin modernizare a guvernării de mediu și promovarea dezvoltării cu emisii reduse de carbon	11.03.2026	Reforma Fondului Național pentru Mediu este finalizată, în special prin asigurarea unei finanțări adecvate, publicarea apelurilor de propuneri de proiecte/oportunităților de finanțare, adoptarea unor norme și criterii de selecție clare și transparente pentru proiecte, instituirea unui comitet de evaluare și publicarea proiectelor care urmează să fie finanțate și a proiectelor deja finanțate, precum și raportarea privind implementarea proiectelor	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Pentru sporirea transparenței și eficacității modului de administrare a Fondului Național pentru Mediu (FNM) au fost întreprinse o serie de acțiuni, după cum urmează: (i) aprobată Hotărârea Guvernului nr. 766/2025 privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului (consolidarea capacității instituționale și operaționale a Instituției Publice Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului (IP ONIPM), cu extinderea statului de personal a IP ONIPM cu 6 unități. Prin Hotărârea Guvernului nr. 766/2025, au fost incluse modificări și în Hotărârea Guvernului nr. 711/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu, care vizează stabilirea atribuțiilor Comitetului de supraveghere al IP ONIPM privind procesul de administrare a FNM, precum și prevederi referitor la constituirea Comitetului de evaluare a proiectelor, selectarea prin concurs public a membrilor acestuia, cerințele pentru desfășurarea concursului, condițiile minime de participare la concurs, criteriile de evaluare a participanților la

						concurs. (iii) Ca urmare a majorării bugetului FNM anul 2026 cu 20 de milioane lei, la data de 19.12.2025 au fost publicate pe pagina web a IP ONIPM, 2 <i>apeluri de propuneri de proiecte</i>: Apelul nr. 04/2025 pentru colectarea propunerilor de proiecte pe domeniul reciclării deșeurilor; Apelul nr. 05/2025 pentru colectarea proiectelor în domeniul de management integrat al resurselor de apă și protecția și conservarea biodiversității.
14.	106. Piața de energie electrică deschisă și competitivă	11.03.2026	Termenii și condițiile naționale pentru echilibrare sunt stabilite în conformitate cu prevederile EBGL și alte acquis-uri ale Comunității Energetice (CE).	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	În calitate de temei pentru elaborarea termenilor, condițiilor și/sau metodologiilor (TCM-uri) pentru echilibrare în conformitate cu acquis-ul CE, la data de 26 iunie 2025 a fost adoptată <i>Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică</i>, în vigoare din data de 19 august 2025. Prin Legea nr. 164/2025 a fost stabilit cadrul juridic necesar pentru transpunerea Regulamentului (UE) 2017/2195 privind echilibrarea sistemului de energie electrică (EBGL) în legislația secundară, permițând Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova (ANRE) să aprobe a TCM-urilor aferente pieței de echilibrare. În baza Legii nr. 164/2025, la data de 4 noiembrie 2025, a fost

						aprobată <i>Hotărârea ANRE nr. 642/2025 cu privire la aprobarea Linilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, care transpune Regulamentul 2017/2195, în vigoare din 09.12.2025.</i> La data de 29 decembrie 2025, a fost aprobată <i>Hotărârea ANRE nr. 853/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile pentru echilibrare.</i>
15.	107. Piața de energie electrică deschisă și competitivă	11.03.2026	Licitațiile ar trebui să fie lansate până în septembrie 2025, urmând să fie verificate în decembrie 2025. Licitațiile de achiziții publice sunt necesare pentru deblocarea investițiilor în capacitățile de echilibrare.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	În conformitate cu <i>Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) nr. 561/2025 privind impunerea operatorului sistemului de transport a energiei electrice ÎS „Moldelectrica” a obligației temporare de serviciu public de achiziție a capacităților de echilibrare prin alte mecanisme decât mecanismul de piață, ÎS „Moldelectrica” a anunțat la data de 30 septembrie 2025 despre lansarea licitației pentru achiziția capacităților de echilibrare.</i> Cadrul de licitație a fost aprobat prin <i>Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 647/2025 cu privire la aprobarea</i>

						<i>Documentației de licitație privind achiziția capacităților de echilibrare de la potențiali furnizori de servicii de echilibrare și publicat pe pagina web oficială Moldelectrica.</i>
16.	108. Piața de energie electrică deschisă și competitivă	11.03.2026	Piața de echilibrare este în vigoare.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Platforma de operare a Pieței Energiei Electrice de Echilibrare este operațională . Software-ul pieței energiei electrice de echilibrare (MMS) este pe deplin funcțional, fiind bazat pe o soluție dezvoltată intern de ÎS „Moldelectrica”. Totodată, până la sfârșitul anului 2026, platforma internă urmează să fie înlocuită cu un software mai complex, care va integra și alte funcționalități. Acesta va fi achiziționat în cadrul Planului de Investiții. Ca urmare a acestor acțiuni în data de 31 decembrie 2025 a fost posibilă realizarea primelor tranzacții pe Piața Energiei Electrice de Echilibrare.
17.	110. Piața de energie electrică deschisă și competitivă	11.03.2026	Sunt lansate piețele pentru ziua următoare și piața pe parcursul zilei .	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Pentru implementarea PZU, Platforma de tranzacționare pentru Piața energiei electrice pentru Ziua Următoare a fost operaționalizată. Pentru introducerea PPZ, Platforma de tranzacționare pentru Piața energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ) a fost operaționalizată. Până la data de 31.12.2025, au fost înregistrați la PZU și PPZ, 29 Titulari de licență (17 Furnizori, 7

						Producători (dintre care 1 eligibil), 2 Traderi, 2 Operatori sistem de distribuție și 1 Operator de sistem și de transport). Lista participanților înregistrați a fost publicată pe website-ul OPEM.
18.	120. Promovarea eficienței energetice	11.03.2026	Extinderea Fondului Eficiență Energetică în sectorul Rezidențial din Moldova (FEERM) pentru a oferi stimulente clădirilor rezidențiale cu mai multe apartamente și renovarea caselor individuale, inclusiv gospodăriilor vulnerabile.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	În anul 2025, Fondul pentru Eficiență Energetică în Sectorul Rezidențial (FEERM) a fost extins și operaționalizat integral, devenind un instrument funcțional pentru sprijinirea renovării energetice a clădirilor rezidențiale, inclusiv a gospodăriilor vulnerabile, și pentru promovarea tranziției către clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero. Implementarea FEERM se bazează pe Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 , modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 224/2025 și Hotărârea Guvernului nr. 674/2025 , și este realizată de Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED) prin trei produse de finanțare distincte , care acoperă atât clădirile multifamiliale, cât și casele individuale, inclusiv cele ale gospodăriilor vulnerabile.
19.	124. Promovarea eficienței energetice	11.03.2026	Programul de vouchere pentru electrocasnice (Programul EcoVoucher).	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	În anul 2025, Programul a fost extins semnificativ prin lansarea a 9 sesiuni suplimentare de vouchere , cu un buget total de aproximativ 7,45 milioane EUR , finanțat de Guvernul

						Norvegiei prin intermediul GIZ. În această perioadă au fost valorificate 25564 de vouchere, ceea ce a permis înlocuirea a 12018 frigidere eficiente energetic și 13546 mașini de spălat rufe eficiente energetic. Economiile de energie au fost estimate de CNED utilizând metodologia internă standardizată, bazată pe clasele de eficiență energetică ale echipamentelor noi, profilele medii de consum pentru electrocasnicele înlocuite, momentul punerii în funcțiune a echipamentelor. Până la finele anului 2025, aproximativ 40 033 de vouchere au fost valorificate de gospodăriile eligibile, astfel înlocuirea electrocasnicelor vechi sau ineficiente cu modele moderne și eficiente energetic, a generat economii cumulative estimate de 6,55 GWh.
20.	125. Dezvoltarea pieței pentru energia regenerabilă	11.03.2026	Planul de acțiune pentru implementarea energiei regenerabile și stocarea energiei continuă să fie implementat.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	La data de 16.04.2025, prin <i>Dispoziția Guvernului nr. 64/2025</i> a fost aprobat Planul de acțiuni privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare în perioada 2025–2026, care stabilește etapele, responsabilitățile și calendarul pentru lansarea licitațiilor, inclusiv mecanismele de monitorizare și evaluare a rezultatelor acestora.

						La data de 19.12.2025 a fost publicat în Monitorul Oficial, <i>Anunțul privind inițierea procedurii de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil mare</i> - Centrale electrice eoliene terestre împreună cu capacități de stocare, iar documentația de licitație aferentă a fost publicată pe pagina Ministerului Energiei (www.energie.gov.md). Perioada de depunere a cererilor, ofertelor tehnice și financiare se va iniția la 19 februarie 2026, până la 31 martie 2026 inclusiv.
21.	128. Dezvoltarea pieței pentru energia regenerabilă	11.03.2026	Este instituit un registru electronic pentru emiterea, transferul și anularea garanțiilor de origine pentru energia electrică	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Registrul garanțiilor de origine a devenit operațional la data de 27.11.2025. Astfel, orice participant la piața energiei electrice interesat de emiterea, transferul și utilizarea garanțiilor de origine poate consulta Regulamentul GO și întreprinde acțiunile necesare pentru obținerea și gestionarea acestor garanții utilizând Registrul GO. La momentul raportării, au fost înregistrați în Registru toți solicitanții care au depus cereri de înregistrare, iar participanții din Republica Moldova pot fi vizualizați în rapoartele publice ale registrului, selectând la filtrul „Country” – „Moldova”.
22.	136. Consolidarea independenței, responsabilității și integrității sistemului de justiție	11.03.2026	100% dintre judecătorii în funcție a celor trei Curți de Apel sunt verificați, pentru a fi ulterior	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau	Nu au fost operate modificări	Indicatorul cantitativ al măsurii „100% dintre judecătorii în funcție ai celor trei Curți de Apel sunt verificați” a fost atins prin finalizarea

			confirmați în funcție.	modificată semnificativ		procedurilor de evaluare a integrității etice și financiare pentru toți cei 26 de judecatori supuși procesului de vetting
23.	141. Crearea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderi prin combaterea criminalității economice și a spălării banilor	11.03.2026	Entitățile active sunt persoanele juridice care înregistrează activități lucrative. Companiile inactive vor fi considerate cele fără activitate și fără flux de numerar pentru mai mult de un an. Acces acordat unui număr de 18 autorități publice competente și entități raportoare și unui număr de 18 entități private și neguvernamentale (instituții financiare, mass-media de investigare) în conformitate cu Legea 308/2017 privind combaterea spălării banilor.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Modulul „Registru central al beneficiarilor efectivi” (BE) este pe deplin operațional și actualizat. Operaționalizarea Registrului central al beneficiarilor efectivi a fost realizată prin dezvoltarea și implementarea modulului „Beneficiari efectivi” ca parte integrantă a noului Sistem informațional „Registrul de Stat al Unităților de Drept” (RSUD2). Accesul operaționalizat pentru 36 de entități (18 autorități publice competente și entități raportoare și 18 entități private și neguvernamentale). 90% dintre întreprinderile active au depus declarația de BE (definirea statutului de activ/inactiv al entităților).
24.	149. Recuperarea și gestionarea activelor	11.03.2026	Registrul Bunurilor Infraționale Indisponibilizate este complet operațional și conține date relevante, fiind capabil să genereze și să disemineze statistici și rapoarte semnificative privind bunurile infraționale indisponibilizate.	Reforma este în vigoare, nu a fost suspendată, anulată sau modificată semnificativ	Nu au fost operate modificări	Pe parcursul anului 2025, Registrul Bunurilor Infraționale Indisponibilizate (SIA RBII) a fost utilizat în regim online de către autoritățile înregistrate ca utilizatori, fiind asigurată introducerea și actualizarea datelor relevante cu privire la sechestre/ înghețări și alte categorii de bunuri indisponibilizate, în limitele competențelor fiecărei instituții.

						Accesul la SI ARBII a fost oferit tuturor instituțiilor implicate în recuperarea bunurilor infracționale după cum urmează: 1. <i>Instanțele de judecată;</i> 2. <i>Procuraturile Republicii Moldova;</i> 3. <i>Executori judecătorești;</i> 4. <i>Serviciul Fiscal de Stat;</i> 5. <i>Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale din cadrul CNA.</i> Fiecare instituție, prin utilizatorul desemnat, are acces la informațiile aferente competențelor sale. Datele pot fi exportate în diverse formate și analizate. Interfața utilizatorilor conține două grafice cu date privind numărul de bunuri, numărul de documente introduse și valoarea sechestrelor aplicate la nivelul instituțiilor conectate.
--	--	--	--	--	--	--

Cele 24 de măsuri de reformă implementate în semestrul II al anului 2025 și aprobate de Comisia Europeană la data de 11 martie 2026 confirmă progresul semnificativ al Republicii Moldova în implementarea Agendei de reforme aferente Planului de creștere pentru anii 2025–2027. Acestea acoperă principalele priorități strategice ale țării – sectorul privat, digitalizarea, finanțele publice, capitalul uman, tranziția verde și statul de drept – fiind toate în vigoare și funcționale, fără modificări față de conținutul asumat.

Măsurile de reformă sunt în continuare pe deplin în vigoare. Acestea nu au fost suspendate, anulate și nici modificate într-un mod care să afecteze obiectivele asumate sau traiectoria de implementare convenită. Angajamentele rămân aplicabile în forma aprobată.

Sustenabilitatea acestora este consolidată prin alinierea la standardele europene, prin transparența proceselor decizionale și prin integrarea acestora într-o viziune strategică mai amplă de dezvoltare a sectorului energetic.

4. Proiectele implementate prin intermediul Platformei de investiții pentru politica de vecinătate.

Nr.	Denumirea proiectului	Beneficiar implemen- tator	Stadiul/ Procesul de implementare	Data deblocării	Contri- buția RM, mil. EUR	Buget total, mil. EUR
1.	Proiectul „Construcția Spitalului Regional Bălți”	Ministerul Sănătății	În fază de pregătire. - Studiul de fezabilitate a fost elaborat în 2016 și actualizat în 2022. - Evaluarea impactului social și de mediu a fost realizată în 2023. - La 01.10.2025 a fost aprobat grantul investițional NIP 2 din Planul de creștere, în valoare de 6 milioane EUR. - Prima procedură de achiziție pentru elaborarea proiectului tehnic conceptual (octombrie 2024 – ianuarie 2025) a fost anulată în urma contestațiilor. - Termenii de referință au fost revizuiți și retransmiși spre aprobare finanțatorului (CEB) în octombrie 2025. - În urma contestațiilor și a clarificărilor tehnice cu finanțatorul, a fost propusă extinderea perioadei de implementare a proiectului până în anul 2032. - A fost actualizată și definitivată documentația de achiziție pentru contractarea serviciilor de revizuire a Studiului de fezabilitate, elaborare a proiectului tehnic conceptual și actualizare a evaluării impactului social și de mediu, având în vedere rezultatele Recensământului populației și locuințelor din 2024, care au indicat o reducere semnificativă a populației din aria de deservire. -Urmează a fi înaintată documentația de relansare a licitației către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB) pentru obținerea calificativului „fără obiecții”.	12 iunie 2024 - NIP 1 1 octombrie 2025 - NIP 2	21,0	116,98
2.	Proiectul „PEEB (Programul pentru eficiența energetică în clădirile publice)”	Centrul Național pentru Energie Durabilă / Ministerul Energiei	În fază de pregătire avansată. - Proiectul a fost aprobat la nivel național CIPS 15 octombrie 2025, scrisoarea de angajament a fost emisă de Ministerul Finanțelor la 15.10.2025. - Proiectul a fost aprobat în cadrul mecanismului NIP la 17 decembrie 2025.	17 decembrie 2025- NIP	21,7	103,4

			- În prezent, se desfășoară negocierile cu Comisia Europeană privind Acordul de contribuție (grant) și negocierea Acordului de împrumut. - Studiul de fezabilitate aferent componentei de împrumut urmează să fie finanțat din grantul UE. - Implementarea programului este planificată etapizat, combinând asistența tehnică pentru consolidarea cadrului instituțional cu investiții în eficiența energetică a clădirilor publice și rezidențiale. - Calendarul de implementare este corelat cu etapele de aprobare și mobilizare a finanțării și este coordonat permanent între instituțiile naționale responsabile și partenerii financiari. - Lansarea componentei destinate clădirilor rezidențiale, prin CNED, este planificată în trimestrul III, condiționat de semnarea Acordului de contribuție (grant) cu UE, estimată în perioada trimestrul III 2026 – trimestrul III 2027. - Demararea lucrărilor de construcție și renovare este planificată pentru anul 2027.			
3.	Proiectul „Reabilitare a și modernizare a școlilor din Moldova”	Ministerul Educației și Cercetării	În fază de pregătire avansată. - Proiectul a fost aprobat la nivel național (CIPS pe data de 30.01.2026) - Pe 20.02.2026 a fost aprobată co-finanțarea proiectului din cadrul NIP. Guvernul a transmis scrisoarea de angajament la 19.02.2026. - La 11.06.2026, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 301/2026 privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru proiectul „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”. - Proiectul de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova” a fost înaintat Parlamentului spre aprobare și ratificare (nr. 231, demersul CS nr. 26-36-25-76-1681 din 01.07.2027).	20 februarie 2026 - NIP	8,0	50,0

4.	Proiectul „Reabilitare a Drumului R7, Drochia – Costești – Cosăuți. Și M3 Chișinău – Comrat – Giurgiulești -Romania.)”	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	În fază de pregătire avansată. - Proiectul a fost aprobat la nivel național (CIPS pe data de 25 martie 2026), iar scrisoarea de angajament a fost emisă de Ministerul Finanțelor la 30.04.2026. - Pe 17.06.2026 a fost aprobată cofinanțarea proiectului din cadrul NIP. - Au fost inițiate procedurile legale de inițiere a negocierilor și semnarea aprobării Acordului de împrumut (proiectul HG de inițiere a negocierilor și aprobare a semnării Acordului în procedură de avizare).	17 iunie 2026 -NIP	34,0	232,1
----	--	---	---	--------------------	------	-------

Proiectul „Construcția Spitalului Regional Bălți” are drept obiectiv general - asigurarea accesului la servicii medicale moderne și sigure pentru populația din Regiunea de Nord a Republicii Moldova, prin construirea unui nou spital regional la Bălți.

Proiectul se implementează în baza Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei ratificat prin Legea nr. 328/2023² și reprezintă o investiție strategică majoră în sistemul de sănătate al Republicii Moldova, ce urmează a fi realizat de către Ministerul Sănătății, finanțată printr-un împrumut de 86 milioane EUR acordat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB), completat de o contribuție națională de 21 milioane EUR din partea Guvernului Republicii Moldova, precum și de granturi:(i) prin mecanismul NIP în valoare totală de 9 milioane EUR, din care 3 milioane EUR pentru asistență tehnică (NIP 1 TA), aprobat la 12 iunie 2024, și 6 milioane EUR grant investițional (NIP 2), aprobat la 1 octombrie 2025, destinate susținerii etapelor de proiectare și cofinanțării lucrărilor de construcție, (ii) suplimentar, proiectul beneficiază de grantul EIB EPTATF în valoare de 498 mii EUR, ce oferă sprijin pentru funcționarea Unității de Implementare a Proiectului (UIP) și (iii) grantul CEB SDA de 0,5 milioane EUR pentru funcționarea Unității de implementare a Proiectului.

Conceptul investițional inițial prevedea construirea unui spital nou pe un teren neconstruit (tip greenfield), situat în satul Corlăteni, pe o suprafață de 5 hectare. Proiectul era conceput pentru o capacitate de 340 de paturi destinate serviciilor de spitalizare și 78 de paturi pentru servicii ambulatorii, având la bază studiul de fezabilitate elaborat în anul 2017 și actualizat în anul 2022. Dimensionarea investiției a fost realizată pornind de la o populație de referință estimată la aproximativ 930.000 de locuitori. Ulterior, rezultatele Recensământului populației și locuințelor din anul 2024 au indicat o reducere semnificativă a populației din aria de deservire, până la circa 630.000 de locuitori. În acest context, Ministerul Sănătății, cu sprijinul Swedfund, a inițiat în noiembrie 2025 un proces de reevaluare conceptuală a proiectului. Analiza lacunelor și neconcordanțelor (gap analysis) a evidențiat necesitatea ajustării proiectului la noile realități demografice și economice, formulând următoarele recomandări principale:

- *Redimensionare și creșterea calității infrastructurii* – s-a recomandat ajustarea capacității spitalului la un interval de 173–208 paturi. Bugetul estimativ al proiectului, de aproximativ 116 milioane EUR, a fost menținut, însă orientarea investițională a fost recalibrată de la „cantitate” către standarde tehnologice și funcționale superioare, inclusiv prin majorarea suprafeței medii la aproximativ 250 m²/pat. Necesitatea redimensionării a fost influențată inclusiv de creșterea costurilor per m² de construcție, determinată de inflația regională și internațională, majorarea costurilor materialelor de

² [Legea nr. 328/2023 pentru ratificarea Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea proiectului „Construcția Spitalului Regional Bălți”](#)

construcție și echipamentelor specializate, fluctuațiile cheltuielilor logistice și creșterea costurilor forței de muncă din sectorul construcțiilor.

- *Sinergia resurselor umane* – având în vedere deficitul de personal medical specializat, s-a optat pentru un model integrat de personal medical partajat între noul Spital Regional și Spitalul Clinic Bălți, sub un management coordonat.

- *Trecerea de la conceptul greenfield la conceptul brownfield* – pentru protejarea și valorificarea investițiilor recente, estimate la circa 10 milioane EUR, realizate în infrastructura Spitalului Clinic Bălți, a fost propusă integrarea noului Spital Regional Bălți în cadrul campusului existent al instituției. În noua configurație, Spitalul Regional va prelua cazurile de înaltă complexitate și acuitate medicală, iar infrastructura existentă a Spitalului Clinic Bălți urmează a fi reprofilată pentru servicii de reabilitare, îngrijiri cronice și alte servicii complementare.

Această viziune a fost prezentată experților Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei în cadrul misiunii de monitorizare desfășurate în perioada 27–29 ianuarie 2026. Ministerul Sănătății și-a argumentat poziția prin necesitatea valorificării infrastructurii existente și a utilizării eficiente a resurselor umane disponibile. CEB a acceptat validitatea revizuirii studiului în baza noilor date demografice, însă a condiționat recalibrarea proiectului de respectarea fundamentului strategic al Acordului de finanțare și de aplicarea unei metodologii transparente, inclusiv prin atragerea expertizei locale.

Consensul stabilit între Ministerul Sănătății și finanțator a vizat inclusiv definirea statutului strategic de Spital Regional Universitar. În luna martie 2026, Ministerul Sănătății a transmis oficial către bancă o notă strategică consolidată, care a constituit baza pentru etapa ulterioară de armonizare a aspectelor procedurale și tehnice ale proiectului.

Prin demersul de răspuns comunicat la 7 aprilie 2026, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei a solicitat clarificări suplimentare privind aplicabilitatea soluției brownfield, riscul afectării identității spitalului terțiar prin integrarea cu structurile existente, viabilitatea statutului universitar și impactul riscurilor inflaționiste asupra costurilor proiectului.

În vederea asigurării unui proces transparent și fundamentat tehnic, conform angajamentelor asumate față de finanțator, Ministerul Sănătății a constituit, la 10 aprilie 2026, Comitetul de experți prin Ordinul nr. 296. În continuarea acestui demers, la 30 aprilie 2026 a fost organizată o vizită de lucru, urmată de o ședință comună între membrii Comitetului și echipa clinică din Bălți, având ca obiectiv principal revizuirea și actualizarea Studiului de fezabilitate al proiectului.

În urma evaluărilor realizate, Comitetul de experți a concluzionat că este necesară reconfigurarea conceptului investițional, prin trecerea de la scenariul inițial de tip greenfield la un model integrat de tip brownfield, amplasat pe actualul campus al Spitalului Clinic Bălți, unde sunt disponibile aproximativ 3,2 hectare pentru dezvoltare. Conceptul revizuit prevede edificarea unui Spital Regional modern, compact și înalt tehnologizat, cu o capacitate estimată de 200–230 de paturi, care va funcționa complementar cu Spitalul Clinic Bălți, cu o capacitate de circa 600 de paturi. Această abordare urmărește asigurarea sustenabilității pe termen lung a investiției și dezvoltarea unui model universitar medical de tip dual-campus.

Noul concept investițional a fost prezentat Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB) la începutul lunii mai 2026, fiind acceptat de către aceasta la 26 mai 2026.

În paralel, Ministerul Sănătății a actualizat documentația de achiziție necesară contractării serviciilor pentru definitivarea Studiului de prefezabilitate și elaborarea proiectului tehnic conceptual (nivel RIBA 3), integrând toate recomandările și actualizările formulate în Raportul Comitetului de experți. Documentația de achiziție a fost finalizată la 26 iunie 2026 și, în prezent, se află în proces de consultare și coordonare internă. Ulterior, aceasta urmează să fie transmisă către CEB pentru obținerea calificativului „no objection”, după care va fi lansată procedura de achiziție.

Totodată, Ministerul Sănătății analizează opțiunile disponibile pentru demolarea construcției existente amplasate pe teritoriul Spitalului Clinic Bălți, inclusiv costurile aferente acestui proces, estimate conform ofertei recepționate recent la 8.608.205,00 lei. De asemenea, sunt evaluate posibilitățile de compensare parțială a acestor cheltuieli prin valorificarea materialelor recuperabile rezultate în urma demolării.

Progres înregistrat:

- Finalizarea documentației de achiziție pentru contractarea serviciilor de perfecționare/actualizare a Studiului de Fezabilitate (elaborat în 2017 și actualizat în 2022);
- Elaborarea evaluării impactului de mediu și social;
- Elaborare a proiectului tehnic la nivelurile RIBA 2 și RIBA 3;
- Elaborare a documentației de achiziție pentru procedura de proiectare și construcție a fost finalizată și se află în prezent în proces de consultare și coordonare internă. Ulterior, documentația va fi transmisă către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB) pentru obținerea calificativului ”fără obiecții”.

Constrângeri:

- Unitatea de Implementare nu este încă operațională în componentă deplină, lipsind funcțiile de manager de proiect și specialist financiar.
- Decalarea termenului de realizare din 2028 către 2032 din cauza anulării licitațiilor.

Programul pentru Eficiență Energetică în Clădirile Publice (PEEB Moldova) reprezintă o intervenție strategică la nivel național în domeniul eficienței energetice, având ca beneficiar responsabil autoritățile publice centrale, sub coordonarea Ministerului Energiei. Proiectul urmărește îmbunătățirea performanței energetice și a rezilienței climatice a clădirilor publice și rezidențiale, contribuind la reducerea consumului de energie, a emisiilor de gaze cu efect de seră și la creșterea calității serviciilor publice, în special în sectoarele educației și sănătății.

Beneficiarii principali ai PEEB Moldova includ ministerele de resort (Ministerul Energiei, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății), autoritățile publice locale și proprietarii de locuințe prin schema „Casa verde”. Programul vizează peste 40 de clădiri publice, cu o suprafață totală de peste 150.000 m², școli, universități, spitale și birouri administrative, precum și locuințe individuale. Beneficiarii direcți sunt elevi și studenți, profesori, pacienți și medici, funcționari publici, gospodării și contractanți locali, care vor beneficia de costuri reduse la energie, capacitate crescută în politici de eficiență energetică și dezvoltarea competențelor, generând beneficii sociale, economice și de mediu pe scară largă.

Proiectele PEEB Moldova sunt distribuite pe întreg teritoriul țării. O mare parte se află în Chișinău, dar sunt vizate și centre regionale și orașe mai mici: Bălți și Nisporeni în nord, Orhei și Hîncești în centru, Cahul în sud, asigurând că cel puțin o treime din clădiri se află în afara capitalei.

Din punct de vedere financiar, PEEB Moldova are un buget total estimativ de aproximativ 103,4 milioane EUR, structurat după cum urmează: 12 milioane EUR grant din partea Uniunii Europene, 30 milioane EUR împrumut concesional acordat de Agenția Franceză pentru Dezvoltare (AFD), 21,7 milioane EUR contribuția Guvernului Republicii Moldova, 14,7 milioane EUR contribuția beneficiarilor finali (în special gospodării, în cadrul componentei rezidențiale), precum și 25 milioane EUR cofinanțare din partea altor instituții financiare internaționale și instituții de finanțare pentru dezvoltare.

În ceea ce privește stadiul implementării, proiectul a parcurs etapele de pregătire strategică și instituțională, fiind examinat și aprobat în cadrul ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică (CIPS) din 15 octombrie 2025. Totodată, Ministerul Finanțelor a emis scrisoarea de angajament la data de 15 octombrie 2025, confirmând cadrul de finanțare al proiectului. Proiectul a fost aprobat în cadrul mecanismului NIP la 17 decembrie 2025.

Totodată, a fost elaborată documentația tehnică a proiectului. A fost inițiat procesul de operaționalizare a prevederilor din Acord privind originea tehnologiilor (art. 7). Cea mai mare îngrijorare este legată de invertoarele fabricate în China, utilizarea cărora prezintă amenințări cibernetice ce ar putea declanșa întreruperi ale alimentării cu energie electrică, deoarece producătorii ar putea să le manipuleze de la distanță sau chiar să le oprească, destabilizând rețelele energetice și putând provoca pene de curent.

Progres înregistrat:

- La această etapă au loc negocierile cu Comisia UE privind Acordul de contribuție, deoarece studiul de fezabilitate pentru împrumut va fi finanțat din grantul UE.

Constrângeri:

- Posibile întârzieri în elaborarea rapoartelor de audit energetic;
- Întârzieri în semnarea Acordurilor cauzate de negocierea clauzei/clauzelor privind tehnologiile care vor fi utilizate pentru eficientizarea energetică a clădirilor, care conform legislației UE trebuie să fie de origine europeană;

Pașii următori sunt:

- Semnarea Acordului de Contribuție între Uniunea Europeană și AFD.
- Semnarea Acordului de Grant dintre AFD și Ministerul Energiei.
- Lansarea componentei de clădiri rezidențiale în trimestrul III, 2026, cu CNED, cu condiția de a fi semnat Acordul de contribuție cu UE pentru NIP în intervalul de timp trimestrul III al anului 2026 (iulie – septembrie 2026) și trimestrul III al anului 2027 (iulie – septembrie 2027).
- Asigurarea de către Ministerul Energiei și CNED a îndeplinirii condițiilor necesare pentru prima debursare.
- Lucrările de construcție și renovare sunt preconizate să demareze în anul 2027.

Proiectul „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova” reprezintă o intervenție strategică la nivel național în domeniul educației, având ca autorități responsabile de implementare Ministerul Educației și Cercetării și Oficiul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii "Moldova-Proiect" (ONDIMP). Proiectul urmărește extinderea rețelei de școli-model cu încă 20 de instituții de învățământ, care vor fi renovate și dotate conform standardelor școlii-model, contribuind la creșterea numărului de elevi cu acces la educație de calitate, la îmbunătățirea rezultatelor la testul internațional PISA, la reducerea ratei analfabetismului funcțional și la creșterea eficienței energetice a instituțiilor de învățământ.

Beneficiarul principal este Ministerul Educației și Cercetării, alături de instituțiile de învățământ vizate ca părți implicate în implementare. Lista celor 20 de instituții se adaugă rețelei deja aprobate de 35 de școli-model prin Ordinul MEC nr. 198/2024, urmând ca cele 20 de școli să fie renovate și dotate conform standardelor școlii-model, pe baza următoarelor zone de intervenție:

- Infrastructura modernă vizează renovarea integrală a infrastructurii școlii, a terenului aferent și a spațiilor auxiliare, cuprinzând săli de clasă renovate, cu mobilier modern, prevăzute pentru activități multiple sau săli de clasă flexibile, bibliotecă modernă, cantină și spații creative. Proiectarea tehnică este preconizată să dureze 12 luni, iar lucrările de construcție până la 24 de luni.
- Măsurile de eficiență energetică prevăd efectuarea auditului energetic și implementarea măsurilor necesare pentru reducerea consumului de energie cu minimum 30%. Aceste lucrări se vor realiza în timpul reparațiilor capitale sau, în cazul instalării unor echipamente speciale, nu mai târziu de 6 luni de la finalizarea lucrărilor.

- Infrastructura tehnologică include echipamentele și resursele necesare, respectiv resurse digitale eficiente și conexiune bună la rețeaua internet, procesul de achiziție fiind estimat la 6 luni.
- Incluziunea vizează crearea unei școli pentru toți și cu toți, în care toate resursele, inclusiv cele digitale, sunt disponibile pentru toți elevii, în mod egal și fără constrângeri sociale, culturale și economice, promovând o educație cuprinzătoare și incluzivă. Este prevăzută o sală de resurse pentru copiii cu nevoi speciale, inclusivă și adecvată vârstei, concepută pentru a satisface nevoile atât ale fetelor, cât și ale băieților, întrucât copiii cu nevoi speciale necesită servicii educaționale de sprijin bazate pe aceste nevoi. Dotarea spațiilor și instruirea personalului implicat este estimată la 6 luni.

Din punct de vedere financiar, proiectul are un buget total estimativ de 50 milioane EUR, structurat după cum urmează: 40 milioane EUR împrumut din partea BEI, 2 milioane EUR grant prin NIP, precum și 8 milioane EUR contribuția Guvernului Republicii Moldova, prin co-finanțare în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova.

În ceea ce privește stadiul implementării, propunerea a fost prezentată Consiliului NIP în luna februarie 2026. Conform planificării actuale, lucrările de renovare și construcție sunt preconizate **să demareze la începutul anului 2027, cu finalizare până la 31.12.2030.**

Progres înregistrat:

- Semnarea contractului de finanțare la data de 17 iunie curent în baza HG nr. 301/2026 cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.

Pașii următori sunt:

- Ratificarea de către Parlamentul RM a acordului semnat.
- Intrarea în vigoare a acordului și identificarea echipei de implementare a proiectului.
- Licitație pentru design și proiectare.

Proiectul “Reabilitarea Drumului R7, Drochia – Costești – Cosăuți. Și M3 Chișinău – Comrat – Giurgiulești – Romania.)” - vizează reabilitarea, lărgirea și construcția a aproximativ 134 km de drumuri publice naționale, structurat în două componente principale. Componenta A cuprinde lucrările de construcție pe sectoarele drumului R7 și Lotul 4 din drumul M3, reprezentând circa 68 km. Componenta B cuprinde lucrările civile pe sectoarele drumului M3 (Loturile 1, 2 și 3), reprezentând circa 65 km. Bugetul total al proiectului este 232.1 mil Euro, dintre care contribuția Guvernului de 34 mil Euro și grant NIP de 11,5 mil Euro.

Proiectul integrează două dimensiuni complementare: (1) Investiții capitale în infrastructura rutieră: reabilitarea drumului R7 și M3 (parte a rețelei TEN-T), îmbunătățind siguranța rutieră și conectivitatea utilizând standardele UE. (2) Planificare strategică integrată pe termen lung: elaborarea unui Master Plan Integrat pentru Infrastructura de Transport 2050 în baza Secțiunii specializate „Infrastructură de Transport” a PATN-ului (documentul teritorial superior al RM, perspectiva 2050). PATN-ul va delimita strategice coridoarele de transport, va impune reguli de utilizare a terenurilor, va proteja drepturile de trecere și va identifica localitățile ce necesită drumuri de ocolire - aspecte esențiale pentru dezvoltarea mobilității sigure și durabile în Republica Moldova.

Conform studiului de fezabilitate sectoarele analizate ale drumurilor R7 (Loturile 1, 2 și 3) și podurile se află într-o stare nesatisfăcătoare și nu asigură cerințele esențiale de siguranță și fluiditate. Astfel, intervențiile propuse includ înlocuirea podurilor și reabilitarea sectoarelor de drum, în vederea asigurării unor condiții corespunzătoare de siguranță și circulație pe termen lung care să asigure conectivitatea Est-Vest inclusiv tranzitul Ucraina-Uniunea Europeană.

În ceea ce privește drumul M3 (Loturile 1–4), proiectul prevede atât reabilitarea sectoarelor existente, cât și construcția unor porțiuni noi, în funcție de configurația fiecărui lot (2x2 benzi sau 2x1 bandă).

Starea precară a infrastructurii existente justifică intervențiile propuse pentru modernizare și îmbunătățirea condițiilor de trafic.

Atât pentru R7, cât și pentru M3, lucrările vor fi realizate în conformitate cu cerințele rețelei transeuropene de transport (TEN-T), stabilite prin Regulamentul (UE) nr. 2024/1679, asigurând alinierea la standardele europene privind calitatea, siguranța și conectivitatea infrastructurii rutiere.

Progres înregistrat:

- La data de 25 martie 2026 a fost aprobat la CIPS ca proiect individual, ce va fi finanțat de BERD. Scrisoarea de angajament a fost emisă de Ministerul Finanțelor la 30.04.2026.
- Pe 17 iunie 2026 a fost aprobată co-finanțarea proiectului din cadrul NIP.
- Au fost inițiate, de către MIDR, procedurile legale pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea Proiectului VI de reabilitare a drumurilor din Moldova.

Pașii următori sunt:

Aprobarea HG cu privire la inițierea negocierilor și semnarea Acordului de finanțare dintre BERD și Guvern.

5. Perspective privind implementarea măsurilor de reformă necesare pentru următoarea tranșă de plată și privind dezvoltarea proiectelor investiționale prin intermediul Platformei de investiții pentru politica de vecinătate

Pentru semestrul II al anului 2026 Guvernul Republicii Moldova urmează să asigure realizarea a 38 măsuri de reformă cu termen scadent în decembrie 2026 și finalizarea integrală a 2 măsuri de reformă, care nu au fost finalizate la 30 iunie 2026.

Conform situației înregistrate la 30 iunie 2026, toate cele 38 măsuri de reformă planificate sunt în proces de implementare, iar pentru cele 2 măsuri de reformă nefinalizate până în iunie 2026 se constată un grad avansat de finalizare. Analizând aspectele tehnice și instituționale ale procesului de implementare a reformelor planificate, se concluzionează că, în cea mai mare parte, acestea urmează o traiectorie corectă de realizare, fiind prognozate a fi finalizate în termenul stabilit și în conformitate cu indicatorii aprobați.

Din perspectiva anului 2026, Guvernul Republicii Moldova a planificat un set de proiecte investiționale prioritare, aflate în etape de pregătire mai avansate.

Aceste proiecte au fost discutate în cadrul ședinței Comitetului (Guvern - Comisia Europeană - IFIs) de Investiții din 27 noiembrie 2025, la care au participat Cancelaria de Stat, Comisia Europeană, ministerele vizate și instituțiile financiare internaționale. Discuțiile au abordat stadiul de maturitate al proiectelor, pașii necesari pentru avansarea acestora în procesul de validare, precum și aspecte transversale relevante pentru implementare, inclusiv riscurile de dublă finanțare, aplicarea regulilor de achiziții publice și necesitatea unei coordonări timpurii între autoritățile naționale și partenerii financiari.

Scopul principal a fost consolidarea unui portofoliu de proiecte realist și pregătit pentru anul 2026, ce include 7 proiecte investiționale în valoare estimativă de **675,4 milioane EUR** (*Investiții în infrastructura IPT (învățământ profesional tehnic); Alimentarea durabilă cu apă în Moldova (irigații); Proiectul de Dezvoltare Agricolă AGRI-M/IFAD IX; Livada Moldovei. Faza II; Moldova Drumuri VI – Modernizarea/reabilitarea unor sectoare ale drumurilor M3 și R7; Turism, patrimoniu și investiții strategice; Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova*).

- **2 proiecte** - *Moldova Drumuri VI – Modernizarea/reabilitarea unor sectoare ale drumurilor M3 și R7 și Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova* au fost descrise în secțiunea precedentă, fiind aprobate de către TAM/NIP în primul semestrul al anului 2026.
- **1 proiect garantat** (fereastra ESFD+) *Livada Moldovei, Faza II*, sprijinul pentru întreprinderile mici și mijlocii din sectorul agroalimentar rămâne o prioritate, inclusiv prin continuarea proiectului finanțat de către Banca Europeană de Investiții (BEI) care urmărește facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri, în vederea creșterii competitivității și a potențialului de export. Proiectul are un buget total estimat de 150 mil. EUR împrumut BEI și 1,5 mil. EUR asistență tehnică. Proiectul a fost validat de către Comitetul Interministerial pentru Planificare Strategică (CIPS) la 30 ianuarie 2026, iar la 24 iunie 2026 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 331/2026 cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind realizarea proiectului „Livada Moldovei II”. Acest proiect nu a mobilizat finanțare prin intermediul NIP, dar va primi garanții pentru împrumutul mobilizat din linia dedicată în acest sens sub Planul de creștere.
- **4 Proiecte** în curs de pregătire în vederea prezentării în cadrul NIP, preconizată pentru trimestrul III și IV al anului 2026:
 - a) *Proiectul „Alimentare durabilă cu apă (irigare) în Moldova”*, finanțat de către Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), are ca obiectiv îmbunătățirea accesului la apă pentru agricultură și creșterea productivității, prin reabilitarea și modernizarea a două sisteme centralizate de irigare. Proiectul are un buget total estimat de 129,975 milioane EUR și include următoarele componente, conform Procesului-Verbal nr. 10 al ședinței CIPS din 20 mai 2026:

- **Etapa I** în valoare de 62,875 milioane EUR, inclusiv: împrumut BERD - 49,8 milioane EUR; contribuția Guvernului din Planul de creștere - 7,2 milioane EUR; grant oferit prin Platforma de Investiții pentru Vecinătate (NIP) - 4,8 milioane EUR; grant BERD 1,08 milioane EUR, contribuția Guvernului - 287,6 milioane lei (aproximativ 14,29 milioane EUR) pentru facilități fiscale și vamale;
- **Etapa II (tranză neangajată)** în valoare de 67,1 milioane EUR, inclusiv: împrumut BERD - 53,1 milioane EUR; contribuția Guvernului din Planul de creștere - 7,5 milioane EUR; grant oferit prin Platforma de Investiții pentru Vecinătate (MP) 5 milioane EUR; grant BERD - 1,5 milioane EUR, contribuția Guvernului 305,6 milioane lei (aproximativ 15,19 milioane EUR) pentru facilități fiscale vamale.

În cadrul ședinței CIPS s-a decis ca sumele estimate pentru Etapa II urmează a fi reexamine și validate repetat pe platforma Comitetului interministerial pentru planificare strategică, în funcție de rezultatele negocierilor și disponibilitatea fondurilor din Planul de creștere.

Pași următori și calendarul estimativ:

Aplicația pentru prima tranșă de finanțarea planificată pentru prezentare în cadrul TAM din iulie 2026, în vederea includerii spre examinare la NIP.

Principalele constrângeri ale proiectului:

Implementarea Etapei II este condiționată de reexaminarea și validarea alocărilor financiare de către Comitetul interministerial pentru planificare strategică, în funcție de rezultatele negocierilor și disponibilitatea fondurilor din Planul de creștere.

b) *Proiectul de Dezvoltare Agricolă AGRI-M/IFAD IX*, finanțat de către Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD), are ca scop integrarea micilor producători în lanțuri valorice competitive, prin sprijin non-financiar, acces la finanțare concesională și măsuri de dezvoltare a politicilor publice. Proiectul are un buget total estimat de 43,395 mil. USD, dintre care - 20,75 mil. USD sub formă de împrumut acordat de Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii, 12,77 mil. USD sub formă de grant ce urmează a fi alocat de Fondul de Adaptare și 4,75 mil. USD grant NIP și 5,17 mil USD co-finanțare din partea Republicii Moldova. Proiectul a fost aprobat de către CIPS pe data de 30 ianuarie 2026.

Pași următori:

În perioada iunie–iulie 2026, urmează continuarea dialogului dintre MAIA și IFAD în vederea identificării unor opțiuni alternative de finanțare (inclusiv grant) și ajustării structurii financiare a proiectului, astfel încât să fie asigurate condiții de finanțare mai avantajoase și să fie reluat procesul de promovare a proiectului.

Principalele constrângeri ale proiectului:

Întârziere cauzată de necesitatea ajustării surselor de finanțare ale proiectului, împrumutul fiind calificat drept unul costisitor.

c) Proiectul *Turism, patrimoniu și investiții strategice*, sprijinit de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB), și conține un portofoliu de 11 investiții publice structurate în jurul a doi piloni: Pilonul 1 - reabilitarea a 6 conace istorice și a Centrului Creativ Universul (Chișinău); Pilonul 2 - modernizarea a 4 întreprinderi de stat din sectorul MICE (Moldexpo, Cricova, Moldova Film, Arena Chișinău). Intervențiile sunt concepute ca un sistem, nu ca proiecte izolate, și necesită acțiuni paralele din partea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, a Ministerului Culturii, Centrului Național al Cinematografiei (CNC) și a altor entități publice pentru a-și valorifica potențialul. Proiectul are un buget total estimativ de 57 milioane EUR, din care 30 milioane EUR împrumut CEB, 15 milioane EUR din Planul de Creștere și 5 milioane EUR grant NIP. În etapa actuală, se realizează studiul de fezabilitate cu suportul CEB.

Pași următori și calendarul estimativ:

- În perioada iulie 2026, urmează continuarea dialogului de evaluare cu CEB și clarificarea listei de informații suplimentare necesare.
- În perioada septembrie 2026, CEB planifică înaintarea către TAM/NIP cererea de grant.
- În trimestrul IV 2026, în funcție de concluziile evaluării, urmează definitivarea structurii de finanțare, a modelului de implementare și a pachetului de documente necesar pentru înaintarea proiectului către structurile decizionale ale CEB. Studiile de fezabilitate detaliate vor fi realizate ulterior din resursele împrumutului, conform structurii agreeate cu CEB.

Principalele constrângeri ale proiectului:

- maturitatea diferită a componentelor proiectului. Obiectivele de patrimoniu necesită clarificări tehnice, juridice și patrimoniale, inclusiv asupra stării construcțiilor, regimului de protecție, documentației cadastrale și posibilităților de intervenție. În același timp, proiectele MICE implică întreprinderi sau instituții diferite, cu niveluri diferite de pregătire, capacitate financiară, date economice și documentație tehnică.
- necesitatea ca proprietățile aflate în gestiunea autorităților administrației publice locale să fie transferate spre Agenția Proprietății Publice pentru o implementare conform standardelor CEB și a gestionării riscurilor.
- necesitatea alinierii proiectului la cerințele CEB privind impactul social, sustenabilitatea, incluziunea regională, conservarea patrimoniului, guvernanta implementării și capacitatea beneficiarilor. d) Proiectul *Investițiile în infrastructura instituțiilor de învățământ profesional tehnic*, finanțat de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB), vizează modernizarea a 15 instituții (blocuri și spații de învățare, laboratoare, ateliere etc) renovate și dotate conform standardelor școlii-model și dotarea a 10 cămine ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic reparate capital și dotate cu mobilier unităților, în strânsă corelare cu cerințele pieței muncii. Proiectul are un buget total estimat de 80 mil. EUR, din care 33 milioane EUR împrumut, 7 milioane EUR grant NIP și 40 milioane EUR cofinanțare a Republicii Moldova prin Mecanismul de Reformă și Creștere, fiind validat de către CIPS pe 23 aprilie 2026.

Pași următori:

Planificat pentru prezentare în cadrul TAM în luna iulie 2026.

Raportul de progres privind măsurile de reformă cu termen de realizare în iunie 2026 este prezentat în *Anexa 3* a acestui raport.

6. Rezumatul auditurilor interne efectuate la nivel național pentru furnizarea de asigurări privind îndeplinirea etapelor calitative și cantitative relevante pentru măsurile din Agenda de Reforme, implementate în semestrul I al anului 2026

În conformitate cu art.14, pct.10, alin. (4) din Acordul de facilitare, Rezumatul consolidează rezultatele misiunilor de audit intern realizate de autoritățile responsabile pentru implementarea celor 18 măsuri din Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, implementate în semestrul I al anului 2026.

Scopul general al auditurilor interne este furnizarea unei asigurări rezonabile privind îndeplinirea etapelor calitative și cantitative relevante, stabilite pentru implementarea măsurilor de reforme, precum și privind faptul ca fondurile au fost gestionate în conformitate cu normele aplicabile, în special cele referitoare la evitarea conflictelor de interese, prevenirea și detectarea suspiciunilor de fraudă, corupție, alte iregularități, precum și neadmiterea dublei finanțări. Prezentul document reprezintă o sinteză a asigurării disponibile și nu substituie rapoartele individuale de audit intern, probele justificative ori responsabilitatea autorităților implementatoare pentru corectitudinea informațiilor raportate.

Misiunile de audit intern au fost realizate de subdiviziunile de audit intern ale 9 autorități responsabile de implementarea măsurilor din Agenda de Reforme (Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului, Ministerul Energiei, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal, Consiliul Concurenței, Agenția Proprietăți Publice), sau prin constituirea unor echipe de audit mixte (interinstituționale) mandatul cărora a fost stabilit în baza a 3 acorduri de asociere. Activitatea de audit intern a fost realizată în conformitate cu standardele și cadrul normativ-metodologic național, care sunt aliniate la Cadrul Internațional de Practici Profesionale al Institutului Auditorilor Interni.

Obiectivele de audit intern au constat în evaluarea:

1. caracterului complet, exact și trasabil al informațiilor și documentelor justificative, care confirmă faptul ca etapele calitative și cantitative aferente măsurilor din Agenda de Reforme au fost îndeplinite în mod satisfăcător;
2. faptului că sistemul de control intern instituit pentru realizarea măsurilor din Agenda de Reforme, oferă asigurările necesare că fondurile au fost gestionate în conformitate cu normele aplicabile, în special cele referitoare la evitarea conflictelor de interese, prevenirea, detectarea și corectarea fraudei, corupției și a altor iregularități;
3. faptului că procedurile de control instituite asigură neadmiterea dublei finanțări din partea Mecanismului instituit pentru Agenda de Reforme și a altor programe sau instrumente ale Uniunii Europene, precum și a altor donatori.

Controlul intern managerial în cadrul autorităților responsabile este organizat în conformitate cu standarde naționale, aliniate la principiile internațional recunoscute. Conducătorii autorităților își asumă responsabilitatea pentru implementarea măsurilor din Agenda de reforme, calitatea executării și corectitudinea informațiilor prezentate în procesul de raportare. Sistemul de control intern, în general, asigură păstrarea informațiilor și documentelor justificative necesare pentru pista de audit.

Pe baza rezultatelor de audit, pentru toate cele 18 măsuri de reformă implementate, în limitele ariilor și procedurilor aplicate, auditul intern oferă o asigurare rezonabilă că informațiile și documentele justificative sunt, în general, complete, fiabile și trasabile. Sistemele de control intern managerial instituite la nivelul autorităților responsabile au susținut implementarea, monitorizarea și raportarea măsurilor calitative și cantitative stabilite în Agenda de Reforme, iar deficiențele constatate de audit sunt monitorizate în mod adecvat și sunt acoperite de recomandări, aflate în curs de implementare. Auditul intern nu a detectat suspiciuni de fraudă, corupție sau conflicte de interese, iregularități semnificative ori indicii de dublă finanțare, și nu au fost raportate sume care să necesite corectare sau recuperare.

7. Mecanisme de coordonare, implementare și comunicare aplicabile Agendei de reforme

Pentru a asigura o abordare sistematică, consecventă și responsabilă în implementarea, monitorizarea și raportarea fiecărei măsuri din Agenda de reforme aferente Planului de Creștere al Republicii Moldova pentru perioada 2025–2027, Guvernul a utilizat mecanismele naționale de coordonare a procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și mecanismele aplicate în procesul de coordonare a politicilor publice și planificare strategică. Astfel, implementarea, monitorizarea și raportarea măsurilor incluse în Agenda de reforme au fost integrate în structurile instituționale și procedurale existente, asigurând o coordonare clară între autoritățile publice responsabile, o delimitare precisă a responsabilităților și un flux coerent de informații. Această abordare a asigurat monitorizarea periodică a progresului, identificarea timpurie a riscurilor și remedierea promptă a eventualelor întârzieri, precum și raportarea transparentă și unitară a rezultatelor către Cancelaria de Stat și partenerii externi.

La nivel politic, coordonarea a fost realizată prin:

- **Ședințele de lucru ale membrilor Guvernului consacrate proceselor de integrare europeană** în calitate de platformă de discuție periodică (lunar sau la necesitate) a progreselor, întârzierilor și blocajelor privind implementarea AR și proiectelor investiționale, care în perioada de raportare s-a întrunit în 5 ședințe dedicate coordonării și monitorizării procesului de implementare a Agendei de reformă.

- **Comitetul interministerial pentru planificare strategică (CIPS)**, condus de Prim-ministru, care în perioada de raportare s-a întrunit în 7 ședințe dedicate Mecanismului de Reformă și Creștere, în cadrul cărora a fost aprobată lista indicativă a proiectelor investiționale din cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere, monitorizarea progresului proiectelor investiționale aflate în implementare, aprobate cele 7 proiecte care sunt în proces de implementare prin intermediul Platformei de Investiții pentru Vecinătate.

La nivel tehnic, coordonarea a fost realizată prin intermediul:

- **Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile (CCDD)**, care în perioada de raportare s-a întrunit în 8 ședințe, în cadrul cărora au fost selectate și validate 7 proiecte investiționale din cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere, precum și au fost deblocate problemele operaționale, identificate și semnalizate eventualele blocajele în implementare către nivelul politic.

În conformitate cu articolul 25 alin.6 din Acordul de Facilitate, pe parcursul perioadei de raportare, a fost realizată o coordonare sistematică cu reprezentanții Comisiei Europene, pentru a asigura o urmărire consecventă a progreselor realizate și a aspectelor care necesită identificarea soluțiilor pentru aspectele problematice, în cadrul celor 30 de ședințe cu subdiviziunile Comisiei Europene, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova și autoritățile responsabile. Complementar, au fost organizate și desfășurate cca 35 de ședințe tehnice de către Cancelaria de Stat și autoritățile responsabile de implementarea măsurilor de reformă.

În cadrul exercițiului de coordonare și monitorizare comună dintre Republica Moldova și Comisia Europeană, Republica Moldova a transmis Comisiei Europene rapoarte periodice, la intervale de aproximativ două săptămâni, privind progresul în implementarea măsurilor prevăzute în Agenda de reforme.

Procesul de monitorizare a Agendei de reforme a fost asigurat de Cancelaria de Stat, fiind desfășurat continuu, astfel încât fiecare măsură de reformă a fost dezagregată pe etape de implementare cu stabilirea livrabilelor, termenilor de inițiere/finalizare și responsabililor la nivel de secretari de stat și executori.

Ca platformă de coordonare și pregătire a proiectelor investiționale a fost setat **Comitetul trilateral de discuții Guvern - Comisia Europeană - Instituțiile Financiare Internaționale** care are ca scop examinarea și accelerarea pregătirii proiectelor investiționale, inclusiv aspectelor orizontale privind aplicarea prevederilor și cerințelor Mecanismului de Reformă și Creștere, dar și alinierea tuturor

eforturilor depuse de către actorii responsabili/implicați pentru pregătirea proiectelor și asigurarea complementarității resurselor.

Unele dintre măsurile deja întreprinse în vederea consolidării capacităților de implementare a angajamentelor asumate, în cooperare cu Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, sunt:

i) pentru consolidarea capacității instituționale pe termen lung în implementarea Agendei de reforme și gestionarea proiectelor investiționale s-a extins Echipa de Sprijin pentru Reforme (**fiind în total 69 experți pe Planul de creștere, iar la moment sunt 49**), gestionată de BERD și finanțată de Comisia Europeană, prin oferirea de sprijin juridic, management de proiecte și de politici publice instituțiilor responsabile.

(ii) realizarea unui exercițiu de cartografiere a necesităților urgente pentru perioada 2025–2027 în cadrul instrumentului TAIEX, pentru a eficientiza accesarea expertizei disponibile din partea statelor membre ale UE și selectarea celor mai prioritare necesități pentru perioada T4 2025 – T1 2026. Totodată, pe parcursul perioadei sem.II, 2025-sem. I, 2026 au fost demarate **38 de evenimente TAIEX**.

(iii) accesarea expertizei (non-key senior și junior) pe termen scurt (livrabile concrete) complementară pentru realizarea măsurilor din Agenda de reforme din proiectul UE „Moldova Europeană – Sprijin pentru integrare în UE” (în cadrul proiectului: **Senior Non-Key Experts fiind în număr de 92, iar la moment 53 și Junior Non-Key Experts fiind în număr de 20, iar la moment 14**).

(iv) semnarea Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind Planul de acțiuni multianual pentru perioada 2025-2027, care prevede asistență tehnică de 214,8 milioane EUR pentru atingerea obiectivelor din Planul de creștere. Delegația UE a identificat **primele 14 proiecte de asistență tehnică cu agențiile de dezvoltare ale Statelor Membre, în valoare de 87 milioane EUR din linia de finanțare pentru anul 2025**, care vor contribui la fortificarea capacității instituționale pentru realizarea reformelor privind gestionarea finanțelor publice, reforma administrației publice, anticorupție, sectorul justiției și vetting, gestionarea frontierei și migrația, reforma întreprinderilor de stat, dezvoltare locală, măsuri de consolidare a încrederii, învățământ și formare profesională (VET), reforme vamale și îmbunătățirea infrastructurii. Din lista de proiecte, se evidențiază că unele sunt în proces avansat de operaționalizare în contextul managementului finanțelor publice, managementului frontierei și migrația, reformei întreprinderilor de stat, reformei vamale.

În perioada de raportare, activitățile de comunicare aferente Agendei de reforme au fost orientate spre asigurarea unei comunicări coerente, coordonate și accesibile privind reformele, investițiile și beneficiile concrete pentru cetățeni. Acțiunile realizate au vizat consolidarea transparenței procesului de implementare, promovarea sprijinului acordat de Uniunea Europeană, precum și coordonarea mesajelor la nivelul instituțiilor publice implicate.

Sprijinul Uniunii Europene pentru reformele și investițiile prevăzute în Planul de creștere al Republicii Moldova este comunicat într-o manieră clară și consecventă, cu respectarea orientărilor Comisiei Europene privind vizibilitatea acțiunilor externe. Finanțarea UE, în valoare de 1,9 miliarde EUR, este evidențiată ca element-cheie al Planului de Creștere, fiind asociată cu implementarea reformelor structurale și cu generarea unor beneficii concrete pentru cetățeni, comunități și mediul de afaceri.

În acest sens, a fost elaborată și pusă în aplicare o matrice unificată de comunicare, utilizată de ministerele și autoritățile responsabile de implementarea Agendei de reforme, în colaborare cu echipa de comunicare a Guvernului. Instrumentul facilitează sincronizarea activităților de comunicare, evitarea suprapunerilor și valorificarea coordonată a rezultatelor obținute, contribuind la o prezentare unitară și coerentă a reformelor, investițiilor și beneficiilor generate pentru cetățeni în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova. Structurată ca un instrument de coordonare interinstituțională, aceasta definește direcțiile principale de mesaj, categoriile de public-

țintă, instituțiile responsabile, canalele de comunicare și tipurile de produse de comunicare, oferind un cadru comun pentru planificarea și implementarea acțiunilor de informare și promovare a reformelor și investițiilor prevăzute în Planul de creștere al Republicii Moldova.

Totodată, a fost elaborat un plan anual al principalelor evenimente care pot sprijini comunicarea Planului de Creștere al Republicii Moldova 2025-2027, inclusiv prin valorificarea momentelor publice relevante, a evenimentelor instituționale și a activităților cu participarea partenerilor externi.

În vederea consolidării responsabilității instituționale și a accesului public la informații, a fost instituit un grup de lucru pentru comunicarea Planului de Creștere, cu participarea reprezentanților responsabili de comunicare și politici publice din cadrul instituțiilor relevante ale Guvernului. Acest mecanism permite schimbul regulat de informații, identificarea timpurie a necesităților de comunicare și coordonarea mesajelor privind reformele, proiectele investiționale și rezultatele obținute.

Un accent constant a fost pus pe promovarea sprijinului acordat de Uniunea Europeană pentru reformele și investițiile din Republica Moldova. Comunicarea publică a urmărit evidențierea legăturii dintre sprijinul european, modernizarea țării și beneficiile concrete pentru cetățeni, comunități, instituții publice și mediul economic.

În acest context, a fost elaborat conceptul și implementat planul de lucru pentru participarea Cancelariei de Stat, ministerelor și agențiilor publice la evenimentele dedicate Zilei Europei, organizate la 9 mai. Activitatea a inclus coordonarea aspectelor logistice, organizaționale și de comunicare aferente participării instituționale.

De asemenea, au fost elaborate mesajele-cheie și produsele de comunicare pentru evenimentele de Ziua Europei desfășurate la Chișinău și Soroca, inclusiv coordonarea materialelor de comunicare înainte și pe durata evenimentelor. Aceste activități au contribuit la promovarea vizibilității sprijinului Uniunii Europene și la explicarea priorităților Planului de Creștere în raport cu agenda europeană a Republicii Moldova.

Comunicarea cu societatea civilă, mediul de afaceri și partenerii de dezvoltare a fost consolidată prin participarea reprezentanților Cancelariei de Stat la o serie de evenimente dedicate dialogului și informării privind implementarea Planului de Creștere pentru Republica Moldova. Astfel, la 24 aprilie 2026, reprezentanții instituției au participat la ședința Platformei societății civile RM–UE, unde au prezentat progresele înregistrate în implementarea Planului de Creștere. La 30 martie 2026, Cancelaria de Stat a participat la masa rotundă „Impact4Moldova – Coordonarea impactului și a parteneriatelor pentru implementarea Planului de Creștere”, care a facilitat schimbul de informații și coordonarea cu parteneri de dezvoltare. Reprezentanții Cancelariei de Stat au participat la cea de-a V-a ediție a evenimentului European Business Association Outlook, care a reunit reprezentanți ai mediului de afaceri, ai societății civile și ai partenerilor de dezvoltare, oferind o platformă pentru comunicarea obiectivelor și progreselor aferente implementării Planului de Creștere.

Pentru informarea cetățenilor despre beneficiile concrete ale reformelor și proiectelor investiționale, au fost elaborate și publicate produse de comunicare tematice, adaptate pentru canalele digitale și rețelele sociale ale instituțiilor publice.

Un exemplu relevant îl constituie comunicarea realizată pentru Ministerul Educației și Cercetării în contextul anunțului privind renovarea a 20 de școli din Republica Moldova în cadrul Planului de Creștere. Produsele de comunicare au urmărit să explice impactul investițiilor asupra elevilor, profesorilor, părinților și comunităților locale.

În scopul asigurării comunicării transparente și vizibilității proceselor de implementare a reformelor, au fost dezvoltate următoarele mecanisme:

- **Strategia de comunicare și Planul de acțiuni pentru comunicare**, aprobate la nivel național/instituțional și aflate în proces de coordonare, în vederea alinierii finale a acțiunilor operaționale cu orientările și așteptările instituțiilor europene;

Documentele stabilesc cadrul general de comunicare, obiectivele, categoriile de public, mesajele-cheie, canalele de comunicare, etapele de implementare și instrumentele de monitorizare.

Planul de acțiuni include un calendar de implementare pentru 12 luni, principalele momente de comunicare, produse de conținut, activități media, campanii tematice și acțiuni de vizibilitate. În procesul de elaborare, au fost colectate contribuțiile instituțiilor relevante, pentru a asigura corelarea comunicării cu prioritățile Guvernului, Agenda de reforme și proiectele investiționale.

Un element important îl constituie integrarea comunicării Planului de Creștere cu procesul bugetar și cu proiectele din portofoliul investițional, pentru a asigura coerența mesajelor și o mai bună înțelegere publică a legăturii dintre reforme, finanțare europeană și rezultate concrete.

- **Pagina web dedicată Planului de creștere – *moldovaeuropeana.md*** - platformă principală de informare publică privind sprijinul Uniunii Europene, reformele asumate și beneficiile concrete pentru cetățeni;

- **Consultarea publică** a tuturor proiectelor de acte normative aferente angajamentelor din Agenda de reforme, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la transparența în procesul decizional.

Comunicarea privind Planul de Creștere a fost adaptată pentru diferite categorii de public, inclusiv cetățeni, comunități locale, tineri, beneficiari direcți ai investițiilor, instituții publice, mass-media, parteneri externi și public specializat.

În acest sens, au fost dezvoltate mesaje, produse vizuale, materiale video, carduri pentru rețelele sociale, conținut explicativ și produse instituționale adaptate în funcție de publicul-țintă și de canalul de comunicare utilizat. Pentru publicul larg, accentul a fost pus pe beneficiile concrete ale reformelor și investițiilor. Pentru partenerii externi, comunicarea a urmărit evidențierea progresului, a coordonării instituționale și a contribuției sprijinului european la modernizarea Republicii Moldova.

În conformitate cu prevederile articolului 21 din Acordul de Facilitate și în vederea asigurării transparenței și responsabilității în implementarea Mecanismului de Reformă și Creștere, Republica Moldova a elaborat lista *Beneficiarilor finali aferenți Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027*, fiind publicată pe pagina web dedicată Planului de creștere – *moldovaeuropeana.md*. Aceasta include date actualizate despre beneficiarii care, pe parcursul anului 2025, au primit sume de finanțare ce depășesc echivalentul a 50.000 EUR, pentru realizarea reformelor și investițiilor prevăzute în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere.

Complementar, pagina web asigură transparența procesului de implementare prin publicarea deciziilor Comisiei Europene privind aprobarea tranșelor de finanțare, precum și a rapoartelor semestriale referitoare la progresul înregistrat în realizarea reformelor și îndeplinirea condițiilor de plată. Documentele publicate reflectă evoluția implementării Agendei de reforme și contribuie la informarea publicului și a partenerilor de dezvoltare cu privire la rezultatele obținute în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova.

8. Concluzii

Conform cerințelor prevăzute la articolul 14 din Acordul de Facilitate, gradul de realizare a măsurilor calitative și cantitative planificate în Agenda de reforme, pentru a fi implementate până la data de 30 iunie 2026, este următorul: din totalul de 20 de măsuri planificate, 18 au fost realizate integral, 2 măsuri urmând a fi realizate până la finalul sem II 2026.

Se confirmă că implementarea celor 18 de măsuri respectă principiile generale prevăzute la articolul 4 și articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2025/535, precum și la articolul 3 din Acordul de Facilitate, fără a încălca principiul „a nu provoca daune semnificative” (DNSH).

Dovezile necesare care demonstrează realizarea măsurilor calitative și cantitative sunt incluse în Anexa 2 la prezentul raport.

Cele 24 măsuri de reformă anterior raportate și pentru care s-au efectuat deja plăți rămân pe deplin în vigoare, fără suspendări sau modificări care să afecteze obiectivele.

Cu toate că în anul 2025, Republica Moldova se afla la minimum de proiecte investiționale mobilizate de la instituțiile financiare internaționale, inclusiv co-finanțarea NIP și contribuția Guvernului, în primul semestru al anului 2026 s-a reușit o mobilizare mai intensă a resurselor în sectoare cheie - infrastructură de drumuri, infrastructură educațională, infrastructură digitală, agricultură cu valoare înaltă, dezvoltarea pieței de capital, producție industrială și susținerea sectorului privat.

La Conferința investițională Republica Moldova – Uniunea Europeană, din 4 iunie 2026, eveniment care a reunit la Chișinău peste 500 de investitori, lideri de afaceri, reprezentanți ai instituțiilor financiare internaționale și parteneri de dezvoltare au fost anunțate investiții de peste **1 miliard de EUR**, dintre care 208 milioane EUR din partea companiilor, 433 milioane EUR de comun cu instituțiile financiare internaționale și 4 proiecte majore de 364 milioane EUR.

Pe platforma NIP pe parcursul semestrului I 2026 au fost aprobate 2 proiecte investiționale majore, în **valoare de 282,1 milioane EUR**, ce urmează a fi finanțate de BERD și BEI - *Moldova Drumuri VI – Modernizarea/reabilitarea unor sectoare ale drumurilor M3 și R7 și Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova (deja pe 17 iunie a fost semnat Acordul de finanțare cu BEI)* și depuse aplicațiile de către CEB și BERD pentru alte 2 proiecte pentru sem II 2026 în **valoare de 142,8 mil EUR** - *Investiții în infrastructura IPT (învățământ profesional tehnic); Alimentarea durabilă cu apă în Moldova (irigații)*. Totodată, pentru proiectul *Livada Moldovei, Faza II* a fost semnat Acordul de finanțare cu BEI pe 17 iunie 2026, prin care se mobilizează **151,5 milioane EUR**.

O provocare rămâne a fi pregătirea mai accelerată a proiectelor investiționale și alinierea etapelor în acest sens dintre autoritățile guvernamentale și instituțiile financiare, de comun cu regulile de achiziții condiționate de Acordul de Facilitate. Guvernul și-a propus orientarea resurselor adiționale pentru pregătirea proiectelor prioritare pe perioada următoare, cu accent pe investițiile mari care vor genera impact direct și pe termen lung asupra creșterii economice.

Prezentul raport a fost verificat de Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor, prezentat spre consultare Parlamentului și validat de Comitetul Interministerial pentru Planificare Strategică, prezidat de Prim-ministru interimar, în cadrul ședinței din 10 iulie 2026 (*Procesul-verbal nr. al ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică (CIPS) din 10 iulie 2026*³) Anexa 4.

³ <https://gov.md/ro/comitetul-interministerial-pentru-planificare-strategica>

9. Anexe

Anexa 1 - Fișele de raportare a măsurilor de reformă - 20 fișe (*Annex 1_20 reporting fiches_zip*)

Anexa 2 - Dovezile necesare privind realizarea măsurilor - 18 fișiere (*Annex 2_evidence provided_18 folders*)

Anexa 3 - Raportul de progres privind măsurile de reformă cu termen de realizare în decembrie 2026 (*Annex 3_Report_december 2026*)

Anexa 4 - Proces-verbal nr. 13 al ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică (CIPS) din 10 iulie 2026 (*Annex 4 CIPS.pdf*)